

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Aars og Voss's Latin- og Realskole.

Indbydelsesskrift

1877.

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Examen i Juni og Juli 1877

ved

Aars og Voss's Latin- og Realskole.

- I. Kataloger over Skolens Samlinger.
- II. Skole-Efterretninger for Aaret 1876—1877.
- III. Examen 1877.

Kristiania.

Trykt hos W. C. Fabritius.

1877.

Indhold.

	Side.
I. Kataloger over Skolens Samlinger	1—76.
A. Bog-Samling	3.
B. Fotografi-Samling	60.
C. Kart-Samling	66.
D. Naturvidenskabelige Samlinger	68.
II. Skole-Efterretninger for Aaret 1876—1877.	77—100.
Klasse-Inddeling og Discipeltal	79.
Skolens Lærere	80.
B. Schmidt (Nekrolog)	83.
Undervisningen (Fagenes Fordeling mellem Lærerne)	85.
Dimission til Universitetet i 1876	90.
Middelskolens Afgangsexamen	94.
Om Skolepenge og Fripladse	100.
John Heuchs Legat	100.
III. Examen 1877	101—116.

Kataloger

over

Skolens Samlinger.

A. Skolens Bogsamling *).

I. Skole-Programmer.

1. Norske Skole-Programmer.

(Hvor kun Skolens Navn anføres, er Indholdet Skole-Efterretninger).

I Bind. 1845—54. 1845. 1. Nissens Sk. *Hartv. Nissen*: Bör Latin være Undervisningsgjenstand i den höiere Borgerskole, og i hvilken Orden bör Sprogene læres? Skole-Efterretninger. 1846. 2. Kristiania Kathedralsk. *K. Knudsen*: Et Par Punkter af Modersmaalets Grammatik. 3. Nissens Sk. 1848. 4. Kristiania Kathedralsk. *L. F. Holst*: Kommentar til første Bog af Cæsars Optegnelser om den galliske Krig. 1850. 5. Bergen. *H. Holmboe*: Nogle Forandringer ved og Tillæg til Langes græske Grammatik. 1851. 6. Tanks Sk. 1852. 7. Kristiania Kathedralsk. *J. E. Thaaen*: Nogle Bemærkninger om Flertalsformerne i vore Intetkjönsord; Antydninger til en ny Lære om vort Modersmaals Tidsformer. 8. Bergen. *H. Holmboe*: Et Par pædagogiske Bemærkninger. 9. Tanks Sk. *W. Meyer*: Proportionslærens Anvendelse i det borgerlige Liv. Skole-Efterretn. 1853. 10. Tromsö. *I. K. Christie*: De tyske Verbers Formlære. Skole-Efterretn. 11. Kristiania Kathedralsk. *A. L. Brock*: Om de gamle Klassikeres Berettigelse til den Plads, de nu indtager i Undervisningen ved de lærde Skoler. 12. Kristiania Borger- og Realsk. 13. Nissens Sk.

*) Foruden denne Bogsamling, der nærmest er beregnet paa Bestyrelsens og Lærernes Behov, har Skolen et Discipel-Bibliothek, hvorover Katalog findes i Programmet for 1873 og Tillægs-Katalog i Programmet for 1876.

II Bind. 1855—57. 1855. 1. Nissens Sk. 2. Kristiania Borger- og Realsk. *K. Hansen*: Et Par Af-snit af en Lærebog i Kemi til Skolebrug. Skole-Efterretn. 3. Kristiania Kathedralsk. *L. K. Daa*: Udsigt over Ethnologien. 4. Bergen. *H. Holmboe*: Skolens Opgave. Hvorledes har man hos os søgt at løse Skolens Opgave? Skole-Efterretn. 1856. 5. Lillehammer. 6. Skien. *Aug. Arctander*: Nogle Oplysninger om »Privata Nya Elementarskolan i Stockholm.« 7. Bergen. (*H. Holmboe* mod Rektor *U. F. Langes* Forslag at afskaffe Græsk i Skolerne). 8. Kristiania Borger- og Realsk. *G. Hansen*: Om Sprog-undervisningens Ordning og Undervisningsmaaden i Tysk. Skole-Efterretn. 1857. 9. Lillehammer. *Jakob Løkke*: Tysk Syntax. I. Kasuslære. Skole-Efterretn. 10. Trondhjem. *P. J. Stub*: Om Karaktergivningen ved Drengeskoler. *H. H. Müller*: Bemærkninger og Aktstykker, Trondhjems Kathedralskoles Bygninger vedkommende i ældre og nyere Tider. Skole-Efterretn. 11. Kristiania Kathedralsk. *J. E. Bødtker*: Bør examen artium henlægges til Skolerne, og hvorvidt maa dette Spørgsmaal nu ansees modent til Afgjørelse? 12. Tanks Skole.

III Bind. 1858—59. 1858. 1. Kristiania Kathedralsk. *F. L. Vibe*: Statistiske Efterretninger om Kristiania Kathedralskole i Skoleaarene 184 $\frac{1}{2}$ til 18 $\frac{1}{2}$. 2. Stavanger. *Knutzen*: Nogle Ord ved Examina og ved Disciples Død. 3. Kristiania Borger- og Realsk. *E. Corneliussen*: Om Undervisningen i Regning. Skole-Efterretn. 4. Lillehammer. *Carl N. Rønneberg*: Naturhistoriens Formaal, Omfang og Behandling i vore kombinerede Skoler. *Jakob Løkke*: Verberne i Engelsk, schematisk ordnede og inddelte. Skole-Efterretn. 1859. 5. Kristiania Kathedralsk. *V. Vogt*: En større Bibelhistorie. Det Gamle Testamente. 6. Drammen. *V. Voss*: Nogle Bemærkninger ved Curtius's græske Grammatik. Skole-Efterretn. 7. Stavanger. *L. C. Larsen*: Forklarende Bemærkninger til Johannes's Evangelium. 8. Lillehammer.

IV Bind. 1860—61. 1860. 1. Drammen. *Ludvig Daae*: Nogle nye Bidrag til den norske Kirkes Historie.

Skole-Efterretn. 2. Lillehammer. 3. Skien. *Ludvig Daac*: Nogle Antegnelser om den forrige Latinske i Skien, der nedlagdes 1739. Skole-Efterretn. 4. Tromsö. *K. Pattersen*: Om vort höiere Skolevæsens principmæssige Organisation. *H. Blom*: Fortsættelse af Fortegnelse over Skolens Bogsamling. Skole-Efterretn. 5. Arendal. *A. Smith*: Om Arendals Skoles offentlige Bibliothek og Museum. 1861. 6. Nissens Sk. 7. Kristiania Kathedralsk. *F. L. Vibe*: Nogle Ord til Skoleungdommen. 8. Stavanger. *K. A. Borch*: Prøver af en Lærebog i Middelalderens Historie. 9. Schreiners Latinsk. 10. Tromsö. *H. Blom*: Hjemmet og Skolen. Slutning af Fortegnelsen over Skolens Bogsamling. Skole-Efterretn. 11. Trondhjem. *M. C. Carstens*: Demosthenes's første filippiske Tale oversat. Skole-Efterretn. 12. Lillehammer.

V Bind. 1862—63. 1862. 1. Kristiania Kathedralsk. *K. Knudsen*: Er Norsk det samme som Dansk? 2. Nissens Sk. 3. Kristiania Borger- og Realsk. *Th. C. Bernhoft*: Om Religionsundervisningen. Skole-Efterretn. 4. Tromsö. *H. Blom*: Om det franske Sprog og dets Stilling i de blandede Skoler ifølge den nu gjældende Bestemmelse. Om Russisk som Læregjenstand for denne Skoles Realelever. Skole-Efterretn. 5. Kristianssand. *K. Feilberg*: Om Konjunktivens Betydning i den latinske Sætningsbygning. Skole-Efterretn. 1863. 6. Kristiania Kathedralsk. *Jakob Løkke*: Bidrag til Bestemmelsen af Modus i de afhængige Udsagnssætninger og Spørgesætninger i Tysk. 7. Aars og Voss's Sk. Skolens Plan. 8. Lillehammer.

VI Bind. 1864. 1. Kristiania Kathedralsk. *K. Knudsen*: Modersmaalet som Skolefag. 2. Laurvik. *Hysing*: Laurviks Middelskoles Tilstand fra dens Oprettelse til 1848. Fortegnelse over de af Skolen udtraadte Disciple fra dens Oprettelse til Udgangen af 1863. 3. Aars og Voss's Sk. *Thv. Broch*: Om vore Lærebøger i Arithmetik. Skole-Efterretn.

VII Bind. 1865. 1. Bergen. 2. Laurvik. *Hysing*: Skolens Historie fra dens Omordning til en kombineret Middelskole og Realskole indtil Skoleaaret 1864. 3. Fredrikshald.

M. Arnesen: Etymologisk Undersøgelse om norske Stedsnavne. *V. C. H. Andersen*: Fortegnelse over Skolens Bibliothek. 4. Kongsberg. *M. J. Bugge*: Sofokles's Filoktetes V. 1—667 oversat. Skole-Efterretn. 5. Kristiania Kathedralsk. *V. Vogt*: Forklaring af Luthers lille Katekismus, efter Pontoppidan. 6. Molde. *A. Brinchmann*: Om et foreslaaet Möde af Lærerne ved Kristianssunds, Aalesunds og Moldes Lærd- og Realskoler i Molde 1865. *K. Feilberg*: Nogle Bemærkninger ved »Norsk Grammatik af K. Feilberg.« *Dorum*: Sange for Skolens Disciple, med Musik. Skole-Efterretn. 7. Aars og Voss's Sk. 8. Aalesund. *Henrichsen*: Skolens Oprettelse. 9. Kristianssand. *M. Nygaard*: Eddasprogets Syntax. Skole-Efterretn. 10. Kristianssund. *J. Elster Bødtker*: Tvende Skoletaler. Forhandlinger i Anledning af Skolens Oprettelse. Skole-Efterretn. 11. Lillehammer.

VIII Bind. 1866. 1. Nissens Sk. 2. Stavanger. *Bahr*: Stavanger Omegns Fugle. Skole-Efterretn. 3. Aars og Voss's Sk. 4. Molde. *A. Brinchmann*: Vedkommende Skolens Flytning fra det ældre til det nuværende Lokale. Skole-Efterretn. 5. Laurvik. Fortegnelse over Skolens Bogsamling. 6. Fredrikshald. *H. Blom*: Om den Understøttelse, Hjemmet kan yde Skolen. *M. Arnesen*: Minder om hedensk Gudsdyrkelse i vore Stedsnavne. 7. Gjertsens Sk. 8. Kristiania Kathedralsk. *E. Schreiner*: Om Forholdet mellem rhytmus og metrum. 9. Kristianssund. Skolens Betænkning over den nu nedsatte Kommissions Forslag til en Forandring af vort høiere Skolevæsen. *J. Elster Bødtker*: Brudstykker af et Par Skoletaler. Skole-Efterretn. 10. Aalesund. (*Henrichsen*): Nogle Bemærkninger om Stenalderen i Norge. Skole-Efterretn. 11. Kristianssand. *A. Gjessing*: Den ældre Edda, Norrøne Oldkvad, oversatte Skole-Efterretn.

IX Bind. 1867. 1. Aalesund. (*Henrichsen*): Nogle Bemærkninger om Broncealderen i Norge. Skole-Efterretn. 2. Kristiania Borger- og Realsk. *H. Chr. Grüner*: Praktiske Regler for den engelske Udtale. Skole-Efterretn. 3. Drammen, 14de September 1866, Skolens Femtiårsdag. (*Knutzen*: Foredrag paa Skolen. *Jørg. Moe*: Sang og Tale

ved Afsløringen af en Mindesten over Rektor F. M. Olsen. Skolens Lærere 14de December 1866. *Album*: Fortegnelse over Skolens Elever i de halvhundredte Aar). 4. Molde. *A. Brinchmann*: Lidt Pædagogik. Skole-Efterretn. 5. Fredrikshald. *J. P. Weisse*: Om Behandlingen af den latinske Skolegrammatiks Formlære. *M. Arnesen*: Roden sru i vore Stedsnavne. *H. Blom*: Om den ringe Benyttelse af denne Skoles Realklasser. 6. Kristianssund. *O. L. Boye*: Æsthetisk Propædantik. Tre Digte. 7. Kristianssand. *M. Nygaard*: Eddasprogets Syntax II. Skole-Efterretn. 8. Kristiania Kathedralsk. *P. G. O. Dørum*: Ledetraad ved den forberedende Undervisning i Plangeometri. 9. Lillehammer. 1ste Del af Katalog over Skolens Bogsamling. Skole-Efterretn.

X Bind. 1868. 1. Bergen. *J. F. Lampe*: Fortegnelse over de Kandidater, der er dimitterede fra Bergens lærde Skole i Tidsrummet fra 1756—1780, med biografiske Oplysninger, I. *M. K. Holfeldt*: De vigtigste romanske Ord i det franske Sprog, alfabetisk ordnede og forklarede. 2. Kristiania Kathedralsk. *V. Vogt*: Det Hellige Land. 3. Stavanger. Fortegnelse over Skolebibliothekets Tilvekst fra 30 Juni 1863 til 1 Juni 1868. Fortegnelse over Discipulbibliotheket. Skole-Efterretn. 4. Aars og Voss's Sk. *J. Aars*: Om Iliadens 18de Bog. Om Indførelse af Øvelser i den græsk-makedoniske Elementar-taktik i Latinskolerne. Skole-Efterretn. 5. Molde. *Fr. M. Bugge*: 24 norske Udarbejdelser af Skolens Disciple. *H. E. Christophersen*: Reglement for Gymnastik og Exercitie i Skolen. Skole-Efterretn. 6. Kristianssand. 7. Kongsberg. Katalog over Skolens Bibliothek. Skole-Efterretn. 8. Kristianssund. *B. E. Bendixen*: Efterretninger om Nordmør og Kristianssund, I. 9. Nissens Sk. *Yngvar Nielsen*: De nordenfjeldske Begivenheder i Aarene 1657—1660. Kort Fremstilling af Skolens Historie siden dens Oprettelse. Skole-Efterretn. 10. Lillehammer. Katalog over Skolens Bogsamling, II.

XI Bind. 1869. 1. Drammen. *A. Utne*: Begyndelsen til en kortfattet Lærebog i Arithmetik. 2. Aalesund. 3. Kristianssand. *J. A. Bonnevic*: Passater og Mon-

suner. Skole-Efterretn. 4. Molde. *A. Brinchmann*: »Mine Skolesange.» Skole-Efterretn. 5. Bergen. *J. F. Lampe*: Fortegnelse over de Kandidater, der er dimitterede fra Bergens lærde Skole i Tidsrummet fra 1781—1825, med biografiske Oplysninger, II. *Ræhorst*: Nogle statistiske Oplysninger om Skolens Frekvents og de fra samme dimitterede i Tidsrummet fra 1858—1868. 6. Kristiania Kathedralsk. *H. W. Ottesen*: Oversættelse af G. Sallusti Crispi de conjuratione Catilinæ liber. *H. W. Ottesen*: Nogle Meddelelser om Skolen i Schweiz. 7. Kristianssund. *J. Elster Bødtker*: Nogle Ord til Skoleungdommen og dennes Forældre. Skole-Efterretn. 8. Fredrikshald. *L. Gaarder*: Iliadens tredje Bog tekstkritisk behandlet. *D. F. Knudsen*: Om Undervisningen i Norsk og Tysk i Fællesklasserne. Skole-Efterretn. 9. Laurvik. 10. Gjertsens Sk. 11. Aars og Voss's Sk. *J. Aars*: Lidt om de homeriske Digte som Læsning for Ungdommen. Skole-Efterretn. 12. Lillehammer.

XII Bind. 1870. 1. Kristiania Kathedralsk. *H. W. Ottesen*: Oversættelse af G. Cornelii Taciti Agricola. 2. Aars og Voss's Sk. *A. E. Eriksen*: Halvardi Gunarii Acrostichis; et latinsk Digt om Kristian den fjerdes Hyldning ved Akershus 1591. Skole-Efterretn. 3. Kristianssand. Tillæg til Fortegnelse over Skolens Bogsamling. Skole-Efterretn. 4. Gjertsens Sk. 5. Skien. *Thv. Broch*: »Begyndelsen til en kortfattet Lærebog i Arithmetik ved Overlærer A. Utne», kritisk belyst. Skole-Efterretn. 6. Laurvik. 7. Stavanger. *Bahr*: Supplement til »Stavanger Omegns Fugle.» Fortegnelse over Skolebibliothekets Tilvekst fra 1 Juni 1868 til 1 Juni 1870. Discipelbibliothekets Tilvekst fra 1 Juni 1868 til 1 Juni 1870. Skole-Efterretn. 8. Bergen. Om Skolens Omdannelse efter den nye Skolelov. Skole-Efterretn. 9. Kristianssund. *A. Grimelund*: Tale ved de nye Skolebygningers Indvielse den 10 Marts 1870. *B. E. Bendixen*: Efterretninger om Nordmør og Kristianssund, II. *F. Larsen* og *H. Greve*: Fortegnelse over de i Kristianssund og nærmeste Omegn voksende Karplanter (med Undtagelse af Moserne). Skole-Efterretn. 10. Aalesund. Skolens Omdannelse. Skole-Efterretn. 11.

Molde. *C. W. Ludv. Horn*: Korte Beskrivelser af 50 almindelige vildtvoksende norske Karplanter. Skole-Efterretn. 12. Trondhjem. 13. Tromsö. 14. Fredrikshald. *H. Blom*: Træk af det russiske Samfunds Tilstand i Varjægtiden. Skole-Efterretn.

XIII Bind. 1871. 1. Kongsberg. 2. Skien. 3. Fredrikshald. *M. Arnesen*: Gravskrifter fra Kirkekjelderen paa Fredrikshald. *L. Gaarder*: Nogle Ord om Udgivelsen af et »Tidsskrift for Sprogvidenskab, Mythologi, Folkedigtning og orientalsk-occidentalsk Filologi» tilligemed de almindeligste Antydninger til disse Videnskabers Væsen, Principer og Methode. 4. Lillehammer. *Lunde*: Fortegnelse over Skolens Samlinger af Naturalier og af fysikalske Apparater. Skole-Efterretn. 5. Arendal. 6. Molde. *S. Steen*: Fortegnelse over Skolebibliothekets Tilvekst siden 1861. Skole-Efterretn. 7. Kristiania Kathedralsk. 8. Aalesund. Skolens Omdannelse (Fortsættelse). Skole-Efterretn. 9. Nissens Sk. 10. Trondhjem. *Karl Rygh*: Norske og islandske Tilnavne fra Oldtiden og Middelalderen. 11. Tanks Sk. Notitser om Hans Tank. Testamentariske Bestemmelser af Hans Tank, betreffende en Realskoles Oprettelse i Bergen. En ny Skoleplan. Skole-Efterretn. 12. Aars og Voss's Sk. *J. Aars* og *A. E. Eriksen*: Svenske Læsestykker, udgivne til Skolebrug. *Fr. Petersen*: Om Religions-Undervisningen i det tredje Bud. Skole-Efterretn.

XIV Bind. 1872. 1. Tromsö. 2. Kongsberg. *M. J. Bugge*: Prøver af en metrisk Oversættelse af Phædri Fabler. Skole-Efterretn. 3. Arendal. 4. Kristianssand. 5. Drammen. Bestemmelser væsentlig angaaende Middel-skolen. Skole-Efterretn. 6. Skien. *Jonas Hanssen*: Introduktionen af Goethes »Faust» oversat. Skole-Efterretn. 7. Kristiania Kathedralsk. 8. Molde. *C. W. Ludv. Horn*: Kortfattet Fremstilling af Norges naturlige Beskaffenhed. Fortegnelse over udtraadte Disciple i Tidsrummet fra 1862 til 1872. Skole-Efterretn. 9. Aalesund. Skolens Omdannelse (Fortsættelse). Skole-Efterretn. 10. Aars og Voss's Sk. Plan for Undervisningen. Nogle Vink om Fremgangsmaaden ved Undervisningen i fremmede Sprog, især om Forfatterlæs-

ningen. Særskilte Bemærkninger om Undervisningen i de nyere Sprog, navnlig om Tale-Øvelser. Skole-Efterretn. 11. Tanks Sk. *M. Schmidt*: Indholdsangivelse og Uddrag af Dantes »Guddommelige Komædie» tilligemed biografiske og literaturhistoriske Notitser om Dante. Skole-Efterretn.

XV Bind. 1873. 1. Bergen. 2. Arendal. 3. Skien. 4. Molde. Aktstykker til Molde Skoles Historie. Skole-Efterretn. 5. Lillehammer. Tillægskatalog over Skolens og Fortegnelse over Disciplenes Bogsamlinger. Skole-Efterretn. 6. Stavanger. Skolebibliothekets Tilvekst fra 1 Juni 1870 til 1 Juni 1873. *Borch*: Lidt Historie. Skole-Efterretn. 7. Laurvik. 8. Kristianssand. 9. Kristiania Kathedralsk. *H. W. Ottesen*: Nogle Oplysninger om de i 1872 foretagne Forandringer i det høiere franske Skolevæsen. Skole-Efterretn. 9. Kongsberg. 10. Aalesund. Skolens Omdannelse (Fortsættelse). Skole-Efterretn. 11. Tanks Sk. *M. Schmidt*: Skitse af Miguel de Cervantes Saavedras Liv og literære Virksomhed. Skole-Efterretn. 12. Gjertsens Sk. *Kristoffer Lassen*: Tyrtaus. Skole-Efterretn. 13. Aars og Voss's Sk. Katalog over Discipel-Bibliotheket. Skole-Efterretn. 14. Maribogadens Sk. *Schou Bruun*: Græsk Formlære. Tegning af Skolegården. Læseplan.

XVI Bind. 1874. 1. Molde. *A. Brinchmann*: Beslutninger om Skolens Ordning efter Lov af 17 Juni 1869. Specielle Bestemmelser for denne Skole. Skole-Efterretn. 2. Tromsø. 3. Fredrikshald. *M. Arnesen*: Biografiske Efterretninger om de 830 Elever, der har gaaet paa Fredrikshalds Latin- og Realskole i 50 Aar fra dens Begyndelse 1823 til 1872. Skole-Efterretn. 4. Kristiania Kathedralsk. 5. Kristianssand. 6. Kongsberg. 7. Skien. *Thv. Broch*: Lærebog i Arithmetik for Latingymnasiet. Skole-Efterretn. 8. Arendal. 9. Aalesund. 10. Gjertsens Sk. 11. Tanks Sk. *J. Ross*: Notitser af den norske og dansk-norske Literaturs Historie. Midlertidigt Reglement for Middelskolens Afgangsexamen. Skole-Efterretn. 12. Aars og Voss's Sk. *E. Nicolaysen*: Metriske Oversættelser til og fra fremmede Sprog. *A. Høyer*: Udkast til en Mineralogi

for Middelskolen. Skole-Efterretn. 13. Hamar. Skolens Bogsamling. Skole-Efterretn. 14. Kristianssand. Bibliothekets Tilvekst fra 1859 til Udg. af Mai 1874. Skole-Efterretn. 15. Maribogadens Sk. *L. Holan*: Udtog af aflöde Skolebestyrer Heltbergs efterladte grammatiske Arbeider. Skole-Efterretn. 16. Laurvik.

XVII Bind. 1875. 1. Bergen. 2. Trondhjem. *Fr. Lütke*: Ordforklaringer og Anmerkninger til H. H. Petersens franske Læsebog. Skole-Efterretn. 3. Laurvik. 4. Lillehammer. 5. Aalesund. 6. Stavanger. *Houglund*: Udvalgte Regneopgaver for Middelskolens 3 överste Klasser. Skolebibliothekets Tilvekst fra 1 Juni 1873 til 1 Juni 1875. Skole-Efterretn. 7. Skien. 8. Molde. Kongelige Resolutioner og Departements-Skrivelser vedrörende Skoleloven af 17 Juni 1869 og i Henhold dertil udfærdigede Reglementer. Skole-Efterretn. 9. Kristiania Kathedralsk. 10. Arendal. 11. Gjertsens Sk. *Kr. Lassen*: Lidt fra preussiske Skoler. Skole-Efterretn. 12. Aars og Voss's Sk. *J. Aars*: Zeus, Brudstykke af en Fremstilling af den græske Gudelære, navnlig den homeriske. *A. Høyer*: Om nogle tyske Realskoler. Skole-Efterretn. 13. Ringerikes Middelsk. 14. Maribogadens Sk. *M. Arneberg*: Arithmetik, nærmest til Brug for Middelskolen. Skole-Efterretn. 15. Fredrikshald. *H. Blom*: En Meddelelse fra Kristendommens ældste Tid (Plinius's Brevveksling med Keiser Trajan). Om Latingymnasiet og den praktiske Realklasse, deres Betydning og deres Udsigter her paa Stedet. Om Ollendorfs og von Ahns Metoder i Sprogundervisningen. Skole-Efterretn.

XVIII Bind. 1876. 1. Laurvik. 2. Trondhjem. 3. Fredrikshald. *M. Arnesen*: Jörgen Sorterups Æredigt i Anledning af Fredrik den fjerdes Seiervindinger i Norge, udgivet. *H. Blom*: Om nogle Undervisningsfags Forhold til Kristendommen. 4. Molde. *A. Brinchmann*: Molde Lærskoles Dimittender i Aarene 1863—1875. Skole-Efterretn. 5. Kongsberg. 6. Kristiania Kathedralsk. 7. Drammen. 8. Arendal. 9. Aalesund. *Wallem*: Statsforfatningen i de forenede nordamerikanske Fristater. Skole-Efterretn. 10. Kristianssand. *J. Elster Bødtker*: Uddrag

af Rektors Forslag af 12 Juni 1871 til den fremtidige Ordning af Kristianssunds Skole. Dette Forslags senere Skjebne. Om den praktiske Realklasse. *P. Petersen*: Bemærkninger ang. Undervisningen i Historie, Regning og levende Sprog, med specielt Hensyn til den praktiske Realklasse. Skole-Efterretn. 11. Aars og Voss's Sk. *J. P. Weisse*: Hvilke Betingelser indeholdt den romerske Nationalkarakter for Udviklingen af en Literatur, og for hvilke Literaturgrene var den anlagt? (Prøveforelæsning). *Georg Fasting*: Hvad bør der læres i Middelskolen om de gamle Folks Religion? Undervisningsplan. Skole-Efterretn. 12. Gjertsens Sk. *A. Eliassen*: Af et Manuskript til en Lærebog i Arithmetik. *M. J. Monrad*: Literaturen og dens Dele. 13. Bergen. 14. Kristianssand Bibliothekets Tilvekst. Skole-Efterretn. 15. Skien.

Aars og Voss's Skoles Programmer i tre Bind (I Bd. 1863—69. II Bd. 1870—73. III Bd. 1874—76).

2. Danske Skole-Programmer.

(Alle Programmerne indeholder Skole-Efterretninger).

I Bind. 1850—64. 1850. 1. Aalborg. *Povelsen*: Om Opdragelse til Sanddrthed. 1858. 2. Randers. *H. K. Whitte*: Terentses Lystspil oversatte (Andrierinden). 1859. 3. Randers. *H. K. Whitte*: Terentses Lystspil oversatte (Svigermoderen). 1863. 4. Herlufsholm. *C. Listov*: Nogle Bemærkninger om Oldnordisk som Lærefag i de lærde Skoler. 1864. 5. Herlufsholm. *C. Listov*: Er Stilprøven i fremmede Sprog nødvendig ved Afgangsexamen?

II Bind. 1865. 1. Fredriksborg. *C. Berg*: Rektorindsættelse den 10de September 1864. 2. Horsens. 3. Sorö. *J. H. Bang*: Nogle Bidrag til Fredrik den fjerdes Historie af den Bülowiske Manuskriptsamling (o: 2 Breve fra Hert. Ferdinand Vilhelm af Würtemberg og C. Deichmanns Anmærkninger). 4. Aalborg. *G. Lund*: Bidrag til Dansk Sprog-

historie I. 5. Nykjöbing. 6. Viborg. *Arthur Feddersen*: De naturhistoriske Samlingers Forögelse og faunistiske Betydning. 7. Borgerdydsskolen. 8. Roskilde. *Broager*: Nogle Sætninger om Kuglen. 9. Rönne. 10. Latin- og Realskolen i St. Kongensgade. *A. Möller*: Nogle Bemærkninger om Skole-Sangundervisning. 11. Borgerdydsk. paa Kristianshavn. *M. Hammerich*: Wergeland og Welhaven. 12. Ribe. 13. Aarhus. 14. Odense. (*Henrichsen*): Om Hörer Peder Hostrup og det af ham stiftede Legat. 15. Metropolitansk. 16. Herlufsholm. *Th. Dahl*: Beretning om Jubelfesten paa Herlufsholm den 23de Mai 1865.

III Bind. 1866. A. 1. Randers. Om de i den sidste Tid foretagne eller paatænkte Forandringer i de lærde Skolers Undervisningsplan. 2. Aarhus. 3. Haderslev Læreres Sk. 4. Latin- og Realsk. i St. Kongensgade. *Maximilian Bruhn*: Pröve paa en kort Fremstilling af den danske Sproglære I. 5. Roskilde. *F. E. Hundrup*: Lærerstandens ved de lærde Skoler i Nakskov, Nysted og Rönne. *Broager*: Vinkelens Tredeling. 6. Metropolitansk. *C. Fogh*: Om de gamle engelske Latinskoler og særlig om Eton Skole. 7. Borgerdydssk. i Kjöbenhavn. 8. Fredriksborg. 9. Reykjavik (1864). 10—11. Det v. Westenske Institut (1865 og 1866). 12. Reykjavik (1865 og 1866). *Halldórr Fríðriksson* og *Gíslí Magnússon*: Austurför Kyrosar eptir Xenófon islenzkuð I og II.

IV Bind. 1866. B. 1. Odense. *Henrichsen*: Bidrag til Skolens Historie, 8de Hefte. 2. Borgerdydssk. paa Kristianshavn. *M. Hammerich*: Om Afgangspröven ved Skolerne. 3. Viborg. 4. Herlufsholm. *Chr. Listø*: Indskrifter paa gamle Gravstene i Herlufsholms Kirke. Om Afgangspröven for de lærde Skoles Disciple. 5. Horsens. 6. Nykjöbing. *M. Wittrup*: Bidrag til Nykjöbing Katedralskoles Historie I. 7. Rönne. *M. Jespersen*: En Skitse af Sorthats Kulverk paa Bornholm. 8. Aalborg. *G. Lund*: Skaldekvadene i Ynglingesaga. 9. Sorö. *Victor Heise*: Tertullian om Taalmodighed. 10. Ribe.

V Bind. 1867. 1. Det v. Westenske Institut. 2. Borgerdydsk. i Kjöbenhavn. 3. Metropolitansk. 4. Latin- og Realsk. i St. Kongensgade. 5. Borgerdydssk. paa Kristianshavn. *M. Hammerich*: Oehlen-schläger paa Reise i Udlandet. 6. Sorö. *J. H. Bang*: Anden Fortsættelse af Meddelelser fra den Bülow'ske Manuskript-samling i Sorö Akademis Bibliothek. 7. Fredriksborg. *C. Berg*: Lidt om Texten i Xenofons Anabasis. Fortegnelse over Disciplenes Morskabsbibliothek. 8. Herlufsholm. *A. Damborg*: Abbed Vilhelms Levnet. *A. Leth*: Et Par Ord om Herlovianeren Chr. Ramus. 9. Roskilde. *S. Povelsen*: Bidrag til Samvirken mellem Hjemmet og Skolen. 10. Aarhus. *C. F. Ingerslev*: Forslag til et Par Forandringer i Examenbestemmelserne for de lærde Skoler. 11. Randers. 12. Nykjöbing. *M. Wittrup*: Bidrag til Nykjöbing Katedralskoles Historie, 2det Hefte. 13. Horsens. *C. C. E. Ekeröth*: Om Glidekurver. 14. Haderslev Læreres Sk. 15. Aalborg. *H. P. Malmström*: Om Gymnastikens Stil-ling hos os. 16. Ribe. *B. Bendtsen*: Tre Skoletaler. 17. Viborg. *Arthur Feddersen*: Naturhistorie-Undervisningen og de naturhistoriske Lærebøger i vore Skoler samt Pröve paa en naturhistorisk Lærebog. 18. Odense. *Henrichsen*: Bi-drag til Skolens Historie, 9de Hefte. (Forts. af Undervisningens Historie). 19. Rönne. 20. Reykjavik.

VI Bind. 1868. 1. Det v. Westenske Institut. 2. Borgerdydsk. i Kjöbenhavn. 3. Metropolitansk. 4. Latin- og Realsk. i St. Kongensgade. 5. Borgerdydsk. paa Kristianshavn. 6. Sorö. *V. Heyse*: Jacob Benignus Winslövs Thesis om Dödstejnene »Mortis inceptæ signa minus incerta a Chirurgicis quam ab aliis experimentis«, med Fortale udgiven og oversat. 7. Fredriksborg. *C. Berg*: Om Sprogenes Udbredelse og Slegtskab. 8. Herlufsholm. 9. Roskilde. *S. Povelsen*: Bidrag til Samvirken mellem Hjemmet og Skolen. 10. Aarhus. *F. E. Hundrup*: Christian Fredrik Ingerslev, Nekrolog. 11. Randers. 12. Veile Amts höiere Realsk. 13. Nykjöbing. *M. Wittrup*: Bidrag til Nykjöbing Katedralskoles Historie. 3dje Hefte. 14. Haderslev Læreres Sk. 15. Horsens. *V. J. Bisted*:

Torquato Tasso's Befriede Jerusalem, oversat (Fortsættelse). 16. Aalborg. *G. Lund*: Kritiske Bemærkninger om Texten i Ciceros Lælius. 17. Ribe. 18. Viborg. 19. Odense. *Henrichsen*: Bidrag til Skolens Historie, 10de Hefte (Slutning af Undervisningens Historie). 20. Rønne. *M. Jespersen*: Fosforiten paa Verdensudstillingen i 1867 og Fosforiten paa Bornholm.

VII Bind. 1869. A. 1. Viborg. *H. H. Lefolii*: Til Forstaaelse. 2. Veile Amts høiere Realsk. 3. Herlufsholm. *H. Hoff*: Om Oldtidens Bygningsformer. 4. Aarhus. *E. Erslev*: Nogle Ord om naturhistoriske Lærebøger tilligemed Brudstykker af en Lærebog i Botanik. 5. Latin- og Realsk. i St. Kongensgade. 6. Fredriksborg. *C. Berg*: Smaa Bemærkninger (Hvor ligger Korupedion? Om et Par Punkter i det nye Lovforslag om Lønninger for Lærerstanden ved de lærde Skoler. Om Retskrivningssagen her ved Skolen). 7. Haderslev Læreres Sk. 8. Roskilde. *Petersen*: Et Par Tilføielser til de i Roskilde Kathedralskole benyttede Lærebøger i Naturlære. 9. Horsens. *V. J. S. Bisted*: Torquato Tasso's Befriede Jerusalem, oversat (Fortsættelse). 10. Randers.

VIII Bind. 1869. B. 1. Sorö. *P. Lorenzen*: Bemærkninger om Skolevæsenet i Schweiz og særlig i Kanton Zürich. 2. Det v. Westenske Institut. 3. Rønne. *M. Jespersen*: Fosforitens Anvendelse, med Hensyn paa Frankrig. 4. Aalborg. *F. E. Hundrup*: Lærerstanden ved Aalborg Kathedralskole, I. Rektorer. 5. Borgerdydsk. i Kjøbenhavn. Nogle statistiske Oplysninger om Skolen fra dens Stiftelse indtil nu. 6. Borgerdydsk. paa Kristianshavn. Nogle Bemærkninger om Brugen af Karakterer. 7. Ribe. 8. Metropolitansk. 9. Nykjöbing. 10. Odense. *S. Broberg*: Romanen om Rosen, allegorisk Digtning fra Middelalderen. 11. Reykjavik. *Jón Þorkelsson*: Skýringar á visum í nokkurum íslenskum sögum.

IX Bind. 1870. A. 1. Reykjavik. Viðbætur við registur yfir bókasafn Reykjavíkur lærða skóla síðan 1862. 2. Odense. *Henrichsen*: Disciplenes Stilling i de latinske Skoler i gamle Dage, 1ste Hefte. 3. Det v. Westenske

Institut. *G. Bohr*: En Fremstilling af Forberedelsesklassens Virksomhed og Formaal. 4. Rönne. *Bang*: Indledning til en Kommentar til de homeriske Digte. 5. Ribe. Fortegnelse over Ribe Kathedralskoles Bogsamling samt naturhistoriske og fysiske Samling. 2det Hefte. 6. Aalborg. *F. E. Hundrup*: Lærerstanden ved Aalborg Kathedralskole, II Konrektor (Overlærere) og III Hörere. 7. Metropolitansk. *O. Fibiger*: Et Par Ord om Undervisningen i de gamle Sprog. 8. Haderslev Læreres Sk. 9. Herlufsholm.

X Bind. 1870. B. 1. Viborg. *H. H. Lefolii*. Til Forstaaelse. 2. Aarhus. *G. Lund*: Om enslydende Ord i Dansk, efter en utrykt Afhandling af Pastor L. Varming. 3. Fredriksborg. *C. Berg*: To pædagogiske Smaastykker. 4. Randers. 5. Borgerdydk. paa Kristianshavn. Skolemesterens Sang. En Antydning i Anledning af Spørgsmaalet om den høiere Skoleundervisnings Reform. 6. Latin- og Realsk. i St. Kongensgade. 7. Sorö. *P. Lorenzen*: Oldsagsamlingen paa Sorö Akademi. 8. Nykjöbing. *C. Paludan-Müller*: Om Kristian Barnekovs Död. 9. Roskilde. *F. E. Hundrup*: Lærerstanden ved de nedlagte lærde Skoler i Kjöge, Holbek, Kallundborg og Ringsted. 10. Horsens. 11. Borgerdydk. i Kjöbenhavn.

XI Bind. 1871. A. 1. Metropolitansk. 2. Borgerdydk. paa Kristianshavn. 3. Ribe. 4. Roskilde. *F. E. Hundrup*: Lærerstanden ved de nedlagte Latinskoler i Korsör, Nestved, Nykjöbing i Odshered, Prestö, Skjelskör, Slangerup, Storehedinge og Stege. *S. Povelsen*: Nogle Ord om den forestaaende Omordning af det høiere Skolevæsen. 5. Latin- og Realsk. i St. Kongensgade. 6. Sorö. *P. Lorenzen*: Meddelelser om den naturhistoriske Samling og Oldsagsamlingen. Lov om Undervisningen i de lærde Skoler i Danmark af 1. April 1871. 7. Aarhus. *G. Lund*: Nogle kritiske Bemærkninger til Texten i Cicero de officiis. 8. Randers. *F. E. Hundrup*: Lærerstanden ved Randers lærde Skole I. 9. Reykjavik. *Jón Þorkelsson*: Skýringar á vísun í Njáls sögu. 10. Det v. Westenske Institut.

XII Bind. 1871. B. 1. Odense. *Henrichsen*: Disciplenes Stilling i de latinske Skoler i gamle Dage, 2det Hefte.

O. Strøm: Tale ved Translokationen 1870. 2. Horsens. *M. Roedsted Schmidt*: De elementære Regninger med naturlige, brudne og negative Tal. 3. Rønne. 4. Viborg. 5. Fredriksborg. *C. Berg*: Vor ABC's Historie. 6. Nykjøbing. 7. Aalborg. *F. E. Hundrup*: Lærerstanden ved de nedlagte Latinskoler i Hjörning, Nykjøbing paa Mors, Skagen, Sæby og Tisted. 8. Haderslev Læreres Sk. 9. Borgerdydsk. i Kjöbenhavn. 10. Herlufsholm. Fortegnelse over Skolens Bogsamling, 1ste Afdeling.

XIII Bind. 1872. A. 1. Borgerdydsk. i Kjöbenhavn. 2. Metropolitansk. *F. E. Hundrup*: Lærerstanden ved Metropolitanskolen, I, Rektorer, Konrektorer og Overlærere. 3. Haderslev Læreres Sk. 4. Horsens. 5. Fredriksborg. *C. Berg*: Om Forhöielse af Skolepengene. Om Nedlæggelse af 1ste og 2den Klasse. 6. Aalborg. Den lærde Skoles og Realskolens nye Ordning. 7. Rønne. 8. Nykjøbing. 9. Odense. *P. Petersen*: Spartaneren Cleonymus. Rektorindsættelse den 29de November 1871. 10. Det v. Westenske Institut. 11. Reykjavik. *Jón Þorkelsson*: Skýringar á vísun í Grettis sögu.

XIV Bind. 1872. B. 1. Herlufsholm. *A. Listov*: Nestved Kjöbstad i Middelalderen. *C. Listov*: Fortegnelse over Skolens Bogsamling, 1ste Afdelings 2det Hefte. 2. Viborg. 3. Sorö. *J. H. Bang*: Fortegnelse over en Samling Holbergiana, skjænket til Sorö Akademis Bibliothek af Justitsraad F. S. Bang. *P. Lorenzen*: Meddelelse om en Jættestue ved Bromme samt om den naturhistoriske Samlings og Oldsagsamlingens Forögelse i Skoleaaret 1871—72. 4. Latin- og Realsk. i St. Kongensgade. *H. Frisch*: Forberedelsesstadiet i Undervisningen. 5. Randers. *F. E. Hundrup*: Lærerstanden ved Randers lærde Skole, II (med Stamtavle over Familien Mörch). 6. Borgerdydsk. paa Kristianshavn. 7. Aarhus. *G. Lund*: Undervisningen i de lærde Skoler i Danmark. 8. Ribe. 9. Roskilde. *S. Povelsen*: Fortsatte Meddelelser om den ved Lov af 1. April 1871 befalede Omordning af det höiere Skolevæsen, med særligt Hensyn til Roskilde Skole, samt nogle Ord om et Par Punkter, som dermed staar i Forbindelse.

XV Bind. 1873. A. 1. Rönne. *G. S. Jørgensen*: Fortegnelse over Rönne Realskoles Bogsamling. 2. Aalborg. Rektorindsættelse den 6te Januar 1873. 3. Aarhus. 4. Ribe. 5. Fredriksborg. *C. Berg*: Lidt om Asiens Literatur. 6. Fredericia. 7. Herlufsholm. 8. Viborg. *P. H. B. Nielsen*: Fortegnelse til Disciplenes Bogsamling. 9. Latin- og Realsk. i St. Kongensgade. 10. Sorö. *H. Hoff*: Fortegnelse over Bögerne i Sorö Akademis Discipulbibliothek. Anordning angaaende Undervisningen i de lærde Skoler af 5 Aug. 1871 og flere derhen hørende Bestemmelser.

XVI Bind. 1873. B. I. Randers. 2. Borgerdydsk. i Kjöbenhavn. 3. Borgerdydsk. paa Kristianshavn. 4. Nykjöbing. *Chr. Listov*: Hvorledes er Skolen stillet efter den nye Undervisningslov? 5. Metropolitansk. *F. E. Hundrup*: Lærerstanden ved Metropolitanskolen II. Høriere og Adjunker. 6. Odense. *Karl Schmidt*: Det förste Afsnit af de galvaniske Theories Historie. 7. Haderslev Læreres Sk. 8. Roskilde. *S. Povelsen*: Meddelelse af nogle Bestemmelser, der er udgaaede fra Ministeriet i det förlöbne Skoleaar, tilligemed Bemærkninger. 9. Horsens. 10. Det v. Westenske Institut. 11. Reykjavik. *Jón Þorkelsson*: Skýringar á vísium í Guðmundar sögu Arasonar og Hrafnis sögu Sveinbjarnarsonar.

XVII Bind. 1874. 1. Aalborg. 2. Nykjöbing. 3. Fredriksborg. *Harald Paludan*: Et Bidrag til Oplysning om Skoletugtens og Skolelivets Tilstand i Fredriksborg lærde Skole henimod Slutningen af förrige Aarhundrede (Uddrag af Erindringer, optegnede af Kommandör Jens Jakob Paludan). *C. Berg*: Lidt om den asiatiske Literatur, især i Fortiden (Fortsættelse). 4. Horsens. 5. Haderslev Læreres Sk. 6. Odense. *S. Broberg*: Theatret i Middelalderen. Det religiöse Skuespil i Frankrig. 7. Ribe. 8. Randers. 9. Rönne. 10. Roskilde. *C. Thomsen*: Roskilde-Egnens Flora I. Karkryptogamer og Blomsterplanter. 11. Sorö. *J. H. Bang*: Professor L. Smiths Selvbiografi, skrevet 1788 til hans Ven Marskalk Joh. v. Bülow. 12. Viborg. 13. Aarhus. 14. Metropolitansk. *J. V. Pingel*: Kritiske Anmerkninger til Herodots 7de, 8de og 9de Bog. 15. Bor-

gerdydsk. i Kjöbenhavn. 16. Latin- og Realsk. i St. Kongensgade. 17. Borgerdydsk. paa Krstianshavn. 18. Det v. Westenske Institut. 19. Reykjavik. *Jón Þorkelsson*: Skýringar á vísun í Gísla sögu Súrssonar.

XVIII Bind. 1875. A. 1. Aarhus. *G. Lund*: Nogle Bemærkninger om Discipelfrekvensen og Realundervisningen. 2. Rønne. *C. Hasle*: Kort Forklaring til Galaterbrevet. 3. Herlufsholm. *Vilhelm Boye*: Samlingen af Oldsager paa Herlufsholm. 4. Ribe. 5. Viborg. *F. E. Hundrup*: Lærerstanden ved Viborg Kathedralskole (med en Stamtavle over Familien Hald). 6. Aalborg. 7. Randers. 8. Fredericia. 9. Fredriksborg. *C. Berg*: Om Skolen og Skolerne.

XIX Bind. 1875. B. 1. Haderslev Læreres Skole. 2. Borgerdydsk. paa Kristianshavn. 3. Horsens. *M. Roedsted Schmidt*: En Methode til Bestemmelse af r i Annuitetsformlen. 4. Latin- og Realsk. i St. Kongensgade. *Chr. Hansen*: Om nogle i Mathematiken bestaaende Vedtægters Inkonsekvens. 5. Sorö. *J. H. Bang*: Professor L. Smiths Selvbiografi, skreven 1788 til hans Ven Marskalk Joh. v. Bülow (Slutning). 6. Nykjöbing. *C. J. Wesenberg*: Nogle Bemærkninger i Anledning af de matematiske Opgaver ved de lærde Skolers Aars- og Afgangsprøver i 1874. 7. Det v. Westenske Institut. 8. Metropolitansk. *A. F. Pullich*: Undersøgelser over Halveringslinjerne af en Trekants Vinkler. *F. E. Hundrup*: Lærerstanden ved Metropolitanskolen III Timelærere. 9. Borgerdydsk. i Kjöbenhavn. 10. Roskilde. Minde om S. L. Povelsen, Professor, Dr. phil., Rektor ved Roskilde Kathedralskole. 11. Odense. *K. Schmidt*: Oversigt over de vigtigste baade experimentale og theoretiske Undersøgelser af Lysets Farveadspredelse ved Brydning (fortsættes). 12. Reykjavik. *Jón Þorkelsson*: Athugasemdir um íslenzkar málmyndir.

XX Bind. 1876. 1. Viborg. *H. H. Lefolii*: Om Skolen som væsentlig medvirkende til Standsomskiftningen. *Arthur Feddersen*: Naturhistorien ved Optagelsesprøven og i Skolen. 2. Borgerdydsk. paa Kristianshavn. 3.

Odense. *K. Schmidt*: Oversigt over de vigtigste baade experimentale og theoretiske Undersøgelser af Lysets Farveadspredelse ved Brydning. 4. Fredriksborg. *C. Berg*: Skolernes Forbindelse. Lidt om den asiatiske Literatur, især i Fortiden (Forts). 5. Aalborg. Rektorindsættelse den 7de Jan. 1876. 6. Rønne. 7. Det v. Westenske Institut. 8. Haderslev Læreres Sk. 9. Roskilde. 10. Sorø. *J. H. Bang*: Udvalgte Breve af L. Smith. 11. Borgerdydsk. i Kjöbenhavn. *Jean Pio*: Bemærkninger og Forslag angaaende en Forbindelse mellem Almueskolen og den højere Skole. 12. Aarhus. 13. Metropolitansk. *C. J. Fogh*: Bemærkninger angaaende en Forbindelse mellem Almueskolen og den lærde Skole, indgivne til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. 14. Randers. *F. E. Hundrup*: Lærerstanden ved de nedlagte Latinskoler i Ebeltoft, Grenaa, Hobro, Mariager og Skive (med Stamtavle over Familien Ingerslev). 15. Herlufsholm. 16. Latin- og Realsk. i St. Kongensgade. 17. Ribe. 18. Horsens. *C. Iversen*: Forslag til en nærmere Forbindelse mellem Almueskolen og den lærde Skole. 19. Nykjöbing. 20. Reykjavik. Islandsk Ordsamling I.

3. Svenske Skole-Programmer.

(Alle Programmerne indeholder Skole-Efterretninger).

I Bind. 1864. A. 4to. 1. Helsingborg. *Aug. Hammar*: Några pædagogiska åsigter. 2. Venersborg (med Borås, Alingsås og Ulricehamn). 3. Luleå. 4. Hernösand, Sundsvall och Örnsköldsvik. 5. Östersund. *E. A. Selberg*: Förteckning öfver Östersund Elementarskolas mynt och medaljer. 6. Umeå (med Piteå, Haparanda och Skellefteå). *C. J. Dahlbeck*: Om Logikens studium vid elementarläroverken. 7. Karlstad (med Åmål, Filipstad, Kristinehamn och Arvika). 8. Gefle (med Söderhamn). *C. F. Wiberg*: Berättelse öfver en pedagogisk resa i Danmark, Tyskland, Schweiz och Frank-

rike. 9. Kristiansstad (med Engelholm og Cimbrishamn). *S. G. Cavallin*: Rese-Berättelse. 10. Stockholm. *L. A. A. Aulin*: Homeriska Exkurser. 11. Nya Elementarsk. i Stockholm. 12. Skara (med Mariestad, Lidköping, Hjo, Sköfde og Falköping). 13. Malmö (med Ystad). *W. Klein*: Om Ritkonsten såsom almänt bildningsmedel. 14. Karlskrona (med Karlshamn, Sölvesborg og Ronneby). 15. Hudiksvall. *J. A. Wiström*: Naturalhistoriska anteckningar under vandringar i Hudiksvalls-trakten samt en del af Ljusnedalen inom Helsingland. 16. Upsala (med Norrtelje, Enköping og Öregrund). 17. Vesterås (med Sala, Linde, Nora, Köping og Arboga). 18. Falun (med Hedemora, Säter og Avesta). *P. J. Sunstén*: Pedagogisk resa till England. 19. Örebro (med Askersund). *C. Hartmann*: Spridda bidrag til Nerikes naturalhistoria.

II Bind. 1864. B. 8vo. 1. Norrköping (med Söderköping og Vimmerby). 2. Nyköping. 3. Göteborg (med Uddevalla, Marstrand, Varberg, Halmstad, Strömstad, Kongelf, Laholm, Falkenberg og Kongsbacka). 4. Westervik. 5. Jönköping (med Grenna). *C. J. Montelin*: Om Skottlands Läroverk, Reseberättelse. 6. Strengnäs (med Eskilstuna, Mariefred og Södertelje). 7. Wexjö. *N. J. Scheutz*: Om undervisningen i Botanik vid Elementarläroverken. 8. Wisby. 9. Linköping (med Ekersjö, Wadstena og Skeninge). 10. Lund (med Landskrona). 11. Kalmar (med Oscarshamn og Borgholm). *P. Sjöbring*: Om de högste Elementarläroverken i några tyska stater samt Schweiz, Reseberättelse.

III Bind. 1865 *). A. 4to. 1. Westervik. *J. D. Smitt*: Delectamenta Analytica. 2. Umeå. 3. Wenersborg. 4. Östersund. 5. Hernösand. 6. Luleå. *Gullbr. Elowson*: Om indeterminerade eqvationer af 1sta graden. 7. Kristianstad. 8. Nya Elementarsk. i Stockholm. *Hugo Schmidt*: Öfersigt af läran om Indicatif och Subjonctif i Franskan. 9. Gefle. 10. Stockholms Gymnasium.

*) Navnene paa de mindre Læreanstalter, hvis Aarsberetninger slutter sig til de større Skolers, udelades i det følgende.

G. R. Rabe: Om nordens äldsta kultur. 11. Westerås. 12. Hudiksvall. *G. F. Gilljam*: Är det s. k. dispensystemet öfverensstämmande med en riktig uppfattning af elementarläroverkens ändamål? 13. Karlskrona. *C. A. Rääf*: Om bestämmandet af en gräns, hvilken antalet af de divisorer, som måste göras vid uppsökandet af tvenne tals största gemensamma divisor, ei kan öfverstiga. 14. Karlstad. 15. Malmö. 16. Skara. *P. G. Alander*: Berättelse om en under sommaren 1864 til utlandet företagen resa i pedagogiskt ändamål. 17. Örebro. *J. I. Broden*: Reseberättelse. 18. Upsala. *Zach. Göransson*: Om undervisningen i klassiska språk, modersmålet och filosofisk propädevtik vid Tyska gymnasier, Reseberättelse.

IV Bind. 1865. B. 8vo. 1. Norrköping.

H. Aspling: Observations sur la Grammaire Française, accompagnées d'exemples tirés des écrivains. 2. Kalmar. 3. Jönköping. 4. Wexjö. 5. Falun. 6. Göteborg. *Wilhelm Rogstadius*: Diskussion af fjerdegradskurvan

$$\left(1 - \frac{x^2}{a_1^2}\right) \frac{y^2}{b^2} = \left(1 - \frac{x^2}{a_2^2}\right) \left(1 - \frac{x^2}{a_3^2}\right).$$

6. Nyköping. 7. Strengnäs. Platos Crito, öfversättning. 8. Wisby. 9. Linköping. Linköping Gymnasii äldsta enskilda skolordning. 10. Lund. *J. E. Rietz*: Lunds Domscolas historia (Forts. från årsberättelsen 1861). 11. Helsingborg.

V Bind. 1866. A. 4vo. 1. Westerås. *E. G. Björling*:

De första begreppen af läran om de elliptiska functionerna. 2. Umeå. 3. Hernösand. 4. Wenersborg. 5. Kristiansstad. *J. Hagerlöf*: Aurelius Augustinus, försök til en lefnadsteckning, I. 6. Karlskrona. 7. Stockholm. *G. R. Rabe*: Om latinska synonymikens betydelse för elementarundervisningen. 8. Gefle. *C. F. Wiberg*: Bidrag til kännedomen om Phoeniciernas, Etruskernas och Masiliensernas handelsförbindelser med nordvestra Europa. 9. Falun. 10. Malmö. 11. Luleå. 12. Skara. 13. Örebro. *J. E. Strömberg*: Om läroverkets stipendiifonder. 14. Westervik. 15. Upsala. 16. Hudiksvall. 17. Karlstad. *J. Wallinder*: Reseberättelse.

VI Bind. 1866. B. 8vo. 1. Linköping. 2. Strengnäs. 3. Norrköping. 4. Wexjö. 5. Östersund. *K. H. Brandt*: Sofokles' Antigone, öfversättning. 6. Göteborg. 7. Lund. *C. E. Schweder*: Om sammansatta ord i svenska språket, 1sta afdelingen. 8. Nyköping. 9. Nya Elementarsk. i Stockholm. *N. G. Ljungsell*: Några matematiska satser. *Anton B. Santesson*: Nya Elementarskolans gymnastikmetod. 10. Wisby. *Carl Cramér*: Om ljus och värme såsom rörelsefenomen. 11. Jönköping. 12. Kalmar. *J. J. Borélius*: Anmärkningar vid Herbarts filosofiska system. 13. Helsingborg.

VII Bind. 1867. A. 4to. 1. Wenersborg. 2. Westerås. 3. Umeå. *P. A. Grenholm*: Om duodecimal-systemet såsom ett nytt decimalsystem. 4. Hudiksvall. 5. Nyköping. 6. Örebro. *M. Roth*: Käggleholm og Magnus Gabriel De la Gardie. 7. Malmö. *L. Stenberg*: Tabulæ logarithmi integralis. Part. II. *A. L. Grönvall*: Några anteckningar öfver Bornholms vegetation. 8. Karlskrona. *Sandtén*: Om individualiteten hos de högre växterna, ett bidrag till läran om naturens enhet i mångfald. 9. Kristianstad. 10. Gefle. 11. Karlstad. 12. Skara. *P. G. Alander*: Några ord om lärarebildning. 13. Hernösand. *A. F. Wimmercranz*: T. Maccii Plauti de vita moribusque præcepta.

VIII Bind. 1867. B. 8vo. 1. *Johan J. Nyquist*: Om konung Ludvig XI af Frankrike såsom statsman og meniska. 2. Helsingborg. *Zach. Collin*: Om de i de Germaniska språken förekommande derivaterna från roten kru. 3. Lund. *C. E. Schweder*: Om sammansatta ord i Svenska språket, 2dra afdelingen. 4. Göteborg. 5. Wexjö. 6. Östersund. 7. Wisby. 8. Strengnäs. *J. A. Drysen*: Afhandling om adverbet i Engelska språket. 9. Norrköping. 10. Linköping. 11. Westervik. 12. Stockholm. *G. R. Rabe*: Quæstiones Livianæ. 13. Halmstad. 14. Kalmar. 15. Falun. *M. F. Hallström*: Tillägg till Euclide' Elementa. 16. Upsala. *C. H. G. Lundquist*: Propertii Elegiæ quinque Sueticiæ conversæ annotationibusque illustratæ.

IX Bind. 1868. A. 4to. 1. Kalmar. 2. Falun. 3. Nya Elementarsk. i Stockholm. *H. F. Hult*: Reseberättelse. *A. Th. Bergins*: Sur quelques fonctions alternes. 4. Stockholm. *L. A. A. Aulin*: Om de Homeriska sångernas förhållande till det Grekiska lifvet och bildningen. 5. Hudiksvall. Om läroverkets præmi- och stipendii-fonder. 6. Halmstad. 7. Helsingborg. 8. Upsala. 9. Umeå. *P. Wallenström*: Reseberättelse. 10. Hernösand. 11. Westerås. *D. A. Sundén*: Ur Svenska språkets ordbildningslära. 11. Nyköping. *C. J. Lindbom*: Virgili Aeneis, andra sången, metrisk öfversättning. 13. Wenersborg. 14. Luleå. *P. F. Widmark*: P. Ovidii Nasonis Epistolarum Heroidum Ep. XII »Medea Jasoni» Suetheicis versibus expressa. 15. Kristianstad. 16. Karlskrona. 17. Gefle. 18. Karlstad. *L. M. Larsson*: Minnestal öfver afl. Fil. Dr. S. Hardin. 19. Skara. 20. Malmö. *A. O. Stenkula*: Om Skånska städernas författning vid medlet af 17de århundradet. 21. Norrköping. *H. Aspling*: Bidrag till Norrköping skolas yttre historia.

X Bind. 1868. B. 8vo. 1. Norrköping. *H. Aspling*: Traité des Propositions Subordonnées dans la langue française; première partie, contenant les propositions subordinées régimes directs. 2. Göteborg. *A. O. Heurlin*: Bidrag till Hvitfeldska Stipendiistiftelsens historia sedan år 1814. 3. Westervik. *J. D. Smitt*: Några satser ur vibrationstheorien. 4. Östersund. *K. H. Brandt*: Afhandling i Svensk prosodik. 5. Jönköping. *A. G. Ahlquist*: Konung Erik XIV's fängelse och död. 6. Wexjö. *N. J. Scheutz*: Svenska fanerogamernas och bräkenarternas vetenskapliga namn, et bidrag till växtnamnens etymologi. 7. Linköping. *W. E. Schultz*: Om Latinundervisningen i de tre lägre Latinklasserna. Förteckning öfver naturalier i Linköpings h. elementarläroverks museum. Linköpings h. elementarläroverks samling af fysikaliska apparater. 8. Strengnäs. 9. Örebro. *C. R. Sundström*: Örebro Läns Vertebratfauna. 10. Lund. 11. Wisby. *G. Lindström*: Om Gotlands nutida Mollusker.

XI Bind. 1869. A. 4to. 1. Gefle. *C. F. Wiberg*: Om Grekernas och Etruskernas inverkan på Bronskulturen.

2. Westerås. 3. Örebro. *L. I. Phragmén*: Reseberättelse. 4. Strengnäs. 5. Hudiksvall. 6. Luleå. 7. Hernösand. 8. Nyköping. 9. Wexjö. 10. Halmstad. Stipendiifonder, tillhörande Halmstads högre Elementarläroverk. 11. Göteborg. 12. Karlstad. 13. Kristianstad. *S. G. Cavallin*: Skolhistoriska minnen. 14. Karlskrona. 15. Malmö. 16. Skara. *C. Landtmanson*: Reseberättelse. 17. Östersund.

XII Bind. 1869. B. 8vo. 1. Linköping. 2. Lund. *J. Ruhe*: Horatii lyriska versmått. 3. Jönköping. 4. Norrköping. 5. Kalmar. *R. Törnebladh*: Några anmärkningar i svensk verslära. 6. Stockholm. Några inledande ord om Bibelns betydelse för skolan. 7. Westervik. 8. Wisby. 9. Helsingborg. *Hj. Säve*: Aristophanes' Foglarne, öfversättning. 10. Falun. 11. Upsala. *P. Hj. Söderbaum*: Oratio Lysæ in Eratosthenem, in usum scholarum edidit. 12. Nya Elementarsk. i Stockholm.

XIII Bind. 1870. A. 4to. 1. Nya Elementarsk. i Stockholm. 2. Karlstad. *A. N. Sundberg*: Tal vid nya läroverkshusets invigning. 3. Göteborg. *M. Henriques*: Ett och annat om artiklarne och substantivet i Franska språket. 4. Karlskrona. 5. Hernösand. 6. Wenersborg. 7. Skara. 8. Kristianstad. 9. Wexjö. 10. Luleå. 11. Westerås. 12. Strengnäs. Strengnäs högre elementarläroverks donationer. 13. Upsala. 14. Malmö. 15. Östersund. 16. Gefle. 17. Hudiksvall.

XIV Bind. 1870. B. 8vo. 1. Umeå. Förteckning öfver Umeå h. Elementarläroverks Mynt- och Medalj-Samling. 2. Westervik. 3. Halmstad. Halmstads nya läroverksbyggnad. 3. Stockholm. *C. v. Friesen*: Horatius och Kellgren, Bilder från tvenne Augustiska tidevarf. 4. Helsingborg. 5. Kalmar. 6. Wisby. *Karl Cramér*: Om infinitesimal-ränta. 7. Örebro. *P. J. Hellbom*: Nerikes Laf-flora. 8. Falun. *C. J. Dahlbäck*: Är Sofokles' Antigone en tragisk personlighet? 9. Norrköping. 10. Nyköping. Förteckning öfver läroverkets museum. 11. Lund. *Mach Berlin*: Några inledande anmärkningar till läran om repeterade funktioner. 12. Linköping. Förteckning öfver

läroverkets museum. 13. Jönköping. *J. I. Nyquist*: Om undervisningen i Österlandets äldsta historia.

XV Bind. 1871. A. 4to. 1. Wenersborg. *J. F. Kylander*: Reseberättelse. 2. Luleå. *A. W. Lönnegren*: Den äldsta grekisk-romerska folktron om själen och de döda. 3. Karlstad. Förteckning öfver lärare och lärjungar. 4. Skara. 5. Kristianstad. 6. Malmö. *L. Stenberg*: Tabulæ logarithmi integralis, Pars III. 7. Wexjö. 8. Hernösand. 9. Karlskrona. *Gadd*: Om Almogemålet i östra härad af Jönköpings Län. 10. Östersund. *S. Kardell*: Några upplysningar om Frösö trivialskola, efter och ur samma skolas handlingar. 11. Gefle. *J. Centerwall*: Loci Spartiani vitæ Hadriani cap. XVIII § 1 et cap. XIX § 1 brevi commentario illustrati. 12. Hudiksvall. *J. A. Wiström*: Provinsen Helsinglands Macrolepidoptera.

XVI Bind. 1871. B. 4to. 1. Nyköping. *C. J. Lindbom*: Virgili Aeneis, första sången, metrisk öfversättning. 2. Karlstad. 3. Göteborg. 4. Upsala. 5. Westerås. *L. Mossberg*: Marcus Vipsanius Agrippa, biografiskt utkast.

XVII Bind. 1871. C. 8vo. 1. Norrköping. *L. A. Eklund*: Studier rörande Polens andra delning I. 2. Örebro. *K. F. Karlson*: Blad ur Örebro skolas äldsta historia. 3. Linköping. 4. Jönköping. *G. Haglund*: Om Normalerna till kurvor af andra graden. 2. Strengnäs. *J. A. Drysen*: Lektorer vid Strengnäs Gymnasium 1626—1870. 6. Stockholm. *F. W. Hultman*: Proportionslära. 7. Halmstad. Tollska Biblioteket.

XVIII Bind. 1871. D. 8vo. 1. Wisby. *L. Kolmodin*: Öfversigt af Gotlands Föglar. 2. Helsingborg. 3. Nya Elementarsk. i Stockholm. *N. J. Andersson*: Några ord om arternas geografiska och genealogiska samband inom Pilslägdet. 4. Lund. 5. Kalmar. 6. Westervik. *A. A. W. Lund*: Läroverkets naturalhistoriska samlingar. 7. Umeå. 8. Falun.

XIX Bind. 1872. A. 4to. 1. Karlstad. 2. Luleå. 3. Skara. 4. Wenersborg. 5. Kristianstad. *C. F. v. Sydow*: En blick på den kristna kyrkan under Constantin den store och Julianus. 6. Wexjö. *N. J. Scheutz*: Studier

öfver de Skandinaviska arterna af släktet *Rosa*. 7. Göteborg. 8. Karlskrona. 9. Hernösand. *C. J. Blomberg*: Några prof af en materialsamling till etymologisk ordbok öfver Svenska språket. 10. Östersund. 11. Gefle. 12. Westerås. 13. Hudiksvall. 14. Malmö. 15. Upsala. *Philip Lundberg*: Om parallela kurvor.

XX Bind. 1872. B. 8vo. 1. Örebro. *K. F. Karlson*: Blad ur Örebro skolas historia, andra häftet. 2. Jönköping. 3. Linköping. 4. Norrköping. 5. Wisby. 6. Nyköping. 7. Lund. *A. W. Brag*: Amfiktyonernas Förbund. 8. Nya Elementarsk. i Stockholm. *J. F. Johanson*: Om bruket af partiklarne quominus och quin äfvensom dermed sammanhängande användning af ne og infinitiv-konstruktion. 9. Westervik. 10. Halmstad. 11. Falun. 12. Umeå. 13. Stockholm. *A. H. Klint*: Bestämda artikeln vid Franska Noms Communs. 14. Helsingborg. 15. Strengnäs. Igeliska donationen til förmån för enkor efter adjunker vid Strengnäs h. elementarläroverk. 16. Kalmar.

XXI Bind. 1873. A. 4to. 1. Kristianstad. 2. Wenersborg. 3. Luleå. 4. Skara. *J. P. Lagergren*: De usu præpositionis *ἐπί* apud Thucydidem. 5. Karlskrona. 6. Wexjö. *A. G. Ahlqvist*: Nya bidrag till svar på frågan: Har konung Erik XIV dött af förgift? 7. Hernösand. 8. Göteborg. *A. O. Heurlin*: Upplysningar rörande Göteborgs h. Elementarläroverks stipendii- och andra donationsfonder. 9. Karlstad. *J. Wallinder*: Inledning till Galaterbrevet. 10. Gefle. 11. Westerås. 12. Östersund. 13. Malmö. *Olof Nilsson*: Blad ur konung Gustaf den tredjes historia; några ord om sammansvärjningen år 1792. 14. Upsala. 15. Hudiksvall.

XXII Bind. 1873. B. 8vo. 1. Norrköping. 2. Örebro. 3. Linköping. 4. Wisby. *O. W. Lemke*: Den antika hedendomen, bedömd af kristna skriftställare alltifrån äldsta tider. 5. Jönköping. *Gunnar Sæve*: Om ellipsen hänförd till polarkoordinater. 6. Falun. *C. J. Dahlbäck*: Svenska rättstafningsfrågan, betraktad ur pedagogisk synpunkt. 7. Nyköping. 8. Lund. 9. Halmstad. *N. A. Forsberg*: Reseberättelse. 10. Umeå. Umeå h. elementarläroverks

minnesfest öfver Hs. M. Konung Carl XV den 9 Okt. 1872.
 11. Helsingborg. *Astolf Möller*: Sferisk trigonometri.
 12. Kalmar. *R. Törneblad*: Om samverkan mellan skolan och hemmet. 13. Stockholm. *S. v. Friesen*: Något om den analytiska behandlingen af kroppars utvidgning genom värme. 14. Strengnäs. 15. Nya Elementarsk. i Stockholm. *E. J. Østrand*: Om det bibliska kosmos-begreppet. *R. W. Lönnberg*: Några ord om sättet att uttrycka neutrum i Franskan. 16. Westervik.

XXIII Bind. 1874. A. 4°. 1. Westerås. *C. Schmidt*: Några ord om religionsundervisningen i elementarläroverket. 2. Kalmar. 3. Karlstad. 4. Karlskrona. *Falk*: Om Östra Blekinges laffora. 5. Wexjö. 6. Malmö. *Olof Nilsson*: Danmarks uppträdande i den Svenska tronföljarefrågan åren 1739—1743 I. 7. Skara. 8. Göteborg. *U. L. Ullman*: Om religionens betydelse för bildningen. *P. G. E. Theorin*: Om Ombergs lafvar. 9. Hernösand. 10. Upsala. *E. G. Schram*: Reseberättelse. 11. Kristianstad. 12. Gefle. Inbjudningsskrift med anledning af invigningen af Gefle h. elementarläroverks nya lärohus 1sta Decb. 1873 (Gefle skolas historia). 13. Östersund. *P. Olsson*: Några upplysningar om fornsaker i Jemtland. 14. Hudiksvall. *J. A. Wiström*: Ett blad ur Helsinglands kulturhistoria.

XXIV Bind. 1874. B. 8°. 1. Norrköping. *H. Aspling*: Om erfarenhetens vikt och betydelse vid undervisningen. 2. Falun. 3. Luleå. *C. J. Backman* och *V. F. Holm*: Elementarflora öfver Westerbottens och Lapplands fanerogamer och bräkenartade växter. 4. Linköping. *Ax. Romdahl*: Reseberättelse. 5. Örebro. 6. Jönköping. *J. E. Zetterstedt*: Minnesord öfver Carl von Linné. 7. Wisby. Öfversättning af Fr. Reiff: Några kristligt-apologetiska frågor. 8. Lund. 9. Nyköping. *C. J. H. Engstrand*: Kritisk belysning af Abelards treenighetslära. 10. Wenersborg. 11. Halmstad. 12. Umeå. *P. A. Grenholm*: Om divisionela och subdivisionela rektifikationstal. 13. Helsingborg. 14. Nya Elementarsk. i Stockholm. *Gustaf Sjöberg*: Reseberättelse. 15. Strengnäs. *J. A. Drystén*: Hjelpverben i Engelska språket. 16. Stockholm.

G. F. Gilljam: Bör och kan något göras för upprätthållandet af enheten i modersmålets rättstafning vid våra läroverk? 17. Westervik. *J. D. Smitt*: Parabeln, behandlad som Trajektorien.

XXV Bind. 1875. A. 4to. 1. Westerås. 2. Wexjö. *N. J. W. Scheutz*: Förteckning öfver Stipendii- och Premii-fonder vid Wexjö h. Elementarläroverk samt de gåfvobref, på hvilka desamma sig grunda. 3. Karlskrona. 4. Wenersborg. *G. Th. Bergman*: Om eforatet i Sparta. 5. Göteborg. 6. Upsala. 7. Umeå. 8. Nyköping. 9. Malmö. *Olof Nilsson*: Danmarks uppträdande i den Svenska tronföljarefrågan åren 1739—1743 II. 10. Hudiksvall. *P. E. Melin*: Mischelé. Liber Proverbiorum. Öfversättning. 11. Östersund. 12. Gefle. 13. Wisby. *O. W. Lemke*: Historik öfver Wisby läroverk ifrån äldsta till närvarande tid.

XXVI Bind. 1875. B. 4to. 1. Helsingborg. 2. Wallinska Flickskolan i Stockholm. 3. Beskows Skola. 4. Nya Elementarsk. i Stockholm. *Knut Lindeberg*: Historisk öfversigt af teorierna för singulära solutioner till ordinära differential equationer. 5. Halmstad. 6. Strengnäs. 7. Stockholm. *Carl von Friesen*: M. Valerius Martialis, hans tidevarf, hans personlighet og hans diktning. 8. Falun. 9. Kalmar. *Robert Darin*: Iakttagelser rörande utbildningen af lärare i fremmande lefvande språk och undervisningen i dessa språk vid de högre skolorna i Berlin. 10. Westervik. 11. Skara. 12. Karlstäd. 13. Kristianstad. Monografi öfver Sveriges och Norges Characeer. 14. Hernösand.

XXVII Bind. 1875. C. 8vo. 1. Norrköping. 2. Real-Gymnasium i Göteborg. 3. Linköping. *Jordan Andersson*: Om Riksdagen i Stockholm 1605. 4. Örebro. *K. F. Karlson*: Blad ur Örebro skolas historia, III. 5. Lunds privata Elementarsk. Några anteckningar ur läroverkets arkiv. 6. Jönköping. 7. Luleå. *C. J. Backman* och *V. F. Holm*: Början til elementarflora öfver Westerbottens och Lapplands fanerogamer og bräkenartade växter. 8. Lund. *F. S. Svenson*: Proportionslära.

XXVIII Bind. 1876. A. 4to. 1. Westervik. 2. Karlstad. *J. Wallinder*: Om ordning vid läroverket; några strödda anmärkningar. 3. Kristianstad. 4. Skara. *N. A. Mathesius*: The first canto of Runeberg's Nadeschda, translated into English. 5. Nyköping. 6. Karlskrona. 7. Kristianstad. *Nils Ehrnberg*: Vid invigningen af Kristianstads h. elementarläroverks nya lärohus (skolans historia). 8. Wexjö. 9. Umeå. 10. Wenersborg. 11. Hernösand. 12. Malmö. *Olof Nilsson*: Danmarks uppträdande i den Svenska tronföljarefrågan åren 1739—1743. III. 13. Upsala. *P. F. L. Bagge*: De syntaxi Propertiana. 14. Hudiksvall. 15. Östersund. 16. Gefle. 17. Göteborg. 18. Westerås.

XXIX Bind. 1876. B. 8vo. 1. Norrköping. 2. Luleå. Utkast till studieplan för undervisningen i modersmålet vid Luleå h. elementarläroverk. 3. Linköping. 4. Örebro. 5. Real-Gymnasium i Göteborg. 6. Falun. Falu läroverks-kollegii utlåtande öfver komiterades förslag till stadga för rikets allmänna läroverk af den 22 Dec. 1874. 7. Jönköping. 8. Lunds privata elementarsk. 9. Lund. 10. Helsingborg. *N. Bengtson*: Om presens participium på —ing i Engelskan och dess förhållande till verbalsubstantivet. 11. Wallinska Flickskolan i Stockholm. 12. Nya Elementarsk. i Stockholm. *Karl G. Hellström*: Om plana likformiga figurer. 13. Halmstad. *H. F. Hult*: En jämförande blick på undervisningsväsendet i Sverige före och efter 1849. 14. Wisby. 15. Strengnäs. *J. A. Drysén*: Strengnäs läroverks arkiv. 16. Stockholm. *Axel Klint*: Utelemnande af artikeln vid Franska Noms Communs. 17. Kalmar.

4. Tyske Programmer.

(De fleste Programmer indeholder tillige Skole-Efterretninger).

I Bind. 4to. 1810--1831. 4. Univ. Heidelbergensis 1810. *Jo. G. Wagemann*: De quibusdam causis, ex quibus cum in veteribus tum in recentioribus civitatibus turbæ ortæ sunt aut status reipublicæ immutatus est, Specimen I. 2. Gymnasium zu Frankfurt a. M. 1811. *Fr. Chr. Matthiæ*: Revision der Untersuchungen über die wahre Länge des alt-römischen Fusses. 3. Univ. Tubingensis 1814. *C. Pfaff*: Tragoediæ Græcæ primordia et progressus. 4. Pädagogium zu Giessen 1818. *Ph. C. J. Engel*: De origine ac progressu poeseos dramaticæ inprimis tragicæ apud Græcos. 5. Gymnasium zu Frankfurt a. M. 1818. (*Fr. Chr. Matthiæ*: Über das römische Maass- und Gewichts-system). 6. Gymnasium Weilburgense 1820. *Jo. Ph. Krebs*: Inscriptiones Græcæ, quas Lipsanotheca quædam magna continet, quæ Weilburgi asservatur, iterum multo emendatius editæ et annotationibus illustratæ. 7. Univ. Fredericiana Halæ 1822. *Fr. Broemmel*: Dissertatio qua demonstratur bella civilia Romanorum legibus Gracchorum agrariis falso imputari. 8. Lyceum Zwiccaviense 1824. *F. G. G. Hertel*: De vexillariis dissertatio. 9. Regia Schola Grimensis 1824. *Aug. Weichert*: Commentatio I de Medea Oestro Percita ad illustrandam imaginem vasculi prope Cannas in Italia reperti. 10. Schola Cathedr. Numburgensis 1825. *H. Müller*: Commentatio de theatri, scenæque inprimis, Græcorum Romanorumque structura et partibus. 11. Gymnasium Evangelicum Osnabrugi 1826. *Jo. H. B. Fortlage*: Templum Honoris atque Virtutis Marcellianum. 12. Univ. Ludoviciana Gissæ 1827. *F. Osannus*: De coelibum apud veteres populos conditione commentatio I. 13. Gymnasium zu Wesel 1827. *Fr. Fiedler*: De erroribus Aeneæ ad Phœnicum colonias pertinentibus. 14. Univ. Marburgensis 1829. *C. F. C. Wagner*: Commentationis de Flavii Amphitheatro Part. I. 15. Univ. Marb. 1830. Id. Part. II. 16. Univ. Marb. 1831. Id. Part. III. 17. Archigymnasium in

Soest 1831. *C. Rose*: Über die Odeen in Athen, Rom und Carthago.

II Bind. 4to. 1830—1844. 1. Gymnasium Joachimicum Berolini. 1830. *Aug. Meineke*: Quæstionum scenicarum specimen, III. 2. Gymnasium Weilburgense. 1832. *J. Ph. Krebs*: Numorum veterum, qui sunt Gymnasii Weib., enumeratorum et descriptorum specimen. 3. Das Berlinische Gymnasium zum grauen Kloster. 1832. *Emil Wilde*: Über die Optik der Griechen. 4. Gymnasium in Heiligenstadt. 1833. *R. Stern*: Rerum convivalium apud veteres adumbratio discipulorum usui destinata. 5. Gymnasium in Torgau. 1836. *Rothmann*: Enarrationis de poetarum tragicorum apud Græcos principibus Part. I. *G. W. Müller*: Beschreibung des neuen Schulgebäudes u. Darstellung der Verfassung in Einrichtung des Torgauer Gymn. 6. Stadtschule zu Wismar. 1836. *Heinr. Francke*: Alterthümer Dacien's. 7. Königl. Landesschule zu Grimma. 1837. *M. C. Th. Witzschel*: Commentationis de civitate Nemausensi Part. I. 8. Gymnasium in Glogau. 1838. *Seidel*: De scholarum, quæ florente Romanorum imperio Athenis exstiterunt, conditione. 9. Gymnasium in Coesfeld. 1840. *Dr. Middendorf*: Über das Verhältniss der Hellenen zu den Pelasgern mit besonderer Rücksicht auf die Ansicht Niebuhrs. 10. Pädagogium zu Hadamar. 1842. *Jos. Muth*: Über die Mystereien der Alten. 11. Univ. Ludoviciana Gissæ. 1843. *F. Osannus*: Commentatio de gemma scalpta Christiana. 12. Königl. Ritter-Akademie zu Liegnitz. 1843. *Julius Sommerbrodt*: Disputationes scenicæ. 13. Gymnasium zu Hanau. 1843. *H. A. Schick*: Über die Himmelsgloben des Anaximander und Archimedes, ein Beitrag zur Aufhellung des Alterthums. I. 14. Gymnasium zu Eisleben. 1843. *Dr. Mönch*: De vestium coloribus præcipue apud veteres Part. I, de nigro vestium colore. 15. Univ. Ludoviciana Gissæ. 1844. *F. Osannus*: Commentatio de columna Maenia.

III Bind. 4to. 1844—1858. 1. Univ. Vratislaviensis. 1844. *J. A. Ambrosch*: Dionysii Halicarnassensis antiquitat. Roman. capita quæ ad res Romuli pertinent e codd. mss. emendata. 2. Gelehrtenschule zu Flensburg. 1844.

Dr. Dittmann: Die drei merkwürdigen Cyclen in unserer Festrechnung, erläutert aus dem Kalenderwesen der Griechen und Römer. 3. Herzogl. Nassauisch. Pädagogium zu Dillenburg. 1844. *Dr. Schenk*: Der hereynische Wald der Alten. 4. Die Klosterschule Rossleben. 1845. *Alb. Bormann*: Antiquitatum Lanuvinarum Part. I. 5. Gymnasium zu Hanau. 1846. *Dr. H. A. Schick*: Die Himmelskugeln des Archimedes, ein Beitrag zur Aufhellung des Alterthums II. 6. Univ. Vratislaviensis. 1847. *J. A. Ambrosch*: Prooemium quæstionum pontificalium. 7. Köln. 1847. *J. J. Rospat*: Die Vertheidigungskriege der Römer am Rhein bis zum Untergange der Römerherrschaft in Gallien. 8. Die höhere Bürgerschule zu Görlitz. 1847. *F. W. Kaufmann*: Über die germanische Baukunst des Mittelalters. 9. Pädagogium zu Magdeburg. 1847. *Schwalbe*: Über die Bedeutung des Pän, als Gesang im Apollinischen Kultus. 10. Gymnasium in Celle. 1847. *Alb. Schuster*: De mensibus Atticis, qui ab Apollinis nominati sunt diebus festis. 11. Gymnasium zu Hanau. 1848. *Dr. Suchier*: De victimis humanis apud Græcos I. 12. Gymnasium zu Danzig. 1849. *Th. Köper*: Lucubrationum pontificalium primitiæ. 13. Univ. Vratislaviensis. 1850. *J. A. Ambrosch*: Quæstionum pontificalium caput II. 14. Univ. Marburgensis. 1850. *Th. Gies*: Quæstionum de re sacerdotali Græcorum Part. I. 15. Gymnasium zu Augsburg. 1850. *J. M. Rabus*: Dissertatio de ornamentis triumphalibus. 16. Das Berlinische Gymnasium zum grauen Kloster. 1851. *Dr. Hofmann*: De provinciali sumptu populi Romani. 17. Gymnasium zu Ellwangen. 1851. *Scheiffele*: Die Gelübde der Alten den ersten Januar im alten Rom, Strenæ, Janus, Aesculap. 18. Gymnasium in Sorau. 1853. *A. Lennius*: De Phœnicum in omni negotio gerendo prudentia et sollertia, quæ ex Homero vel aperte cognosci vel quibusdam vestigiis intelligi possunt. 19. Gymnasium zu Hildesheim. 1853. *Jatho*: Zur Chronologie der ältesten Geschichte der Menschheit. 20. Hamburg. 1853. *F. W. Ullrich*: Über die relig. und sittl. Bedeutung der Antigone des Sophokles. 21. Gymnasium in Gleiwitz. 1854. *Jos. Heimbrod*: De Atheniensium sacer-

dotibus. 22. Gymnasium zu Eisenach. 1858. *Dr. Witzschel*: Das Fest der Sonnenwende.

IV Bind. 4to. Köln, Berlin, Grimma, Leipzig. Das königl. Friedrich-Wilhelms-Gymnasium zu Köln. 1. 1860. *Val. Serf*: Über die Bewegung eines materiellen Punktes auf der Oberfläche eines homogenen Rotations-Ellipsoids. 2. 1861. *W. Herbst*: Der Abfall Mytilenes von Athen im peloponnesischen Kriege I. Zwei Reden bei der Einführungsfeier des Directors. 3. 1863. *Haentjes*: Über Willkür und Bedrückung in der Verwaltung der römischen Provinzen. 4. 1864. *A. Weidner*: Criticarum Scriptionum Specimen. 5. 1866. *O. Jäger*: Bemerkungen über den geschichtlichen Unterricht auf Gymnasien. — 6. Die Friedrichs-Werdersche Gewerbeschule in Berlin. 1867. *Dr. David Müller*: Die Petites Écoles von Port-Royal. — 7. Friedrich-Wilhelms-Gymnasium i Berlin. 1867. *Dr. Ranke*: Ernst Ferdinand Yxems Leben. — 8. Realschule in Berlin. 1867. Drei Festreden aus dem Jahre 1866. — Univ. zu Grimma. 9. 1866. *Herm. Frohberger*: De opificum apud veteres Græcos condicione dissertatio I. 10. 1867. *Herm. Wunder*: Vindiciarum Euripidearum Part. I. — Thomasschule zu Leipzig. 11. 1839. *Gottfried Stallbaum*: Die Thomasschule nach dem allmäligen Entwicklungsgange ihrer Zustände. 12. 1864. *Fr. Kraner*. Orationes duæ. 13. 1865. *Fr. Aug. Eckstein*: Familiaris interpretatio primæ satiræ Horatianæ. 14. 1866. *G. A. Koch*: Quæstiones Velleianæ. 15. 1867. *A. Ch. A. Zestermann*: Die bildliche Darstellung des Kreuzes und der Kreuzigung Jesu Christi historisch entwickelt I. — 16. Nicolaigymnasium in Leipzig. 1867. *Justus Herm. Lipsius*: Apparatus Sophoclei supplementum.

V Bind. 4to. Die Realschule des Johanneums in Hamburg 1846—67. 1. 1846. Schulnachrichten. 2. 1847. *Dr. Jäger*: Erläuterung einiger Hauptgesetze der Natur, welche die Verbreitung der Gewächse über die Erdoberfläche bedingen. 3. 1848. *Dr. Röpe*: Über Immermanns Merlin. 4. 1850. *Dr. Siever's*: Tacitus und Tiberius I. 5. 1851. *Id.* II. 6. 1852. *J. G. Fischer*: Über die Gehirnnerven der Saurier. 7. 1853. *Dr. Röpe*: Schiller's Götter Griechenland's. 8. 1854.

Einige Bemerkungen über die Stelle Gal. 2 und ihr Verhältniss zur Apostelgeschichte. 9. 1855. *J. G. Fischer*: Über die Familie der Seeschlangen. 10. 1856. *Dr. Röpe*: Dass das Mahl des Fusswaschens mit dem Paschamahl nicht identisch sei; eine exegetisch-historische Abhandlung. 11. 1857. *Dr. Möbius*: Die echten Perlen, ein Beitrag zur Luxus- Handels- und Naturgeschichte derselben. 12. 1858. Die Berichte über die apostolischen Gehülften und Gefährten in der Apostelgeschichte und den paulinischen Briefen, ein Zeugniß für die Authentie dieser Schriften. 13. 1859. *Dr. Röpe*: Lessing und Goeze im Fragmentenstreite, ein Beitrag zur Rettung Goezes. 14. 1860. *Dr. Sievers*: Zur Geschichte des Nero und des Galba. 15. 1861. *Dr. Sievers*: Antoninus Pius. 16. 1862. *Dr. Bahnsen*: Spiegelung in Glasprismen. 17. 1863. *Dr. Sievers*: Aus dem Leben des Libanius. 18. 1865. *Dr. Röpe*: Über die dramatische Behandlung der Nibelungensage in Hebbel's Nibelungen und Geibel's Brunhild. 19. 1866. *Dr. Karl Möbius*: Über den Bau, den Mechanismus und die Entwicklung der Nesselkapseln einiger Quallen. 20. 1867. Schulnachrichten.

5. Schweiziske Programmer, Skolelove o. m.

I Bind. Winterthur. 1. Schulnachrichten 1867. *Jacob Dändliker*: In Winterthur vorkommende Deutsche Personen- und Familien-Namen nach Entstehung und Bedeutung. 2. Sammlung der die höhern Stadtschulen von Winterthur betreffenden Gemeindebeschlüsse und Reglemente 1862. 3. Voranschlag der Einnahmen u. Ausgaben der Stadtverwaltung Winterthur für 1867. 4. *Georg Geiltus*: Der Stadtrechtsbrief, welchen der Graf Rudolf von Habsburg 1264 denen von Winterthur ertheilte. Eine Festschrift zur 600 jährigen Jubelfeier 1864.

II Bind. St. Gallen. 1. Amtsbericht des Regierungsrathes des Kanton St. Gallen über das Jahr 1865. 2. Id.

1866. 3. Bericht des Erziehungs Rathes über das Unterrichtswesen. 1864. Schulnachrichten 1867. — 9 Love, Reglementer og Læreplaner for Kantonens Undervisningsvæsen.

III Bind. Bern. 1. Program der Kantonschule 1864. *Karl Hagen*: Die auswärtige Politik der schweizerischen Eidgenossenschaft, vornehmlich Berns, in den Jahren 1610—1618. Schulchronik. 2. Progr. d. Kantonschule 1865. *Georg Sidler*: Über die Wurffinie im leeren Raum. Schulchronik. 3. Progr. d. Kantonschule 1866. *K. Pabst*: Über die Charakteristik historischer und poetischer Personen. Schulchronik. 4. Progr. d. Kantonschule 1867. Schulchronik. — 27 Love, Reglementer og Læreplaner for Kantonens Undervisningsvæsen.

IV Bind. Zürich. 1. Bericht über die Verhandlungen der Zürcherischen Schulsynode 1866. 2. Verzeichniss der Vorlesungen an der Universität Zürich im Winter-Semester 1867—68. 3. Progr. der Kantonschule f. das Schuljahr 1866—67. — 28 Love o. s. v. for Kantonens Undervisningsvæsen.

V Bind. Basel. 1. Progr. des Real-Gymnasiums 1867. *Aug. Jenny*: Das Fernrohr, seine Zusammensetzung und Entstehung. Jahresbericht. 2. Verwaltungs-Bericht des Kleinen Rathes 1866. 3. Bericht des Appellations-Gerichts über die Justizverwaltung 1866. 4. Progr. des humanistischen Gymnasiums 1864. *J. J. Bernoulli*: Das römische Forum. Jahres-Bericht. 5. *C. F. Girard*: Louis XIV. Bâle 1855. 6. Progr. des Pädagogiums 1855. 7. Progr. der Gewerbeschule 1861. *Fr. Autenheimer*: Zur Theorie der Transmission vermittelt endloser Riemen und Seile. Jahres-Bericht. 8. Progr. d. Gewerbeschule 1862. *Herm. Kinkelin*: Allgemeine Theorie der harmonischen Reihen, mit Anwendung auf die Zahlen-Theorie. Jahres-Bericht. 9. Progr. d. Gewerbeschule 1865. *E. Hagenbach*: Die Begriffe der Mechanik in der Physik. Jahres-Bericht. — 3 Love o. s. v. for Undervisningsvæsenet.

VI Bind. Thurgau. 1. Gesetze, Reglemente, Verordnungen und Beschlüsse betreffend das Unterrichtswesen im Kanton. 2. Rechenschaftsbericht des Regierungsrathes über die Amtsverwaltung im Jahr 1862. 3. Id. 1864. 4. Id. 1866. 5. Progr. der Kantonschule 1867. *J. J. Christinger*:

Theodor Bibliander, ein biographisches Denkmal. Jahres-Bericht. 6. Normal-Lehrplau der Kantonschule 1865. 7. Progr. der Kantonschule 1863. Schulnachrichten. *Dagobert Böckel*: Bemerkungen zu Cicero de finibus bonorum et malorum I. 8. Progr. der Kantonschule 1864. Schulnachrichten. 9. Progr. der Kantonschule 1865. *Alois Jenni*: Kritische Mittheilungen zu Euripides I Hekabe. Schulnachrichten. 10. Progr. der Kantonschule 1866. Schulnachrichten. *Wilh. Schoch*: Bemerkungen über Schulturnen.

VII Bind. Schaffhausen. 1. Progr. des Gymnasiums 1867. Schulchronik. *Alb. Ott*: Über die homerischen Gleichnisse. 2. Offic. Sammlung der für Schaffhausen bestehenden Gesetze, Verordnungen und Verträge. A. Gesetze. 1851. — 9 Love o. s. v. for Undervisningsvæsenet.

VIII Bind. Graubünden. 1. Jahresbericht des Erziehungsrathes 1867. 2. Progr. der Kantonschule 1867. Schulnachrichten. *P. Plattner*: Rhätien und seine Bewohner vor der römischen Eroberung. — 10 Love o. s. v. for Undervisningsvæsenet.

IX Bind. Zug. 1. Rechenschaftsbericht des Regierungsrathes 1865. 2. Gesetz über Organisation des Schulwesens. 3. Lehr-Plan f. die Primar-Schulen. 4. Jahres-Bericht der Industrieschule 1866. *B. Staub*: Zugerische Dichter aus dem XVII Jahrhundert. Schulchronik.

X Bind. Aargau. 1. Bericht über die Verhandl. der Aargauischen Kantonalkonferenz 1866. 2. Bericht über das Unterrichtswesen 1865. 3. Id. 1866. 4. Staats-Rechnung pro 1866. 5. Progr. der Kantonschule 1867. *Jo. Casp. Wirs*: De fide atque auctoritate codicis Sallustiani qui Parisiis in Bibliotheca Imperiali no. 1576 asservatur commentatio. Schulnachrichten. — 17 Love o. s. v. for Undervisningsvæsenet.

XI Bind. Glarus. 1. Gesetz betreffend das Schulwesen 1861. 2. Amtsbericht von Landammann und Rath 1863—66.

XII Bind. Solothurn. 1. Lehrplan für die Elementarschulen. 2. Rechenschaftsbericht des Erziehungs-Departements 1865. 3. Id 1866. 4. Lehrplan f. die Bezirks-

Schulen. 5. Progr. der Kantonschule 1867. Schulnachrichten.

XIII Bind. Schwyz. Appenzell. Wallis. 1. Rechenschaftsbericht des Regierungsrathes v. Schwyz 1865. — Love o. s. v. for Undervisningsvæsenet.

XIV Bind. Genève. 1. Rapport sur les collèges de Genève 1867. 2. Programme des cours de l'académie de Genève et du gymnase 1867. 3. Progr. de l'école secondaire & supérieure de jeunes filles 1867. — 12 Love o. s. v. for Undervisningsvæsenet.

XV Bind. Lausanne. 1. Compte-rendu pour 1866. Département de l'instruction publique et des cultes. 2. Progr. du collège cantonal 1867. Catalogue des élèves. 3. Progr. de l'école spéciale de la Suisse Française pour l'industrie &c. 1865. 4. Pensionat des Frères Moraves pour l'éducation de jeunes demoiselles. — 9 Love o. s. v. for Undervisningsvæsenet.

XVI Bind. Fribourg. 1. Compte-rendu de l'administration du conseil d'état du canton de Fribourg 1865. 2. Id. 1866. 3. Loi sur l'instruction publique 1848. 4. Règlement pour les écoles primaires 1850.

XVII Bind. Neuchatel. 1. Rapport de la commission d'éducation municipale 1865. 2. Id. 1866. 3. Programme des cours de l'académie 1866—67. 4. Programme des leçons données dans le Gymnase littéraire. 1867—68. 5. Inauguration de l'académie de Neuchatel et pose de la pierre angulaire du nouveau collège. — Love o. s. v. vedkommende Undervisningsvæsenet.

II. Tidsskrifter.

- Revue des deux Mondes. Aargangene 1870—1876, hver Aargang indb. i 6 Bind.
- Allgemeine Bibliographie für Deutschland. Jahrgang 1875. Leipzig 1875.
- Stortingstidende, indeholdende 19de ordentl. Stortings Forhandlinger (1868—1869). Kr. 1869. 1—2 Bd.: Forhandl. i Stortinget. 3 Bd.: Forhandl. i Odelstinget. 4 Bd.: Forhandl. i Lagtinget.
- Stortingstidende, indeholdende 20de ordentl. Stortings Forhandlinger (1871). Kr. 1871.
- Norske Universitets- og Skole-Annaler. Udg. af C. A. Holmboe. 1ste Bd. 1834—35. — Anden Række, udg. af H. J. Thue. 1ste, 3dje og 6te Bd. 1842, 1845, 1853. — Tredje Række, udg. af Universitetets Sekretær. 1—13de Bd. 1860—1875.
- Lister over Udfaldet af Examen Artium for Aarene 1865—1876.
- Meddelelser angaaende Kjöbenhavns Universitet, den polytekniske Lærestalt, Sorö Akademi og de lærde Skoler i Danmark for Aarene 1849—1856. Udg. af A. C. P. Linde. Kh. 1860. 1—3 Bind og 1 Hefte.
- Zeitung für das höhere Unterrichtswesen Deutschlands. 1 Jahrg. 1872. — 2 Jahrg. 1873. Nr. 5—23, 25—31.
- Norsk Skoletidende. 1—4 Aarg. Udg. af N. Hertzberg. Hamar 1869—72. — 5—8 Aarg. Udg. af Lærere ved Hamar Seminar. Hamar 1873—76.
- Pædagogisk Tidsskrift, utg. af L. A. A. Aulin. 1—5 årg. Stockh. 1866—69. — Utg. af H. F. Hult og Ernst G. F. Olbers. 6—12 årg. Stockh. 1870—76.
- Zeitschrift für das Gymnasialwesen, begründet im Auftrage des Berlinischen Gymnasiallehrer-Vereins. Herausgeg. v. W. Hollenberg, R. Jacobs, P. Rühle. 17—23 Jahrg. Berlin 1863—1869.

- Jahrbuch des Vereins für wissenschaftliche Pädagogik. Herausgeg. v. Dr. T. Ziller. 1—2 Jahrg. Leipz. 1869—70.
- Neues Schweizerisches Museum. Zeitschrift für die humanistischen Studien und das Gymnasialwesen in der Schweiz. Herausgeg. v. O. Ribbeck, H. Köchly u. a. 1—6 Jahrg. Bern u. Basel 1861—66.
- Tidskrift for Filologi og Pædagogik. 1—10 Aarg. Kjöbenhavn 1860—73. — Ny Række. 1—2 Bind. Kh. 1874—76.
- Neue Jahrbücher für Philologie und Pädagogik. Begründet v. Joh. Chr. Jahn, herausgeg. v. Alfr. Fleckeisen u. Herm. Masius. 1868. 1—2 Bd. 1869. 5—12 Heft.
- Archiv für das Studium der neueren Sprachen und Literaturen. Herausgeg. v. Ludwig Herrig. 27ter Jahrgang. Braunsch. 1872.

III. Pædagogisk Literatur.

- F. M. Bugge. Det offentlige Skolevæsens Forfatning i adskillige tyske Stater tilligemed Ideer til en Reorganisation af det offentlige Skolevæsen i Norge. 1—3 Bd. Kr. 1839.
- Hartvig Nissen. Afhandlinger vedrørende det høiere og lavere Skolevæsen. Kristiania 1876.
- Forslag til en forandret Ordning af det høiere Skolevæsen. Af den ved kgl. Res. af 14de Febr. 1865 nedsatte Kommission. 1—3 Bd. Kr. 1867.
- Martin Hammerich. Smaaskrifter om Kultur og Undervisning. 1—3 og 5te Del. Kh. 1866—1871.
- Ludwig Noiré: Pædagogisches Skizzenbuch. Leipz. 1874.
- A. Beer u. F. Hochegger. Die Fortschritte des Unterrichtswesens in den Culturstaaten Europas. 1—2 Bd. Wien 1867—68.

- Wichard Lange. Randglossen zu den pädagogischen Bewegungen der Gegenwart. Halle 1864.
- C. L. Roth. Kleine Schriften pädagogischen und biographischen Inhalts. 1—2 Bd. Stuttgart 1857.
- K. A. J. Lattmann. Über die Frage der Concentration in den allgemeinen Schulen, namentlich im Gymnasium. Göttingen 1860.
- Karl von Raumer. Geschichte der Pädagogik von Wieder-
aufblühen klassischer Studien bis auf unsere Zeit. 1—4
Th. in 2 Bd. 2 Aufl. Stuttgart 1846—54.
- Karl von Raumer's Leben von ihm selbst erzählt. Stuttgart 1866.
- L. Wiese. Das höhere Schulwesen in Preussen. Historisch-
statistische Darstellung. Berlin 1864.
- Michel Bréal. Quelques mots sur l'instruction publique en
France. Paris 1872.
- Et Bind Afhandlingar og Beretninger om Skolevæsenet i Fi-
renze m. m. 1871 fgg.
- Rudolph Dulon. Aus Amerika über Schule, deutsche Schule,
amerikanische Schule und deutsch-amerikanische Schule.
Leipz. 1866.
- Pædagogiske Smaaskrifter. 1 Bind. 1. F. L. Vibe:
De classicæ antiquitatis disciplina injuste hodie in patria
obtrectata. Christ. 1836. 2. Udkast til Lov og reglem.
Bestemmelser ang. de lærde Skoler. Kr. 1841. 3. Ud-
kast til Lov om Oprettelsen af en høiere Borgerskole i
Kristiania. Kr. 1843. 4. Udkast til Lov, indeholdende
Forandringer i Fundatsen for d. norske Universitet. Kr.
1843. 5. H. H. Blache: Hist. Efterretninger om Aar-
hus Kathedralskoles Bygninger og Inventarier fra den
ældste Tid. Aarhus 1850. 6. W. Landfermann: Zur
Revision des Lehrplans höherer Schulen. Berl. 1855. 7.
Unterrichts- und Prüfungs-Ordnung der Realschulen u. der
höheren Bürgerschulen. Berl. 1859. 8. Köchly: Über
die Reform des Zürcher Gymnasiums. Zürich 1859. 9.
J. L. Ussing: De lærde Skolers Undervisningsplan og
de levende Sprogs Stilling i samme. Kh. 1864. 10. H.
N. Clausen: Danmarks Krav til dets Høiskole i dets

Ydmygelsesstand. Kh. 1865. 11. V. H.: Endnu et Indlæg i Skolesagen. Kh. 1867.

Pædagogiske Smaaskrifter. II Bind. 1. Hartvig Nissen: Om Almueoplysningen og Almueskolen. Kr. 1852. 2. J. A. Ostermann: Livet og Skolen. Kh. 1867. 3. H. Martensen: Den lærde Skole. Kh. 1864. 4. Albert Richter: Die Concentration des Unterrichts in der Volksschule. Leipz. 1865. 5. Hartvig Nissen: Om Ordningen af vort høiere Skolevæsen. Kr. 1865. 6. Jakob Lökke: Om H. Nissens foreslaede nye Ordning af vort høiere Skolevæsen. Kr. 1865. 7. H. Holmboe: Hvad skal Skolen udrette? Ved hvilke Midler sker dette lettest? Bergen 1865. 8. Hartvig Nissen: Om Angrebene paa min »Ordning af vort høiere Skolevæsen.« Kr. 1865. 9. Jakob Lökke: Skole-Anliggender. Kr. 1866. 10. J. Aars: I hvilken Retning bør vort høiere Skolevæsen reformeres? Kr. 1866.

Pædagogiske Smaaskrifter. III Bind. 1. Beretning om Kristiania Almueskolevæsen for 1857. Kr. 1858. 2. Samme for 1858 og 1859. Kr. 1860. 3. C. Berg: Et Par Bemærkninger om Hr. Prof. Dr. Ingerslev, Nr. 2. Kh. 1866. 4. Ludvig Daae: Rektor Fredrik Messell Olsen, Nekrolog. Drammen 1863. 5. Ludvig Daae: Efterretninger om Kristiania Kathedralskole under Jacob Raschs Rektorat (1706—37). Kr. 1858. 6. F. C. B. Dahl: I Skolesagen, et Indlæg nærmest fra Realskolens Standpunkt. Kh. 1870. 7. Diskussion i det medicinske Selskab i Kristiania om Indførelse af nye Fag og forlænget Skoletid i vore lærde Skoler. Kr. 1867. 8. F. Dula: Zur Revision des Erziehungsgesetzes betreffend das Volksschulwesen. Luzern 1866. 9. F. Hochegger: Das System der Bifurcation (Zweitheilung des mittleren Unterrichtes) in seiner geschichtlichen Entwicklung. Wien 1863. 10. M. J. Monrad: Om de klassiske Studiers Betydning for den høiere Almendannelse Kr. 1857. 11. Hartvig Nissen: Om kvindeligt Dannelse og kvindelige Undervisningsanstalter. Kr. 1849. 12. No No: Et Par Ord om Almueskolen. Kh. 1867. 13. Opgave

over de Forkundskaber, som fordres til Optagelse i de forskjellige Klasser i Kristiania Kathedralskole. 1863. 14. Plan for Undervisningen i Kristiania Kathedralskole. 1863. 15. Undervisningsplan for Kristiania Borger- og Realskole. 16. Plan for Qvams Latin- og Realskole. 1861. 17. Jakob Riedel: Was kann die Real- oder Bürgerschule in Bezug auf's Französische thun? Heidelb. 1866. 18. H. Schmick: Mittheilungen aus dem englischen Schulleben. Bonn 1869. 19. M. Kloss: Die vierte Versammlung deutscher Turnlehrer zu Stuttgart August 1867. 20. Anleitung zur Betreibung des Turnunterrichtes in den Zürcherischen Volksschulen. Zürich 1863.

Pædagogiske Smaaskrifter. IV Bind. 1. Dr. O. J. Broch: Om Almueskolelæreres Pensioneren. Kr. 1873. 2. J. Jespersen: Den første Undervisning i Skrivning efter Lyd- og Skrivelesemetoden. Kr. 1876. 3. N. Hertzberg: Lidt af Skolegymnastikkens Historie samt om Legems- og Vaabenøvelser paa Skolerne i nogle fremmede Lande. Kr. 1869. 4. Anton Bergh: Om Undervisningen i den elementære Frihaandstegning. Kr. 1875. 5. H. Amberg: Discedenti in academiam filio præcipiens idonea pater, Germanicum Gellerti libellum vertit. 6. J. Aars og P. Voss: I Anledning af Komiteindstillingen i Skolesagen. 1869. 7. P. Voss: I Skolesagen. Kr. 1869. 8. Joh. Möller: Den kristelige Skoles Opgave. Kh. 1868. 9. C. Paludan-Müller: Gjennemførelsen af den nye Undervisningslov for de lærde Skoler. Kh. 1871. 10. Gottfr. Billing: Om Kristendomsundervisningen och Komiterades förslag till ny läroverksstadga. Lund 1873. 11. N. G. Kjellberg: Om våra skolors inflytande på ungdomens helsa och utveckling. Upsala 1873. 12. V. A. Jäger: Åskådningsundervisningen under de två första skolåren, öfvers. af E. G. F. Olbers. Stockh. 1867.

Pædagogiske Smaaskrifter. V Bind. 1. J. Loth: Die Realschul-Frage. Leipz. 1870. 2. Heinr. Fischer: Die Reform der höheren Schulen. Greifswald 1876. 3.

Zur pädagogischen Kritik mit besonderer Rücksicht auf Bayern. München 1876. 4. Karl Wassmannsdorff: Die griechisch-makedonische Elementartaktik und das Pilumwerfen auf den deutschen Schulturnplätzen. Frankf. a. M. 1867. 5. B. Ponickau: Neun Schulentlassungsreden. Leipz. 1870. 6. Dr. Fahrner: Das Kind und der Schultisch. Zürich 1865. 7. J. Guillaume: Die Gesundheitspflege in den Schulen. Aarau 1865. 8. Streiflichter auf die akademischen Gutachten über die Zulassung von Realschulabiturienten zu Facultäts-Studien. Berlin 1870. 9. August Vogel: 95 pädagogische Thesen. Wittenberg 1875. 10. Briefe über Berliner Erziehung; zur Abwehr gegen Frankreich. Berlin 1871.

1 Bind Afhandlinger in 4to. 1. Arminius Köchly: De Musæi grammatici codice Palatino. 2. Carl Jacoby: Über die Sprache des Dionysius von Halikarnass in der römischen Archäologie. Aarau 1874. 3. E. Bratuschek: Der Unterricht in der französischen Grammatik an der Realschule. Berlin 1870. 4. Verhandlungen des Vereins schweizerischer Gymnasiallehrer an der Jahresversammlung zu St. Gallen October 1868. Aarau 1869. 5. Dr. Uhlig u. Dr. Burckhardt-Brenner: Zusammenstellung der Gymnasiallehrpläne der deutschen Schweiz, der bedeutendsten deutschen Staaten und Frankreichs. Aarau 1868.

Fredrik Sandberg. Små-Skolan. En handledning för dem, hvilka sysselsätta sig med den första barnundervisningen i skolan. I—IV i 1 Bd. Örebro 1865—69.

C. F. v. Nägelsbach's Gymnasialpädagogik. Herausgeg. v. Georg Autenrieth. Erlangen 1862.

Karl Ludw. Roth. Gymnasial-Pädagogik. Stuttgart 1865.

Hirzel: Vorlesungen über Gymnasial-Pädagogik. Tübingen 1876.

Max W. Götzinger. Stylschule zu Übungen in der Muttersprache. 1—2 Th. 2te Aufl. Schaffhausen 1861 u. 67.

K. Knudsen. Modersmaalet som Skolefag. Kr. 1864.

— Er Norsk det samme som Dansk. Kr. 1862.

— Den landsgyldige norske uttale. Kr. 1876.

- F. C. L. Trojel. Opgaver til skriftlige Udarbejdelser og mundtlige Foredrag i Modersmaalet. Kh. 1855.
 A. E. Eriksen. Norske Stilopgaver. Kr. 1874.
 Rafael Hellbach. Die Kunst der Declamation. Wien 1871.
 Hermann Wagner. Illustriertes Spielbuch für Knaben. 3 Aufl. Leipz. 1870.

IV. Klassiske Sprog.

- Homeri Odyssea. Ed. Wolf. Halae 1805.
 — Odyssea. Ed. Dindorf. P. I. Lib. I—XII. Lips. 1869. 6 Explr.
 Homers Odyssee I—IV, med Anmerkninger til Skolebrug ved F. C. L. Trojel. Kh. 1866.
 — Odyssee IX—XII, med Anmerkninger til Skolebrug ved J. P. Bang. Kh. 1871.
 J. P. Bang. Forklarende Bemerkninger til de 12 første Sange af Homers Iliade, til Skolebrug. Kh. 1869.
 Xenophontis Memorabilia Socratis, til Skolebrug udg. af C. Thomsen. 2den Udg. Kh. 1867.
 — Anabasis. Erkl. von Ferdinand Vollbrecht. Buch 1—3. 4 Aufl. Leipz. 1870.
 — Anabasis. Udg. af Berg og Fibiger. Kh. 1852.
 Demosthenes acht philippische Reden erkl. von C. Rehdantz. Leipz. 1865. 14 Explr.
 Udvalgte Stykker af Arrian, Pausanias, Plutarch og Xenofon, udg. og oplyste af C. Berg. Kh. 1870.
 W. Herbst u. A. Baumeister. Historisches Quellenbuch zur alten Geschichte für obere Gymnasialklassen. 1—2 Abtheil. Leipz. 1866—67.
-

- Sallusti Catilina et Jugurtha. Bearbejdet til Skolebrug af Carl Müller. Kr. 1856.
- Ciceronis orationes XII selectæ. Mit Anmerk. von Anton Möbius. 1—2. Hannover 1825.
- Ciceros Taler mod Katilina. Bearb. til Skolebrug af H. H. Lefolii. Kh. 1853. 2 Expl.
- Tale om Pompejuses Beskikkelse til Hærfører. Bearb. til Skolebrug af H. H. Lefolii. Kh. 1852.
- Cato Major. Til Skolebrug bearb. af G. Lund. Kh. 1851.
- Lælius. Til Skolebrug bearb. af G. Lund. Kh. 1851.
- Cicéron. Les Catilinaires. (Les auteurs latins expliqués d'après une méthode nouvelle par deux traductions Françaises). Paris 1870.
- Songe de Scipion. Paris 1870.
- Cæsar. De bello Gallico. Til Skolebrug udg. af J. Elster Böttker. 2den Udg. Kr. 1868
- De bello Gallico. M. Anmerk. von Anton Möbius. Hannover 1826.
- De bello Gallico. Rec. J. K. Whitte. Hafn. 1843.
- De bello Gallico. Erkl. v. Friedrich Kraner. 2 Aufl. Berlin 1855.
- Cornelius Nepos. Mit Anmerkungen und einem vollständigen Wörterbuche von F. W. Hinzpeter. Bielefeld u. Leipzig 1870. 24 Explr.
- Recogn. Rudolphus Dietsch. Lips. 1868. 2 Explr.
- Livii Historiarum Romanarum Præfatio; libri VI—X. Med Oplysninger til Skolebrug af Chr. Listov. Kh. 1871.
- Rerum Romanarum libri XXI—XXIII. Til Skolebrug udg. af C. F. Ingerslev. Kh. 1854.
- Livius's Romerske Historie. Oversat af J. Geelmuyden. Første Hefte (1—2 Bog). Bergen 1863.
- Taciti Opera. Rec. C. H. Weise. 1—2. Lips. 1867.
- Agricola. Med Anmerkninger udg. til Skolebrug af P. Voss. Kr. 1864.
- Agricola. Overs. af H. W. Ottesen. Kr. 1870.
- Seneca. Tre Dialoger. Udg. og forklarede til Skolebrug af M. C. Gertz. Kh. 1873.

- Vergili Aeneis. Til Skolebrug bearb. af G. Lund. I Del:
I—VI Bog. 2den Udg. Kh. 1874.
Udvalg af Horats's Satirer og Epoder. Udg. til Skolebrug
af Edv. Lembcke. Kh. 1858.
Phædri Fabularum Æsopiarum libri V. Christianiæ 1811.
-

- Jo. Nic. Madvigii Adversaria Critica ad scriptores Græcos
et Latinos. Vol. I—II. Havnæ 1871—73.
I Bind filologiske Afhandlinger. Indh.: 1. A. F. Veltheim:
Vermuthungen von der Barberini-jezt Portland-Vase. Helm-
städt 1791. 2. Henr. Krause: De civitatibus Neocoris
Part. I. Halis 1843. 3 Jo. E. Cbr. Bluehdorn: De
oraculorum Græcorum origine et indole. Berol. 1713.
4. Carolus Wagner: Rerum Corinthiarum specimen.
Darmst. 1824. 5. Henr. Wiskemann: De variis ora-
culorum generibus apud Græcos. Marb. 1835. 6. Ar-
minius Planer: De castris Romanis. Berol. 1842.
7. G. A. A. G. Häckermann: De legislatione decem-
virali. Gryphiæ 1843. 8. Alb. Bormann: Antiqui-
tatum Aricinarum Particula. Halis 1843. 9. Aug.
Koch: De regibus pastoribus qui dicuntur Hyksos. Marb.
1844. 10. Chr. Ostermann: De præconibus Græcorum.
Marb. 1845. 11. Ph. W. Rappenecker: Die Römi-
schen Inschriften im Grossherz. Baden. Mannh. 1846.
12. Rud. Haym: De pulchri atque artis notione part. I.
Halis 1850. 13. Fr. G. Schultz: De Cyro magno
Judæorum liberatore. Berol. 1853. 14. Berthold
Guenther: De sumptibus a Romanis in cultum deorum
factis part. I. Berol. 1853. 15. Ludov. Boesigk:
De Baetyliis. Berol. 1854. 16. G. W. Goodwin:
De potentie veterum gentium maritimæ epochis apud Euse-
bium. Gottingæ 1855. 17. L. C. M. Aubert: Bei-
träge zur lateinischen Grammatik. Kr. 1856.
-

V. Literatur i nyere Sprog.

- Lessing's Prosa in Auswahl. Schulausgabe m. Anmerkungen v. J. W. Schäfer. Leipz. 1868. 12 Explr.
 — Minna von Barnhelm. Schulausg. m. Anmerkungen v. Dr. Tomaschek.
 Goethe. Iphigenie auf Tauris. Stuttgart. 4 Explr.
 — Ausgewählte Gedichte. Mit Anmerkungen von J. W. Schäfer. Stuttg.
 Schiller. Wilhelm Tell. Udg. med Anmerkninger ved J. Kaper. Kh. 1875.
 Jos. Kamp. Karte zur Lectüre von Schillers Wilhelm Tell. Stuttgart.
 Wilhelm Hauff. Märchen. Leipz. 3 Explr.
 Robert Hamerling. Danton und Robespierre. Tragödie in fünf Aufzügen. 3 Aufl. Hamburg 1875. 2 Explr.
 H. W. Stoll. Die Helden Grichenlands im Krieg und Frieden. Leipzig 1866.
 — Die Helden Roms im Krieg und Frieden. Leipzig 1866.
 Ludvig Stacke. Erzählungen aus der Geschichte. 1—3. Oldenburg 1874—75.
 Paul Frank. Grundzüge der griechischen Literaturgeschichte. Leipzig 1868.

Collection d'auteurs Français. Sammlung französischer Schriftsteller für den Schul- und Privatgebrauch herausgeg. u. mit Anmerkungen versehen von G. van Muyden und Ludwig Rudolph. Berlin. 1. Ponsard: L'honneur et l'argent. 2. Feuillet: Le village. 3. Corneille: Le Cid. 4. LaFontaine: Fables. 5. X. de Maistre: Nouvelles. 6. Florian: Fables. 7. E. de Girardin: La joie fait peur. 8. Sandeau: Mademoiselle de la Seiglière. 9. Racine: Athalie. 10. Töpffer: Nouvelles Genevoises. 11. Gérard: Le mangeur d'hommes. 12. Molière: Le misanthrope. 13. Delavigne: Louis XI, tragédie.

14. Boileau: Satires. 15. Ferry: Nouvelles Mexicaines.
 16. Paganel: Frédéric le grand. 17. Biard: Voyage au
 Brésil. 18. Scribe: Le verre d'eau.
- E. Fritsche. Choix de poésies Françaises avec des notes à
 l'usage des écoles. I. Weissensee 1869.
- Joseph Schwob. Chrestomatie Française à l'usage des
 écoles allemandes. I. Zürich 1868.
- C. J. B. Berndtson. Variétés littéraires à l'usage des
 jeunes gens qui s'adonnent à l'étude de la langue Fran-
 çaise. 1—4. Upsala 1869.
- Molière. Les femmes savantes. Bielefeld 1866. 2 Explr.
 Sexten Fabler af La Fontaine til Udenadslæren i Skolen
 udg. og overs. af Fr. Gjertsen. Kr. 1870. 5 Explr.
- Xavier Marmier. L'avare et son trésor. Paris 1863.
- G. Ducoudray et A. Feillet. Simples récits d'histoire
 ancienne, grecque, romaine et du moyen age. Paris 1870.
- Marc Monnier. Pompéi et les Pompéiens. Paris 1865.
- B. Hauréau. Charlemagne et sa cour. Paris 1868.
- Joinville. Histoire de Saint Louis. Texte rapproché du
 Français moderne par N. de Wailly. Paris 1872.
- Émile de Bonnechose. Bertrand du Guesclin. Paris 1873.
 — Lazare Hoche. Paris 1874.
- H. Corne. Le cardinal de Richelieu. Paris 1870.
- H. Wallon. Jeanne D'Arc. Paris 1869.
- F. T. Perreus. Jérôme Savonarole. Paris 1859.
- Louis XIV et sa cour. Portraits, jugements et anecdotes
 extraits des mémoires du Duc de Saint-Simon. Paris
 1863.
- Frédéric Bernard. Les évasions célèbres. Paris 1870.
- Jules Duval. Notre pays. Paris 1874.
- Agassiz. Voyage au Brésil. Paris 1872.
- Souvenirs d'un Sibérien. Extraits des mémoires de Rufin
 Piotrowski. Paris 1870.
- Élisée Reclus. Les phénomènes terrestres. 1. Les con-
 tinents. Paris 1870. 2. Les mers et les météores.
 Paris 1872.
- Zurcher et Margollé. Volcans et tremblements de terre.
 Paris 1872.

- Amédée Guillemin. *La lune*. Paris 1870.
 Paul Poiré. *Simple lectures sur les principales industries*.
 Avec 163 gravures. Paris 1873.
 Marie Pape-Carpantier. *Histoire du Blé*. Paris 1873.
 E. Sommer. *Manuel de l'art épistolaire*. Paris 1868.
-

- F. W. Petersen. *Gems of Poetry from every period of British literature*. Breslau 1872.
 Walter Scott. *Waverley*. Leipz.
 — *Ivanhoe*. Leipz.
 — *Quentin Durward*. Leipz.
 — *Tales of a grandfather*. M. Forklaringer over de vanskeligste Ord og Talemaader af Carl Mariboe. 4 Opl. Kh. 1857.
 Macaulay. *Biographical Essays*. Leipz.
 — *Morceaux choisis des essays, publiés avec des notices &c. en Français* p. Aug. Beljame, Paris 1872.
 E. Lytton Bulwer. *Pelham*. Leipz.
 — *The last days of Pompeji*. Leipz.
 — *Rienzi*. Leipz.
 Charles Dickens. *Posthumous papers of the Pickwick Club*. Vol. 1—2. Leipz. 1839.
 — *Oliver Twist*. Leipz. 1839.
 — *The life and adventures of Nicholas Nickleby*. Vol. 1—2. Leipz. 1839.
 — *Sketches*. Leipz. 1840.
 — *Master Humphreys Clock*. Vol. 1—3. Leipz.
 — *Dombey and Son*. Vol. 1—3. Leipz.
 — *David Copperfield*. Vol. 1—3. Leipz.
 — *Hard Times*. Leipz.
 Defoe. *The life and surprising adventures of Robinson Crusoe*. Leipz.
 Goldsmith. *The Vicar of Wakefield*. Poems. Dramas.
 Bret Harte. *Prose and Poetry*. 1—2 vol. Leipz.
 Washington Irving. *The Sketch Book*. Leipz.
 Marryat. *Jacob Faithful*. Leipz.
 — *Percival Keene*. Leipz.

- Marryat. Peter Simple. Leipz.
 — Japhet. Leipz.
 — Mr. Midshipman Easy. Leipz.
 H. Beecher Stowe. Uncle Tom's Cabin. Vol. 1—2. Leipz.
 Johnson. The lives of English Poets. Vol. 1—2. Leipz.
 Hermann Schütz. Historical series. Select portions taken
 from the best English historical writers. 1—3 vol. Biele-
 feld 1862—66.

VI. Skolebøger.

- Bibelen. Kr. 1862.
 Novum Testamentum Graece. Rec. Const. Tischendorff. Lips.
 1862.
 Luthers lille Katechismus. 3 Explr.
 Udtog af Pontoppidans Forklaring. Ved H. U. Sverdrup.
 2det Opl. Kr. 1866. 4de Opl. Kr. 1871.
 Forklaring af Luthers lille Katechismus efter Pontoppidan
 af V. Vogt. Kr. 1870.
 Landstads Salmebog. Kr. 1870.
 Fr. M. Bugge. En liden Skolesalmebog. Molde 1868.
 J. Belsheim. 150 Salmer, uddragne af de autor. Kirke-
 salmebøger. Kr. 1876.
 J. Amundsen. Udvalg af Salmer til Luthers Katekismus.
 Kr. 1863.
 H. M. Gjerberg. Udvalg af Salmer til Luthers Katekis-
 mus. Kr. 1872.
 V. Vogt. En større Bibelhistorie. 2 Opl. Kr. 1865. 2 Explr.
 — Kirkehistorie til Skolebrug. Kr. 1865. 2 Explr.
 Ludv. Chr. Müller. Den bibelske Historie. 1—2 Bd.
 Aalborg 1851.

- K. Feilberg. Norsk Grammatik. Skien 1865.
- Hermann Larsen. Norsk Grammatik. Ny Udgave. Kr. 1876.
- J. Aars. Retskrivnings-Regler. 3 Udg. Kr. 1874.
- Joh. Jensen. Exempelsamling til Brug ved den første grammatiske Undervisning. Kr. 1870. 3 Explr.
- Jakob Lökke. Samling af Exempler til Indövelse af Grammatikens Begyndelsesgrunde. Drammen 1869.
- H. J. Thue. Læsebog i Modersmaalet. Kr. 1846.
- P. A. Jensen. Læsebog ved Undervisningen i Modersmaalet. 4 Udg. Bergen 1860.
- J. Jespersen. ABC eller Læsebog for de første Begyndere. 2 Opl. Kr. 1876.
- Norsk Læsebog for Begynderklasserne. 5 Opl. Kr. 1867.
- M. Hammerich. Danske og Norske Læsestykker. Kh. 1866.
- A. E. Eriksen og P. A. Paulsen. Norsk Læsebog. 1—3 Del. Kr. 1868—69.
- A. E. Eriksen. Udvalg af norske og danske Forfattere til Skolebrug. 1—2 Del. Kr. 1874—75.
- J. Aars og A. E. Eriksen. Svenske Læsestykker til Skolebrug. Kr. 1871.
- B. C. Rodhe. Läro- och Læsebok för Barn. 1868.
- N. Nygaard. Oldnorsk Grammatik til Skolebrug. Bergen 1871.
- Kortfattet Fremstilling af den oldnorske Formlere. Bergen 1871.
- Udvalg af den norröne Literatur for Latin- og Realgymnasier. Bergen 1875.
-
- R. Tönder Nissen og L. Daae. Lærebog i Verdenshistorien for Middelskolen. Kr. 1870. 2 Explr.
- S. B. Thrige. Lærebog i den gamle Historie. 2 Udg. Kh. 1863.
- Oskar Jäger. Hülfsbuch für den ersten Unterricht in alter Geschichte. Mainz 1867.
- L. K. Daa. Lærebog i Middelalderens Historie. Kr. 1864. 2 Udg. Kr. 1874.

- L. Daae og Sieg. w. Petersen. Middelalderens Historie. Kr. 1864.
- P. A. Munch. Norges, Sveriges og Danmarks Historie. Kr. 1839.
- A. E. Eriksen. Norges, Sveriges og Danmarks Historie. 3 Udg. Kr. 1877.
- Sieg. w. Petersen og Gustav Storm. Norges, Sveriges og Danmarks Historie for Gymnasierne. Kr. 1872.
- Sieg. w. Petersen. Norges Historie. 5 Udg. Kr. 1867.
- Andr. Jensen. Omrids af den nordiske Gudelære. Arendal 1866.
- Leitfaden für den Unterricht in der Kunstgeschichte, der Baukunst, Bildnerei, Malerei und Musik. Stuttgart 1868. 7 Explr.
-

- J. Geelmuyden. Geografi for Middelskolen. Kr. 1874.
- Geografi for Begyndere. 7 Udg. Kr. 1864.
- L. K. Daa. Udtog af Geografien. 4 Udg. Kr. 1871.
- Ed. Erslev. Lærebog i den almindelige Geografi, gjen-
 seeet af Sieg. w. Petersen. Kh. 1871.
- H. Siewers. Jordbeskrivelse for Begyndere. Kr. 1870.
- Franz Leibing. Geographisches Elementarbuch. Berl. 1869.
- J. P. Weisse. Omrids af Oldtidens Geografi. Fr.hald 1869.
-

- G. Curtius. Griechische Schulgrammatik. 7 Aufl. Prag 1866.
- Græsk Skolegrammatik ved V. Voss. Kr. 1859. — 2 Udg. Kr. 1866. 2 Explr. — 3 Udg. Kr. 1875. 2 Explr.
- Græsk Syntax ved V. Voss. Kr. 1876.
- V. Voss. Alfabetisk Verbalfortegnelse til Curtius's Grammatik. Kr. 1868.
- Karl Schenkl. Græsk Elementarbuch ved V. Voss. Kr. 1859. 3 Explr.
- J. Schnatter. Elementarbuch der griechischen Sprache. Berlin 1855.
- P. Voss. Græsk Ordsamling til Skolebrug. Kr. 1868. 3 Expl.
- B. Todt. Griechisches Vocabularium. Halle 1858.

C. Berg. En lille Forskole til Læsning af Græsk. Kh. 1872.
 R. Christensen. Det græske Statsliv i Oldtiden. 2 Udg.
 Kh. 1875.

-
- J. N. Madvig. Latinsk Sproglære. 3 Udg. Kh. 1852.
 E. Schreiner. Latinsk Sproglære. Kr. 1871.
 J. P. Weisse. Latinsk Grammatik. Kr. 1871.
 M. Gjør og J. Johanssen. Schematisk Fremstilling af Mo-
 duslæren i Latin og Græsk. Kr. 1873.
 Carl Ploetz. Lateinische Elementar-Grammatik. Berl. 1870.
 F. C. L. Trojel. Latinske Stiløvelser. 2 Udg. Kh. 1864.
 R. J. F. Henriksen. Opgaver til Oversættelser fra La-
 tin. 2 Udg. Kh. 1857. — 3 Udg. Kh. 1864.
 Chr. Schmidt. Opgaver til Oversættelser fra Latin. Kr.
 1865.
 M. Gjør og J. Johanssen. Opgaver til Oversættelse fra
 Latin. Kr. 1868.
 Joh. Forchhammer. Latinsk Læsebog for de første Begyn-
 dere. 4 Opl. Kh. 1873.
 L. Ove Kjær. Latinsk Læsebog for Begyndere. Kh. 1866.
 C. Kerrn og C. P. J. Krebs. Latinsk Læsebog for Be-
 gyndere. Kh. 1864.
 Chr. Schmidt. Latinsk Læsebog for Begyndere. 2 Opl.
 Kr. 1868.
 A. Andersen og M. Gjør. Latinsk Læsebog for Middel-
 skolen. Kr. 1875. 2 Explr.
 P. Voss. Lærebog i Latin for Begyndere. Efter Carl Ploetz.
 Kr. 1868.
 — Udvalg af latinske Klassikere for Middelskolen. Kr. 1872.
 9 Explr.
 Andr. Falkenberg. Latinsk Vocabularium. Kr. 1867.
 3 Explr.

Chr. Sick. Fransk Grammatik til Skolebrug. Kh. 1876.
 Hans Blom. Franske Stiløvelser for Begyndere. Bergen
 1867. 4 Explr.
 Emm. Gregersen. Dansk-franske Øvelser. Kh. 1865.

- Edw. Marcussen og Jean Pio. Tredive Øvelser i Fransk. Kh. 1872.
- Andreas Sandberg. Lærebog i Fransk eft. Carl Ploetz. Kr. 1868. 2 Explr.
- Jac. Hovland. Praktisk Lærebog i det franske Sprog eft. Dr. Ahn. 2 Udg. Kr. 1866.
- C. Ploetz. Manuel de la Littérature Française des 17, 18 et 19 siècles. 2 ed. Berlin 1867.
- H. Barbieux. Le livre des demoiselles. Französ. Lesebuch f. Mädchenschulen. 4 Aufl. Leipz. 1869.
- Chr. Sick. Fransk Læsebog for Skolebrug. 1—3 Afd. Kh. 1870—71.
- Jean Pio. Lærebog i Fransk for Begyndere. 2 Udg. Kh. 1876.
- En Samling af almindelige franske Ord til Udenadslæren. Kh. 1876.
- Christiane Bonnevie. Fransk Læsebog med Stiløvelser. I. Kr. 1877.

- Jakob Lökke. Tysk Formlære til Skolebrug. Kr. 1865.
- D. F. Knudsen. Tyske Stiløvelser for Middelskolen. Kr. 1870. 3 Explr.
- N. M. Aalholm. Tysk Læsebog for Begyndere. 4 Udg. Kr. 1869.
- Kristofer Lassen. Tysk Læsebog for Begyndere. Kr. 1876. 2 Explr.
- Jakob Lökke. Tyske Læsestykker. 1 Afd. For Mellemklasserne. Kr. 1871. 2 Afd. For de højere Klasser. Kr. 1872.
- A. Autenrieth. Tysk Læsebog til Skolebrug. 4 Udg. Kr. 1867.
- Tillæg til Tysk Læsebog. Kr. 1869.
- B. Pauss og H. Lassen. Tysk Læsebog for Mellemklasserne. Kr. 1873. 2 Explr.
- F. A. Wilde. Lesebuch für Volksschulen. Leipz. 1876.
- H. Keck u. Chr. Johansen. Vaterländisches Lesebuch. 3 Aufl. Halle 1871.

- Vilh. Sturzen-Becker. Engelsk Språklära för menige man. Stockh. 1872.
- Chr. Aug. Hals. Engelske Præpositioner og Stiløvelser. Kr. 1866.
- D. F. Knudsen og Jakob Lökke. Engelske Stiløvelser. Kr. 1877.
- M. Schmidt. Engelske Stiløvelser for viderekomne Disciple. Kr. 1875.
- P. C. A. Rasmussen. 40 Øvelser i Engelsk. Kh. 1871.
- N. Jul. Eibe. Nøgler til »100 Timer i Engelsk.« 5 Opl. Kh. 1871.
- D. F. Knudsen. Engelsk Elementarbog. Kr. 1872.
- H. Chr. Grüner. Engelsk Læsebog for Begyndere. Kr. 1872. 2 Explr.
- C. F. Berg. English made easy. Praktisk Lærebog. 4 Opl. Kr. 1862.
- A. Kristiansen. Engelsk Læsebog for Viderekomne. Kr. 1871.
- Jak. Lökke. Engelsk Læsebog for Mellenklasserne. Kr. 1876.
-
- J. Frühauf. Anleitung zur Erlernung der italienischen Sprache (nach Ollendorffs Methode). 7te Auflage von F. Rausch. Frankfurt a. M. 1867.
- Italienisches Lesebuch. Frankfurt a. M. 1851.
- John Messell. Saggi dello stile familiare, animato e descrittivo. Kr. 1846.
-
- H. L. Sörensen. Dyrerigets og Planterigets Naturhistorie. Kr. 1876.
- H. Siebke. Dyrerigets og Planterigets Naturhistorie. Kr. u. A. Leonhard Stejneger. Norsk mastozoologisk Exkursionsfauna. Kr. 1874.
- Chr. Fr. Lütken. De allerførste Begyndelsesgrunde af Dyrerigets Naturhistorie. 7 Opl. Kh. 1870.
- V. Ström. Begyndelsesgrundene af Plantelæren. 2 Opl. Kh. 1864.
- Planterigets Naturhistorie til Skolebrug. Kh. 1871.
-

H. Christie. Lærebog i Fysik for Middelskolen. 2 Udg.
ved E. A. H. Sinding. Kr. 1874.

A. Arndtsen. Lærebog i Fysik for Borger- og Realskoler.
2 Opl. Kr. 1863.

Karl Schmidt. Lærebog i Fysik til Brug for Latinskoler,
Seminarier og højere Realskoler. Odense 1876.

Th. Hiortdahl. Kortfattet Lærebog i Chemi. Kr. 1870.
2 Explr.

A. Höyer. Mineralogi for Middelskolen. Kr. 1874.

C. M. Guldberg og H. Mohn. Regnetabel med Forkla-
ring over det metriske System. Kr. 1870.

— Opgaver i praktisk Regning. Kr. 1865.

J. A. Bonnevie. Lærebog i Arithmetik og Algebra for
Middelskolen. Kr. 1871.

L. Lorenz. Elementær Arithmetik. Kh. 1864. 2 Explr.
— Elementær Algebra. Kh. 1864.

A. S. Guldberg. Indledning i Arithmetik og Algebra.
Kr. 1869.

G. v. Vega. Logarithmisch-trigonometrisches Handbuch. Berl.
1855.

J. A. Bonnevie. Ny Mynt, Maal og Vegt, anvendt i de
fire Regningsarter. Thjem 1876.

V. Voss og H. Slang. Regnebog for Almueskolerne og
de lavere Middelklasser. I. Kr. 1876.

O. J. Broch. Lærebog i Plangeometrien. 3 Udg. Kr. 1863.

A. S. Guldberg. Indledning i Geometrien. Kr. 1871.

C. M. Guldberg. Elementerne af den analytiske Geometri.
Kr. 1873.

— Lærebog i plan Trigonometri. Kr. 1873.

J. L. W. Dietrichson. Plangeometriske Konstruktioner og
Konstruktions-Methoden. Kr. 1875.

Anton Bergh. Plangeometrisk Konstruktion. Kr. 1875.
3 Explr.

Wilh. v. Hanno. ABC for elementær Frihaandstegning for
Folke- og Borgerskoler. Kr. u. A.

VII. Lexika.

- J. G. Schneiders Handwörterbuch der Griechischen Sprache. 1—2 Th. Leipz. 1828.
- K. Schenkl. Grieschisch-deutsches Schulwörterbuch. Wien 1864.
- Paul Arnesen. Græsk-Dansk Ordbog. Kh. 1830.
- W. Freund. Wörterbuch der lateinischen Sprache. 1—4 Bd. Leipz. 1834—40.
- C. F. Ingerslev. Latinsk-Dansk Ordbog. 2den Udgave. Kh. 1866.
- L. Ove Kjær. Dansk-Latinsk Ordbog. Kh. 1870.
- A. Pauly. Real Encyclopädie der classischen Alterthums-wissenschaft. Stuttgart 1839—52. 1—7 Bind.
- Fr. Lübker. Reallexikon des classischen Alterthums. Leipz. 1860.
- Ivar Aasen. Norsk Ordbog med dansk Forklaring. Kr. 1873.
- D. Sanders. Handwörterbuch der deutschen Sprache. Leipz. 1869.
- B. C. Grönberg. Tysk-Dansk Haand-Ordbog. 3 Udg. Kh. 1846.
- Newton Ivory Lucas. English-Deutsches Wörterbuch. 1—2 Bd. Bremen u. London 1854.
- A. Hoppe. Englisch-deutsches Supplement-Lexikon. Berlin 1871.
- A handbook of travel-talk, being a collection of questions, phrases etc. in English, German, French and Italian. London 1862.
- Sachs. Encyclopädisches Wörterbuch der französischen und deutschen Sprache. Th. 1: franz.-deutsch. Berlin 1869—73. Th. 2: deutsch-franz. 1—12 Lief.
- Italiensk Lomme-Ordbog. Leipzig u. A.
- Aug. Müller. Wörterbuch der Aussprache ausländischer Eigennamen. Leipz. 1870.
-

VIII. Atlaser, Billedverker.

- ~~~~~
- E. Leeder u. T. Schade. Illustrirter Handatlas. Leipzig 1863.
- Historisk Atlas til Skolebrug 1—4 Del. Kh. og Kr. 1876.
- H. Kiepert. Atlas von Hellas und den hellenischen Colonien i 24 Blättern. 2te Ausg. Berlin 1851.
- E. Curtius. Sieben Karte zur Topographie von Athen.
— Erläuternder Text der sieben Karten von Athen. Gotha 1868.
- Wilh. Lübke. Denkmäler der Kunst. Stuttgart 1864.
- Ludw. Weisser. Bilder-Atlas zur Weltgeschichte. Mit Text von Henr. Merz. Stuttgart.
— Lebensbilder aus dem klassischen Alterthum. Mit Text von H. Kurz. Stuttgart 1864.
- H. Rheinhard. Album des classischen Alterthums. Stuttgart 1870.
— Griechische und Römische Kriegsalterthümer. 2 Aufl. Stuttgart. 35 Explr.
- The Iliad of Homer, engraved from the compositions of John Flaxman. 1—2.
- The Odyssey of Homer, engraved from the compositions of John Flaxman. 1—2.
- Piccoli Bronzi del Museo Nazionale di Napoli descritte e diseg-nate da Carlo Ceci. 2da ediz. (I samme Bind er indtagne tre Kopier i Akvarel af pompejanske Vægma-lerier samt en Kopi af et pompejansk Mosaik, Posei-dons og Amfitrites Bryllupsfærd).
- Collection of the most remarkable monuments of the National Museum, published by Rafaël Gargiulo. Vol. 1—4. Naples 1870.
- Billeder af berømte danske Mænd og Kvinder. Med Text. Kh. 1867. 1—2.
- J. Schnorr von Carolsfeld. Die Bibel in Bildern. Leip-zig u. A.
-

B. Fotografi-Samling.

I. Antik Arkitektur.

- 1—6. Templerne i Pæstum.
7. Forum Romanum med Ruinerne af Saturns Tempel, Vespasians Tempel, Septiminis Severus's Triumfbue m. m.
8. Colosseum.
9. Forum Trajani med Trajanssøilen &c.
10. Et korinthisk Søjlekapitæl fra Trajans Forum.
11. Det saakaldte Vesta-Tempel ved Tiberen med dets Omgivelser.
12. Pantheon.
13. Moles Hadriani (Castel S. Angelo).
14. En Del af Ruinerne af Caracallas Thermer.
15. Constantins Triumfbue.
16. Stuk-Reliefer fra Gravkammerne ved Via Latina, nær Rom.
17. Karyatide, i Vatikanet.
18. L. Cornelius Scipio Barbatus's Sarkofag i Vatikanet. (Den er det ældste romerske Mindesmerke, som viser Anvendelse af den græske Arkitekturs Stilformer; dens Indskrift, der er den ældste, som findes i det latinske Sprog, lyder saaledes:

CORNELIVS. LVCIVS. SCIPIO. BARBATVS. GNAIVOD. PATRE
PROGNATVS. FORTIS. VIRSAPIENS. QVE-QVOIVS. FORMA. VIRTVTEI. PARISVMA
FVIT-CONSOL. CENSOR. AIDILIS. QVEI. FVIT. APVD. VOS-TAVRASIA. CISAVNA
SAMNIO. CEPIT. SVBIGIT. OMNE. LOVCANA. OPSIDESQVE. ABDOVCIT.

(L. Scipio Barbatus var Konsul Aar 298 f. Kr.)

II. Antik Skulptur.

I. Mythologisk.

19. Zeus »Verospi«, siddende Statue i Vatikanet.
20. Zeus »Otricoli«, Buste i Vat.
21. (Zeus) Serapis, Buste i Vat.
22. Zeus med Tordenkilen, Relief paa et Alter i Museet paa Capitolium.
23. Kronos og Rheia, Relief paa et Alter ibid.
24. Hera (»Juno Ludovisi«), Buste i Villa Ludov., Rom.
25. Hera (»Juno Barberini«), Statue i Vat.
26. Hera, Buste i Vat.
27. Hera (?), Statue i Nationalmuseet i Neapel.
28. »Juno Sospita«, Statue i Vat. (Sml. Nr. 47).
29. Athene (»Pallas Giustiniana«, al. »Minerva medica«), Statue i Vat.
30. Athene, Statue i Villa Albani ved Rom.
31. Apollon »Belvedere«, Statue i Vat.
32. Apollon Musagetes, Do.
33. Apollon *σαυροκτόνος*, Do.
34. »Apollino«, Statue i Gall. d. Uffizi, Firenze.
- 35—37. Apollon, Artemis og Hermes, arkaistiske Reliefer paa et rundt Alter; Capit.
- 38—40. Muserne Urania, Melpomene, Thaleia, Statuer i Vat.
41. Asklepios, Statue i Vat.
42. Asklepios, Statue i Neapel.
43. Artemis, Statue i Vat.
44. Artemis (»Diana lucifera«), Statue i Vat.
45. Artemis, Statue i München.
46. Artemis, Statue i Louvre.
Artemis, Relief paa Capit., se No. 36.
47. Sarkofag fra Museet paa Capit. med Fremstilling af Mythen om Artemis og Endymion; (paa Laaget, der har tilhørt en anden Sarkofag, findes Reliefer, som har Hensyn til en Hustrus Død; paa Sarkofagen er stillet

- to Buster (deriblandt en af »Juno Sospita») og et Puteal-Relief, forestillende Tydeus (??).
48. Poseidon, Statue i Lateran-Museet, Rom.
 49. Okeanos (?), Herme i Vat.
 50. Triton, der bortfører en Nympe; Gruppe i Vat. — Paa dens Basis hviler et Sarkofaglaag med Reliefer af et bacchisk Triumftog.
 51. Ares, siddende Statue i Villa Ludovisi, Rom.
 52. Hermes (tidligere kaldt »Antinoos Belvedere»), Statue i Vat.
 53. Hermes (*ψυχροπομπός*), Statue i Vat.
 54. Hermes, Bronze-Statue i Neapel.
 55. Hermes (tidligere kaldt Iason), Statue i Münchens Glyptothek.
(Hermes, Relief paa Capit., se Nr. 37).
 56. Afrodite (*ἀναδυομένη*), Statue i Vat.
 57. Afrodite (»den mediceiske Venus»), Statue i Gall. d. Uff., Firenze.
 58. Afrodite (»den capitolinske»), Statue i Museet paa Capit.
 59. Afrodite (»den knidiske»), Statue i München.
 60. Afrodite (Do.), Statue i Vat.
 61. Afrodite og Eros (»Venus fra Capua»), Gruppe i Neapel.
 62. Afrodite (»den meliske»), Statue i Louvre.
 63. Eros (»Buespænderen»), Statue i Vat.
 64. Eros (Praxiteles's E. fra Thespizæ?), halv Figur i Vat., kaldt »il genio del Vaticano».
 65. Eros og Psyche, Gruppe i Museet paa Capit.
 66. Psyche (?) fra Capua, halv Figur i Neapel.
 67. Statue i sort og hvidt Marmor i München, restaureret som en Demeter.
 68. Bacchos og Eros (den sidste ny); Gruppe i Neapel.
 69. Bacchos, Buste paa Capit.
 70. Leucothea og Bacchos (?? snarere et Grav-Relief); i Villa Albani.
 71. Sovende Ariadne, Statue i Vat. — Som Basis tjener en Sarkofag, hvis Reliefer forestiller Gigantomachien.
 72. Seilenos med Bacchos, Gruppe i Vat.
 73. Seilenos, Statue i München.

74. Sovende Satyr («den barberiniske Faun»), Statue i München.
75. Faun eller Satyr (efter Praxiteles), Statue i Vat.
76. Fløitespillende Faun, Statue i Vat.
77. Faun, Statue i »rosso antico», Capit.
78. Dansende Faun, Statue i Bronze, Neapel.
79. Dansende Faun, der slaar med Kymbala (restaureret af Michel Angelo), Statue i Gall. d. Uff., Firenze.
80. Kentaur, Statue i »bigio morato», Firenze.
81. Nilen (Flodgud), Gruppe i Vat.
82. Eirene og Plutos, Gruppe i München.
83. Pudicitia, Statue i Vat.
84. Fortuna, Do.
85. Mitras-Offer, Gruppe i Vat.
- 85 b. Isis, Statue paa Capit.
86. Herakles («den farnesiske»), Statue i Neapel.
87. Herakles, Statue i forgyldt Bronze, Vat.
88. Herakles som Gut, Statue i grøn Probersten, Capit.
89. Herakles hos Omfale, Statue i Vat.
90. Herakles med Telefos (?), Gruppe i Vat.
91. Herakles's Kampe, Sarkofagrelief i Villa Borghese ved Rom; nedenunder forskellige Jagtscener; paa Laaget et Relief med Scener af Psychemythen (??).
92. Meleagros, Statue i Vat.
93. Narkissos, Broncestatue i Neapel.
94. Ganymedes med Ørnen, Statue i Vat.
95. Saaret Amazone, Statue i Vat.
96. Amazone-Kamp, Relief paa en Sarkofag, Capit. Paa Sarkofagen staar en kolossal Satyr-Maske, en Bacchantinde- og en Ariadne-Buste.
97. Dioskurerne som Hestetæmmere («Kolosserne paa Quirinalet»), Rom.
98. Den farnesiske Tyr, Gruppe i Neapel.
99. Den saakaldte Pasquino-Gruppe i Loggia dei Lanzi i Firenze, almindelig fortolket som Menelaos eller Aias med Patroklos's Lig.
- 99 b. Menelaos eller Aias, Buste i Vat.; har hørt til en anden Gjentagelse af den samme Gruppe.
100. Laokoon og hans Sønner, Gruppe i Vat.

2. Historisk.

101. Sofokles, Statue i Lateranmuseet.
102. Sokrates, Herme i Neapel.
103. Demosthenes, Statue i Vat.
104. Aischines, Statue i Neapel.
105. Alexander d. store som Helios, Buste i Vat.
106. Menandros, Statue i Vat.
107. Posidippos, Statue i Vat.
108. Berenike (??), Portrætbuste i Bronze, Neapel.
109. Cato og Porcia (??), Gravrelief i Vat.
110. Augustus som Imperator, Statue i Vat.
111. Augustus, siddende Statue i Neapel.
112. Augustus som Barn, Buste i Vat.
113. Divus Augustus, Statue i Vat.
114. Tiberius, siddende Statue i Vat.
115. Seneca (?), Bronzebuste, Neapel.
116. Titus, Statue i Vat.
117. Nerva, siddende Statue i Vat.
118. Trajan med Liktorer, Relief i Lateranet.
119. Hadrian, Buste i Vat.
120. Antinoos, Statue paa Capitolium.
121. Antinoos (som Bacchos), Statue i Vat.
122. Antoninus Pius, Statue i Vat.
123. Faustina, Buste i Neapel.
124. Lucius Verus, Statue i Vat.
125. Commodus, Statue i Vat.
126. Relief fra Titus's Triumfbue (Jödernes syvarmede Lysestage, Skuebrødsbordet o. s. v).
- 127—129. Tre Reliefer, fundne i 1872 i Nærheden af Fokas-Söilen paa Forum Romanum; det ene fremstiller Suovetaurilia, det andet Trajans Indstiftelse af Alimenta publica, det tredje Opbrænding af Gjældsbeviser til Fiscus (paa Trajans Befaling? *).

*) Saal. efter Henzens Fortolkning i Bull. dell' Inst. di corrisp. archeol. 1872. — De to sidstnævnte af Relieferne betegner (ved Rostra, Ficus Ruminalis og Marsyasstatuen samt ved Antydninger af Bygninger som Concordias Tempel, Saturns Tempel o. fl.) Scenerne som foregaaende paa For. Rom.

130. Diskoskaster (al. Polyklets Doryforos), Statue i Vat.
131. Diskoskaster efter Myron, Statue i Vat.
132. Skraberens (*ὁ ἀποξυόμενος*) efter Lysippos, Statue i Vat.
133. »Den borghesiske Fægter», Statue i Louvre.
134. Døende Galler, Statue paa Capit.
135. En Galler, som dræber sig selv og sin Hustru; Gruppe i Villa Ludovisi, Rom.

Et Album, indeholdende 62 smaa Fotografier, mest efter Keiserbusterne paa Capitolium og enkelte andre antike Portrætbuster og Statuer, deriblandt Scipio Africanus, Cato, Marius, Sulla, Lepidus, Pompeius (Statue i Pal. Spada), Cæsar, Cicero, Agrippina (siddende Statue, Capit.)

Nyere Kunst.

- ~~~~~
136. Villa Medici.
 137. David af Michel Angelo, Statue i Firenze.
 138. Filosofskolen i Athen af Rafael, Fresko i Vat.
 139. Parnasset af Rafael, Fresko i Vat.
 140. »La Disputa» af Rafael, Fresko i Vat.
 141. Galathea af Rafael, Fresko i Villa Farnesina, Rom.
 142. Perseus af Benvenuto Cellini, Statue i Loggia dei Lanzi, Firenze.
 143. Aurora af Guido Reni, Fresko i Palazzo Rospigliosi, Rom.
 144. Perseus af Canova, Statue i Vat.
 145. Ariadne af Damerker, Gruppe i Frankf. a. M.
 146. Achilles's Vrede af Cornelius, Fresko i Glyptotheket i München.
 147. Kamp om Patroklos's Lig af Cornelius, Do. Do.

Et Album, indeholdende Fotografier af norske og danske Forfattere.

C. Kart-Samling.

I. Geografiske Vægkart m. m.

- Mentzer: Planetsystemet.
— Jordens Bevægelse.
— Maanen.
- Holle: Planiglobier.
— Europa.
— Asia.
— Afrika.
— Nord-Amerika.
— Syd-Amerika.
— Australia.
- National society: Asia.
— Afrika.
- Johnston: Amerika.
— De forenede Stater og Mexico.
— De britiske Øer.
— Spanien.
— Italien.
- Handtke: Tyskland og de tysk-østerrigske Provinser.
— Østerrig-Ungarn.
- Möhl: Oro-hydrografisk Kart over Tyskland.
- Goultier: Frankrig.
- Mentzer: Europa. 2 Exemplarer.
— Skandinavien.
- Carl Schwenzæn: Europa.
— Norge, Sverige og Danmark. 2 Exemplarer.
— Skandinavien (udg. af Folkeoplysningsselskabet).
— Palæstina.

P. A. Munch: Norge i Maalestokken $\frac{1}{2,800,000}$
 — — — — — $\frac{1}{700,000}$.

Ludv. Hestermann: Plastischer Schul-Atlas (indeholdende 8 Reliefkarter).

En Globus med 15 Tommers, og en med 7 Tommers Diameter.

En Relief-Globus.

Et Tellurium.

II. Historiske Væg-Karter.

Leonhardt: Palæstina.

Kiepert: Græcia antiqua.

— Italia antiqua.

— Den gamle Verden paa det persiske og makedoniske Riges Tid.

— Det romerske Rige.

Rheinhard: Roma vetus.

Spruner og Bretschneider:

— Europa omkring 350 efter Kr.

— — ved Begyndelsen af det 6te Aarh.

— — paa Karl den stores Tid.

— — omkring 950 e. Kr.

— — paa Korstogenes Tid.

— — ved Slutningen af det 14de Aarh.

— — i Reformationstiden.

— — paa 30 Aars-Krigens Tid.

— — i det 18de Aarh.

— — paa Napoleons Tid.

D. Naturvidenskabelige Samlinger.

I. Fysisk Samling.

1. Meter opklæbet paa Pap.
2. Maalestokke af Træ paa 0.5 m og 0.3 m.
3. 1 Kubikdecimeter af Blik.
4. En Række Hulmaal for flydende og tørre Varer fra $\frac{1}{2}$ Hektoliter til 1 Liter.
5. En Række Lodder fra 2 Kilogram til 1 Gram.
6. En Række Lodder fra 20 Gram til 1 Centigram.
7. En Række Lodder fra 1 t til $\frac{1}{2}$ Kvintin.
8. Fjærvegt.
9. Skaalvegt.
10. Tavle til Demonstration af Ligevegtslovene.
11. Inddelt Vægtstang af Træ med Lodder til Ophængning.
12. Atwoods Faldmaskine med Pendel.
13. Skraaplan indrettet til at lade Kraften virke i forskellige Retninger.
14. Centrifugalmaskine med 12 Apparater (Foucaults Pendelforsøg, Kar for Vædskers Rotation, Farveskive, Sireneskive, Watts Regulator o. s. v.)
15. Adhæsionsplader af Glas.
16. Apparat til at vise Bundtrykket.
17. Turbine (Segners Vandhjul).
18. Apparat til at vise Archimedes's Lov.
19. Nicholsons Aræometer.
20. Volumeter.
21. 2 Par kommuniserende Rør.
22. Haarrørsapparat.
23. Endosmomenter efter Dutrochet.

24. Sugepumpe af Glas.
25. Trykpumpe af Glas.
26. Vandhammer.
27. 2 Barometerrör.
28. Böiet Glasrör paa Stativ til at vise Mariottes Lov.
29. Mariottes Rör for fortyndet Luft.
30. Dobbeltstövlet Luftpumpe med Manometer og to Recipienter.
31. Glasklokke med Indretning til at frembringe en Bevægelse i lufttomt Rum.
32. Apparat til Sprængning af Plader ved Luftfortynding.
33. Glasballon med Hane til Veining af Luften.
34. Magdeburger Halvkugler.

-
35. Stor Stemmegaffel paa Resonansbund.
 36. Stav med 7 Plader til Klangfigurer.
 37. Monochord (Sonometer) med Violinbue.
 38. 2 Stave, der giver Grundtone og Oktav, og en Pibe, der giver Grundtonen.
 39. 4 smaa Piber til at aabne og lukke.
 40. Model af det menneskelige Øre i sterk Forstørrelse.

-
41. Apparat til Demonstration af Speillovene.
 42. Vinkelspeil med inddelt Bret.
 43. Kaleidoskop til at aabne.
 44. Hulspeil.
 45. Formindskelsesspeil.
 46. Apparat til Demonstration af Lysets Brydning.
 47. Samlelinse og Spredelinse.
 48. Mikroskop med 70, 150 og 200 Gange Forstørrelse.
 49. Flintglasprisme paa Stativ.
 50. Polarisationsapparat efter Nörremberg.

-
51. 3 Magnetstave.
 52. Deklinationsnaal.
 53. Inklinatorium.
 54. Hestekomagnet.
-

55. Elektrisk Pendel.
 56. Lakstang og Glasstang.
 57. Halmstraaelektroskop.
 58. Elektroskop med Kondensation.
 59. Leydenerflaske.
 60. 2 Konduktorer med Pendler.
 61. Elektrisermaskine.
 62. Isolerskammel.
 63. Voltasöile paa Stativ.
 64. 6 Kobber-Zinkelementer.
 65. 6 Kul-Zinkelementer efter Bunsen.
 66. Induktionsspiral med Jernkjærne.
 67. Elektromagnet i Hesteskoform.
 68. Haandtag til Ledning af den galvaniske Ström.
 69. Multiplikator.
 70. Morse's Telegrafnöggle.
 71. Vanddekompositionsapparat.
 72. Knaldgasapparat.
 73. Böiet Glasrör paa Stativ til Saltes Dekomposition.
 74. Galvanoplastisk Apparat.
 75. Thermoelektrisk Element af Kobber og Antimon.
-
76. 2 Reaumurs Thermometre.
 77. 1 Celsius's Thermometer.
 78. Apparat til at vise Metaller's Udvidelse ved Varne.
 79. Vegtsthermometer efter Gay-Lussac.
 80. Kompressionsfyrtöi.
 81. Gjennemsnitsmodel af Dampmaskinen paa Karton.
 82. Plantehygrometer.
-

Bopp's Wandtafeln der Physik. 8 Pl.

II. Kemisk Samling.

- 3 større og 6 mindre Afdampningsskaale.
 3 Sæt Bægerglas à 12 Stykker.
 6 Erlenmeyerske Kogeflasker.
 36 almindelige Kogeflasker.
 8 Retorter uden og 7 med Tubulus.
 6 Kolber.
 2 Forlag.
 2 Dusin 6 Lods Flasker med indsleben Prop.
 1/2 Dusin 1 Ø's Do. — — — — —
 4 Dusin Pulverglas til 4 Lod.
 1 Sæt Smeltedigler paa 8 Stykker.
 10 Tragter.
 6 afslebne Cylindre med Glasplader.
 2 Riveskaale.
 4 Kuglerör.
 2 Chlorkalciumrör.
 3 Forbrændingsrör.
 3 inddelte Pipetter.
 2 inddelte Kogeflasker.
 Burette efter Mohr.
 Eudiometerrör.
 Gasudviklingsflaske med Tragt og Glasprop.
 2 Wulffske Flasker.
 Glasklokke med indsleben Prop.
 Pneumatisk »Wanne» af Porcellæn.
 Do. med Bro af Blik.
 Kjöleapparat efter Liebig.
 Glashane.
 Kaliapparat efter Liebig.
 Vegt med Hornskaaler.
 Blæserör.
 Korkbor.
 Tang til Smeltedigler.

Trefod af Jern.
 2 Stativer til Kogning.
 Spirituslampe.
 Gasoljelampe.
 2 Filtrestativer.
 Retortholder.
 Burette-Etagere.
 Etagere til Reagensglas.
 Platinablik og Traad.

En Samling af 70 kemiske Præparater.

III. Zoologisk Samling.

1. Pattedyr.

Pindsvin (*Erinaceus Europæus*) udstoppet.
 Langöret Flaggermus (*Plecotus auritus*) paa Spiritus.
 Skeletter af: Kat, Hund, Røskat, Pindsvin og Kanin.
 Kranier af: Kat, Hund, Ræv, Isbjörn, Grævling, Hare
 og Okse. — Horn af Hjort.

2. Fugle.

Udstoppede Exemplarer af:

1. Dvergfalk (*Falco lithofalco*).
2. Duehög (*Astur palumbarius*).
- 3 & 4. Spurvehög (*Astur nisus*). 2^e Exempl.
5. Hubro (*Strix bubo*).
6. Katugle (*Strix aluco*).
7. Sortspette (*Picus martius*).
8. Graaspette (*P. canus*).
9. Stor Flagspette (*P. major*).
10. Hvidrygget Flagspette (*P. leuconotus*).
11. Tretaaet Spette (*P. tridactylus*).
12. Vendehals (*Iynx torquilla*).
13. Papegöie (*Melopsittacus undulatus*).

14. Natteravn (*Caprimulgus europæus*).
15. Tornskade (*Lanius collurio*).
- 16 & 17. Sidsensvans (*Bombycilla garrula*) 2 Exempl.
18. Graatrost (*Turdus pilaris*).
19. Sorttrost (*Turdus merula*).
20. Fossekål (*Cinclus aquaticus*).
21. Linerle (*Motacilla alba*).
22. Buskskvætte (*Saxicola rubetra*).
23. Rødstjert (*Sylvia phoenicurus*).
24. Lövsanger (*Sylvia trochilus*).
25. Gransanger (*Sylvia abietina*).
26. Spetmeise (*Sitta europæa*).
27. Blaakraake (*Corvus frugilegus*).
28. Nøddekræke (*Garrulus glandarius*).
29. Stær (*Sturnus vulgaris*).
30. Englærke (*Alauda arvensis*).
31. Kjødmeise (*Parus major*).
32. Gulspurv (*Emberiza citrinella*).
33. Snespurv (*Emberiza nivalis*).
34. Bogfinke (*Fringilla coelebs*).
35. Bjergfinke (*Fr. montifringilla*).
36. Grönirisk (*Fr. chloris*).
- 37 & 38. Kanarifugl (*Fr. canaria*) 2 Exempl.
39. Graasisik (*Fr. linaria*).
40. Sisik (*Fr. spinus*).
41. Stilits (*Fr. carduelis*).
- 42 & 43. Dompap (*Pyrrhula vulgaris*) Han og Hun.
- 44 & 45. Grankorsnæb (*Loxia curvirostra*) Han og Hun.
46. Hjerpe (*Tetrao bonasia*).
47. Fjeldrype (*Lagopus alpinus*).
48. Heilo (*Charadrius apricarius*).
49. Kjeld (*Hæmatopus ostralegus*).
50. Strandsnipe (*Totanus hypoleucus*).
51. Agerrickse (*Gallinula crex*).
52. Havmaage (*Larus marinus*) Ungfugl.
53. Krykje (*Larus tridactylus*).
54. Makrelterne (*Sterna fluviatilis*).
55. Stokand (*Anas boschas*).

56. Bjergand (*Fuligula marila*).
 57. Edderfugl (*Somateria mollissima*).
 58. Stor Fiskand (*Mergus merganser*).
 - 59 & 60. Stor-Lom (*Colymbus arcticus*) 2 Exempl.
 61. Teiste (*Uria grylle*) Ungfugl.
 62. Alke (*Alca torda*).
- Skeletter af: Kraake, Trost, Dompap og Rype.
Kranium af Albatros.

3. Krybdyr og Padder.

1. Havskildpadde (*Caouana caretta*) udstoppet.
Paa Spiritus:
 2. Landskildpadde (*Testudo Græca*).
 3. Skovögle (*Lacerta vivipara*).
 4. Staalorm (*Anguis fragilis*).
 5. Almindelig Snog (*Coluber natrix*).
 - 6 & 7. Hugorm (*Vipera berus*) Han og Hun.
 8. Padde (*Bufo vulgaris*).
 9. Liden Vandsalamander (*Triton punctatus*).
- Skeletter af Hugorm og Frosk.
Rygskjold af Karetskildpadde og
Halen af en Klapperslange.

4. Fiske.

1. Aalekvabbe (*Zoarces viviparus*).
 2. Almindelig Torsk (*Gadus morrhua*).
 3. Lyr (*Gadus pollachius*).
 4. Flyvefisk (*Exocoetus*).
 5. Tangsnelle (*Syngnathus*).
 6. Söhest (*Hippocampus*).
 7. Pindsvinfisk (*Diodon*).
- 2 Skeletter af Karudse, Skelet af Abbor.
3 Sverd af Saghai, Sverd og Rygfinne af Sverdfisk,
Rygrad af en Hai.
-

5. Lavere Dyr.

1. 3 Skorpioner (Slegt Tityus).
2. Sandræke (Crangon vulgaris).
3. Sömus (Aphrodite aculeata).
4. Nereide (Nereis).
5. Bendelorm (Tænia solium).
6. 2 Blæksprutter (Loligo).
7. Veisnegle (Limax).
8. Söpfung-(Ascidia).

En Samling af omtrent 500 Insekter.

En Samling af Konkylieer og Koraller.

Fiedlers Atlas, Menneskets Anatomi, 4 Plader med Beskrivelse.

Ruprechts Wand-Atlas, 40 Plader.

Schreibers Wandtafeln der Naturgeschichte, 15 Plader.

Atlas til Djurrikets Naturalhistoria, efter Brömme.

Engells Samling af 25 mikroskopiske Objekter af lavere Dyr med Beskrivelse.

IV. Botanisk Samling.

1. Et Herbarium paa 370 Karplanter fornemmelig fra Omegnen af Kristiania.
 2. En Pakke indeholdende 84 Arter fornemmelig norske Höifjeldsplanter; foræret Skolen af Sogneprest E. R. Kaurin.
 3. En Pakke indeholdende 60 Arter væsentlig fra Vestlandet; foræret Skolen af Stud. med Niels Bryhn.
 4. 14 Træprøver, Tversnit af Stammen.
 5. Hestermanns Samling af 12 mikroskopiske Objekter fra Dyre- og Planteriget med Beskrivelse.
 6. Hestermanns Produktsamling 1ste og 3dje Kursus paa 50 og 210 Nummere.
 7. Andersons Vægtaflor för Botanik. 20 Pl.
-

V. Mineralogisk Samling.

Mineralier 173 Haandstykker.

Bergarter 70 Haandstykker.

Forsteninger 25 Haandstykker.

Haardhedsskala.

En Samling af Mineralier og Bergarter til Øvelse.

Ann. De naturhistoriske Samlinger, som Skolen i Aarenes Løb har erhvervet sig, er for en væsentlig Del dannet ved Gaver fra Lærere og Disciple. I Tilfælde af, at de indkomne Gaver har været af særeget Værd for Universitetet, har man overladt dem til dettes zoologiske Museum mod til Gjengjæld at erholde Præparater tjenlige for Skole-Undervisningen; i saadanne Tilfælde er altid Giverens Navn blevet opført af Museets Bestyrer.

En stor Del af de Skolen tilhørende pressede Planter og Mineralier er forærede af Disciple, hvis Navne her ikke anføres, dels af Mangel paa Plads, og dels fordi disse Gaver ikke altid er noterede. Det er imidlertid en Selvfølge, at Skolen sætter ligesaa stor Pris paa en Forøgelse af den botaniske og mineralogiske Del af sine Samlinger som af den zoologiske. Følgende Exemplarer er Gaver til Skolen fra nuværende eller forhenværende Disciple:

Langøret Flaggermus af N. H. Seip, Isbjørnkranium af H. F. Dessen, Rævekranium af Axel Stub, Grævlingkranium af Andreas Kamstrup.

Fugle: Nr. 6, 7, 10, 14, 20, 35, 36, 50, 51 samt et Kraakeskelet af Brødrene Einar og Hilmar Young, Nr. 1 og 16 af Emil Christensen, Nr. 2 og 8 af Haaken Mathiesen, Nr. 38 af Adolf Andersen, Nr. 27 af Andreas Kamstrup, Nr. 12 af Olaf Salomonsen, Nr. 13 af August Thomle, Nr. 4 og 5 af Brødrene Marius og Hans Grüner, Nr. 17 af Reinhardt Natvig, Nr. 54 af Thorvald Gjerdrum, Nr. 52 af Wilhelm Morgenstjerne, Nr. 59 og 61 af Arnold Kreyberg, Nr. 62 af Kristian Fritzner.

Krybdyr og Padder: Nr. 1 af Hans Omholt, Nr. 3 af Axel Stub, Nr. 5 af Herman Hoel, Nr. 6 af Axel Holm, Nr. 7 af Bredo Stabell, Nr. 9 af Andreas Schreiner.

Flyvefisk, Pindsvinfisk, Skorpioner og Sandræke af Hans Omholt, Sömus og Nereide af Andreas Schreiner, Bendelorm af Christian Wilse, Söpfung af Axel Stub, 3 Saghaikjæver af P. E. Guttormsen, Sverdfiskens Sverd og Rygfinne af Jakob Børresen.

Skole-Efterretninger

for

Aaret 1876—1877.

Klasse-Inddeling og Discipeltal.

I det forløbne Skoleaar har følgende Klasser været i Gang:

A. I Fællesafdelingen:

1. De 3 Forberedelsesklasser (1, 2, 3 F.), hver delt i to Parallelklasser (a og b).
2. 1ste—3dje Middelklasse (1, 2, 3 M.), hver delt i tre Parallelklasser (a, b, c).

B. I Realafdelingen:

1. 4de—6te Middelklasse paa Engelsklinjen (4, 5, 6 M. E.), hver delt i to Parallelklasser (a og b).
2. Realgymnasiets 3 Klasser (1, 2, 3 R. G.)

C. I Latinafdelingen:

1. 4de—6te Middelklasse paa Latinlinjen (4, 5, 6 M. L.)
2. Latingymnasiets 1ste Klasse (1 L. G.)
3. 6te Latinklasse efter den gamle Ordning (6 L.)

Fra næste Skoleaar inddrages 6 L., og til samme Tid sættes 2den Klasse af Latingymnasiet i Gang.

Discipeltallet i disse 29 Klasser var ved Skoleaarets Begyndelse i August Maaned 666 og er ved Programmets Udgivelse i Mai 680; det største Antal (i Maanederne September—Oktober) har været 688, hvilket gjør i Gjennemsnit 23 à 24 i hver Klasse; hvis Forberedelsesskolen sættes ud af Betragtning, bliver Gjennemsnitstallet for hver Klasse 20 à 21 og Maximum 30.

Skolens Lærere.

Af de i forrige Aars Program S. 98 fg. opførte Lærere fratraadte inden Skoleaarets Begyndelse cand. theol. S. P. Sönnichsen, der var bleven udnævnt til Sogneprest til Laurdal i Telemarken, samt Löitnant O. Færden og Professor P. O. Schjött, begge af den Grund, at deres övrige Forretninger ikke tillod dem at vedblive ved Skolen. Fra 1 Januar 1877 fratraadte Realkandidat J. L. W. Dietrichson, da han var bleven udnævnt til Overlærer ved Molde offentlige Skole.

I det forløbne Skoleaar er följende nye Lærere, af hvilke de 7 förste tidligere havde vikarieret ved Skolen, fast ansatte: Fr. Fredriksen, stud. theol. (f. 1853, Ex. art. 1870 - Ex. philos. 1871 - Haud illaud.); har tidligere vikarieret som Lærer ved Fredrikstads Middelskole.

Karl Fyhn, cand. theol. (f. 1853, Ex. art. 1870 - Laud. -, Ex. philos. 1871 - Haud illaud. -, theol. Embedsex. 1876 - Laud.); har tidligere vikarieret som Lærer ved Fredrikstads Middelskole.

O. Kulsberg, stud. philol. (f. 1854, Ex. art. 1871 - Laud. -, Ex. philos. 1872 - Laud. præ cet.); tidligere Lærer ved Grünerlökkens Privatskole.

Kn. Olsen, stud. philol. (f. 1852, Ex. art. 1871 - Haud ill. -, Ex. philos. 1872 - Laud.); har tidligere vikarieret som Lærer ved Stavangers offentlige Skole.

John Söyland, cand. real. (f. 1851, Ex. art. 1869 - Laud. -, Ex. philos. 1870 - Laud. præ cet., Reallærereksamen 1876 - Laud.); tidligere Lærer ved Flekkefjords Borger-skole samt ved Nickelsens og Fröken Falsens Pigeskoler i Kristiania.

J. Thomesen, Tegnælærer (f. 1830; Afgangsexamen ved Tromsö Seminarium 1850); tidligere bl. a. Lærer ved Kongsbergs Pigeskoler 1860—1866 og Bestyrer af Lister og Mandals Amts höiere Almueskole 1866—72.

Otto Andersen, cand. mag. (f. 1851, Ex. art. 1869, Ex. philos. 1870, sproglig-historisk Lærereksamen 1876, alle

med Laud.); har tidligere vikarieret som Lærer ved Nissens Skole i Kristiania og ved Fredrikshalds offentlige Skole.

E. Borchgrevink, cand. theol. (f. 1849, Ex. art. 1867, Ex. philos. 1868, begge med Laud., theol. Embedsex. 1874 med Haud illaud.)

Skolens faste Lærere er saaledes for Tiden følgende:

Bestyrerne:

J. Aars, cand. mag.

P. Voss, cand. mag. (Har fra Januar d. A. været fraværende paa en Studiereise i Udlandet og vil sandsynligvis først komme tilbage henimod Midten af næste Skoleaar; i hans Sted vikarierer Inspektör Eriksen som Bestyrer).

Inspektörerne: *)

A. E. Eriksen, cand. mag., Lærer ved Skolen fra Oktober 1863; Inspektör for Latinafdelingen samt for Undervisningen i Modersmaal ogsaa inden Realafdelingen. Er tillige Skolens Bibliothekar. Fra Januar konstitneret Bestyrer under Voss's Fravær (se ovenfor).

*) Til Oplysning om Inspektörernes Virksomhed hidsættes følgende Uddrag af deres Instrux:

- § 1. Inspektörerne har, hver inden sit Omraade, at bistaa Bestyrerne i det daglige Tilsyn med Undervisning og Disciplin. — — —
- § 2. — — — Forældre, Lærere og Disciple kan om hvilket-somhelst Skole-Anliggende ligesaavel henvende sig til vedkommende Afdelings Inspektör som til Bestyrerne, da Inspektören vil forebringe Sagen for Bestyrelsen, naar dette maatte være nödvendigt.
- § 3. Inspektörerne bör jevnlig overvære de övrige Læreres Undervisning og paase, at den vedtagne Plan følges, navnlig at der ikke opstaar nogen betydeligere Ujevnhed i Fremgangsmaaden inden de parallelle Klasser. Ligelodes bör de give begyndende Lærere, navnlig Vikarer, de fornödne methodiske Vink og Oplysninger om Skolens Praxis.
- § 4. Inspektörerne bör inden sine Afdelinger til enhver Tid kjende de enkelte Disciples Fremgang og övrige Forhold i Skolen. Naar de finder det nödvendigt, gjør de efter Aftale med vedkommende Klasseforstander Forslag til Bestyrelsen om de Foranstaltninger, som Disciplenes Forhold maatte give Anledning til.

- S. W. Hofgaard, cand. mag., Lærer ved Skolen fra August 1864; Inspektör for Fællesafdelingen.
- A. Höyer, cand. real., Lærer ved Skolen fra Oktober 1866; Inspektör for Realgymnasiet samt for den matematiske og naturvidenskabelige Undervisning ogsaa inden de övrige Afdelinger af Skolen.
- E. Nicolaysen, cand. theol., Lærer ved Skolen fra August 1873; Inspektör for Middelskolens Engelsklinje samt for Undervisningen i Tysk og Engelsk ogsaa inden Skolens övrige Afdelinger ovenfor 3dje Middelklasse.

De övrige Lærere:

- P. A. Paulsen, Seminarist, Lærer ved Skolen fra August 1863.
B. Schmidt, cand. mag., Univer-	}	Lærere fra August 1864.
sitets-Stipendiat.		
C. Schollert, Seminarist.		
Joh. Storm, Professor.	}	Lærere fra August 1865.
K. Nicolaysen, cand. jur.		
H. Wang, Kaptein.		
J. N. Brun, Kaldskapellan, Lærer		fra Oktober 1866.
Fr. Hansen, Seminarist.	}	Lærere fra August 1867.
Hans Schjöth, Adjunkt.		
J. A. Eriksen, cand. mag., Lærer ved Skolen		fra Aug. 1868.
A. Isachsen, Skuespiller, Lærer		fra August 1870.
O. Nilssen, Seminarist, Lærer		fra Aug. 1871.
H. Steenstrup, cand. theol.	}	Lærere fra August 1873.
E. Thorsen, tillige Skolens Kas-		
serer og Sekretær.		
Th. Holler, cand. theol.	}	Lærere fra August 1874.
Th. Odland, cand. theol.		
J. Schram, cand. mag.		
Gustav Storm, Dr. philos., Uni-		
versitets-Stipendiat.	}	Lærere fra Januar 1875.
A. Eliassen, stud. real.		
Ole Johannesen, cand. philos.		
Bastian Dahl, cand. mag., Lærer		fra Aug. 1875.

T. H. Lödrup, stud. philol.	}	Lærere fra August 1875.
H. Lyche, cand. philos.		
J. P. Weisse, Professor.		
Elling Holst, cand. real., Univer- sitets-Stipendiat.	}	Lærere fra Septbr. 1875.
H. Petersen, Tegnælærer.		
V. A. Aubert, cand. mag., Lærer		fra Januar 1876.
Fr. Fredriksen, stud. theol.	}	Lærere fra August 1876.
Karl Fyhn, cand. theol.		
O. Kulsberg, stud. philol.		
Kn. Olsen, stud. philol.		
John Søyland, cand. real.		
J. Thomesen, Tegnælærer.		
Otto Andersen, cand. mag., Lærer		fra Januar 1877.
E. Borchgrevink, cand. theol., Lærer		fra Januar 1877.

Lærerinder:

Frøken Thea Jensen, ansat fra August 1874.
 Frøken Agnes Holstad, ansat fra August 1875.
 Frøken Augusta Holstad, ansat fra Septbr. 1875.

Længere Vikariater har i Aarets Løb været besørgede af cand. mag. Landmark (Latin og Græsk), Sproglærer Bicheray (Fransk), stud. philol. Ræder (Historie og Geografi), cand. mag. Kjær (Oldnorsk), cand. theol. Harboe (Historie og Geografi), cand. theol. Brochmann (Religion, Norsk og Latin) og Frøken V. Eckstein (alle Fag i 1 F.)

Skolens Læge er siden 1872 flv. Korpslæge T. Wilse.

Efterat ovenstaaende Fortegnelse over Skolens Lærere allerede var skreven og sat, har vi modtaget det smertelige Budskab, at vor mangeaarige Medarbejder, Universitets-Stipendiat Bertrand Schmidt er afgaaet ved Døden.

Schmidt var født Juleaften 1841 i Tranö i Senjen, hvor hans Fader, Carl Theodor Schmidt (Broder af Forfatterinden Fru Colban), dengang var Sogneprest. Moderen var Henriette Robsahm. Han tog, dimitteret fra Nissens Skole, Examen Artium 1859, anden Examen 1860 og filologisk Embedsexamen 1867, alle med bedste Karakter. I 1875 blev han Universitets-Stipendiat i græsk Filologi. I 1873 egtede han i Kjöbenhavn Wilhelmine Daue; han efterlader ved sin Död en toaarig Sön.

Allerede i sine første Studenteraar begyndte Schmidt at virke som Lærer. Efter en længere Ansættelse som Huslærer paa Kjörbø i Bærum var han fra Oktober 1862 til Vaaren 1864 Hjælpeleer ved Kristiania Kathedralskole. I 1864 blev han ansat som Lærer ved Aars og Voss's nys oprettede Skole, til hvilken han vedblev at være knyttet lige til sin Död. Schmidt var i Besiddelse af en usedvanlig Lærerbegavelse, der i Forening med hans varme Interesse for denne Gjerning og hans sjeldne Kundskaber i de Fag, hvori han oftest og helst underviste, Latin og Græsk, ikke kunde andet end frembringe udmerkede Resultater. Han var streng mod sine Disciple som mod sig selv; han fordrede meget, ligesom han gav meget. Han vandt hurtig Disciplenes Agtelse og Erkjendtlighed, og naar de havde lært ham nöiere at kjende, var der faa, som ikke omsluttede ham med Hengivenhed og Kjærlighed.

Studiet af sine Yndlingsfag drev han allerede som Student efter en videnskabelig Maalestok. I 1870—71 blev han ved Hjælp af et offentlig Stipendium sat istand til at opholde sig ved Universitetet i Berlin, hvor han med Kraft fortsatte sine Studier i græsk Sprog, Literatur og Arkeologi, og fornemmelig hørte Friederichs, Haupt og E. Curtius. Som Universitets-Stipendiat holdt han selv i et Semester Forelæsninger over den attiske Scenes Udvikling. Disse Forelæsninger, der hvilede paa selvstændige, grundige Undersøgelser, blev omfattede med megen Deltagelse af hans talrige Tilhørere og røbede Schmidts umiskjendelige Gaver for en Docentstilling. I det hele tog han sig med megen Iver af de yngre Filologer, han var altid rede til at bistaa dem ved Veiledning og Raad og gjorde sit til at holde Liv i den til Studentersamfundet knyttede filologiske Forening.

Schmidts Helbred havde aldrig været synderlig sterk, og ifjor Høst bragte en langvarig Sygdom hans Venner til at frygte for, at en tidlig Død vilde afbryde et saa løfterigt Liv. Imidlertid kom han sig efterhaanden saavidt, at han efter Nytaar paany kunde optage sin Virksomhed paa Skolen, og han tænkte sig endog Muligheden af at kunne benytte et forholdsvis betydeligt Reisestipendium, der af Universitetet var ham tilstaaet til et Aars Ophold i Grækenland. Men det skulde gaa anderledes. Bededag, den 27de April, blev han paany og meget voldsommere end forrige Gang angreben af sin Sygdom. Under dette otte Dages Sygeleie veg Tanken paa de jordiske Ting for Glæden over det Samfund med Kristus, som ventede ham. Vi tvivler ikke paa, at Schmidt allerede længe havde været en god Kristen, skjönt han ikke brugte at tale meget om sit indre Liv; men i disse Dage blev han ikke træt af indtrængende at bede sine Venner søge Gud itide. »En liden Bön,» sagde han, »er mere værd end tusende kloge og vise Tanker.» Han nød for sidste Gang Sakramentet og udaandede nogle Timer derefter den 4de Mai 1877.

Undervisningen

har i det forløbne Skoleaar i alt væsentligt gaaet frem i Overensstemmelse med den i Programmet for 1876 indtagne Undervisningsplan. *) Tabellerne paa de følgende Sider viser, hvorledes Fagene i de forskjellige Klasser har været fordelte mellem Lærerne; de ved Lærernes Navn tilføiede Tal betegner det ugentlige Timetal. Hvor der — hovedsagelig paa Grund af Skolebestyrer Voss's Bortreise og Overlærer Dietrichsons Fratrædelse — har været nogen Forskjel i Fagfordelingen mellem Skoleaarets 1ste og 2det Halvaar, er der paa Tabellen kun taget Hensyn til det sidste, forsaavidt ikke anderledes udtrykkelig er bemærket.

*) Denne Plan er ogsaa udgivet særskilt og kan til enhver Tid faaes paa Skolens Kontor.

A. Latin- og Real-

	Religion.	Norsk.	Tysk.	Latin.	Græsk.	Fransk.
6 L.	Brun 2	Weisse 3	Hof- gaard 2(1)	Schmidt 9	Schmidt 7	K. Nico- laysen 3
1 LG.	Odland 1	Au- bert 1) 3	E. Nico- laysen 1	A.E.Erik- sen 10	Dahl 7 Weisse 1	K. Nico- laysen 2
6 ML.	Brun 2	Aubert 3	E. Nico- laysen 3	Aars 8	—	Ander- sen 4
5 ML.	Fyhn 2	Aubert 3	E. Nico- laysen 3	Dahl 10	—	(Dahl 1) 2)
4 ML.	Odland 2	Ander- sen 3	Hof- gaard 4	Lödstrup 8	—	—
				Engelsk.	Tegning.	
3 RG.	Odland 2	Kjær 2 (Oldn.)	Weisse 1 ²⁾	E. Nico- laysen 4	Holst 1 Peter- sen 1	J. Storm 4
2 RG.	Odland 1	Aubert 1 (Oldn.)		E. Nico- laysen 4		
1 RG.	Odland 1 (L.) 4)	Aubert 3 (L.) 4)	E. Nico- laysen 1 (L.)			
6 MEa.	Odland 2	A.E.Erik- sen 3	Lödstrup 4	Schram 5	Søyland 1	K. Nico- laysen 5
6 MEb.	Odland 2	Ander- sen 3	E. Nico- laysen 4	Lyche 5	Johanne- sen 1	Lyche 5
5 MEa.	Odland 2	Fyhn 3	Lyche 5	Lyche 5	Peter- sen 1 Höyer 1	(Lyche 1) 2)
5 MEb.	Steen- strup 2	Steen- strup 3	Hof- gaard 5	Schram 5	Petersen 1 Johanne- sen 1	(Ander- sen 1) 2)
4 MEa.	Odland 2	Fyhn 3 Isachsen 1	Lyche 5	Lyche 5	Peter- sen 2	—
4 MEb.	Fyhn 2	Aubert 3 Isachsen 1	Lödstrup 5	E. Nico- laysen 5	Peter- sen 2	—

Hertil kommer: Sang (Hansen): 5 M. 1 T. (inddraget fra Marts Maaned, da Timen skulde anvendes til forberedende Undervisning i Fransk). 4 M. 1 T. — 3 M. a og b 2 T. — 3 M. c og 2 M. a 2 T. — 2 M. b og c 2 T. — 1 M. a og c 1 T. — 1 M. b 1 T.

1) I en større Del af Skoleaaret har den ene af disse Timer været afgivet til Latin i LG. og til Engelsk i RG. — 2) Se ovenfor under „Sang“. — 3) I den senere Del af Skoleaaret afgivet til Engelsk. — 4) Det tilføiede (L.) betegner, at

Afdelingen.

	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Regning og Mathematik.	Skriv- ning.
6 L.	Schjöth 2	Schjöth 1	—	Eliassen 3 (4)	—
1 LG.	Weisse 2	—	—	Holst 3	—
6 ML.	Andersen 3	Andersen 1	Höyer 2	Höyer 5	—
5 ML.	Fyhn 2	Dahl 2	Höyer 3	Johannesen 5	—
4 ML.	A. E. Erik- sen 2	Andersen 2	Paulsen 2	Søyland 5	Wang 1
<hr/>					
3 RG.	Weisse 3	Höyer 1	Höyer 2 Johanne- sen 3	Holst 5	—
2 RG.	Weisse 2	Höyer 2	Søyland 5 ¹⁾	Holst 6	—
1 RG.	Weisse 2(L.)	Johanne- sen 2	Søyland 5 ¹⁾	Holst 3 (L.) + 3	—
6 ME a.	G. Storm 3	G. Storm 1 ²⁾	Søyland 2	Søyland 5	—
6 ME b.	Schjöth 3	Ander- sen 1 ²⁾	Søyland 2	Johannesen 5	—
5 ME a.	Fyhn 3	Fyhn 2	Höyer 3	Höyer 5	—
5 ME b.	Schram 3	Schram 2	Johanne- sen 3	Johannesen 5	—
4 ME a.	J. A. Erik- sen 2	J. A. Erik- sen 2	Søyland 2	Johannesen 5	Wang 1
4 ME b.	Dahl 2	Dahl 2	Søyland 2	Søyland 5	Wang 1

Gymnastik (Wang): 1 LG., 2, 1 RG., 6 M. 2 T. — 5 M., 4 ML.
2 T. — 4 ME. + 3 M. a og b 2 T. — 3 M. a og b
1 T. — 3 M. c og 2 M. 3 T. — 1 M. 3 T.

Vaabenøvelser (Wang): 6 L., 1 LG., 3, 2, 1 RG., 6 M., 5 M.
3 T. (i Vinterhalvaaret kun 1 T.) — 4 M. 3 T.

Klassen i disse Timer er kombineret med 1 LG. — ¹⁾ 2 og 1 RG. har de 3 af disse 5 Timer i Fællesskab. — ²⁾ I en Del af Skoleaaret er den ene af de 3 Historietimer anvendt til Geografi.

	Religion.	Norsk.	Tysk.	Historie.
3 M. a	Schollert 3	Aubert 3 Isachsen 2	Aubert 6	Aubert 2
3 M. b	Odland 3	Kulsberg 3 Isachsen 2	Kulsberg 6	J. A. Erik- sen 2
3 M. c	Odland 3	Hofgaard 3 Isachsen 2	Hofgaard 6	Odland 2
2 M. a	Steenstrup 3	Hofgaard 5	Hofgaard 5 ¹⁾	Olsen 2
2 M. b	Schollert 3	Steenstrup 5	Steenstrup 5	Fyhn 2
2 M. c	Schollert 3	Fredriksen 5	Fredriksen 5	Dahl 2
1 M. a	Steenstrup 3	Steenstrup 5	Steenstrup 5 ²⁾	Dahl 3
1 M. b	Hansen 3	Kulsberg 5	Kulsberg 5 ²⁾	Nilssen 3
1 M. c	Borch- grevink 3	Fredriksen 5	Fredriksen 5 ²⁾	Fyhn 3
3 F. a	Agn. Holstad 3	Agn. Holstad 8	—	Agn. Hol- stad 3
3 F. b	Schollert 3	Schollert 8	—	Schollert 3
2 F. a	Aug. Holstad 3	Aug. Holstad 9	—	—
2 F. b	Hansen 3	Hansen 9	—	—
1 F. a	T. Jensen 3	T. Jensen 9	—	—
1 F. b	Paulsen 3	Paulsen 9	—	—

Om Sang og Gymnastik se S. 86 og 87.

¹⁾ I 2det Halvaar har J. A. Eriksen og under hans Sygdomsforfald Fredriksen vikarieret i dette Fag.

²⁾ Kun i 2det Halvaar; i 1ste Halvaar har ogsaa disse Timer været anvendte til Norsk.

Afdelingen.

	Geografi.	Naturfag.	Regning.	Skrivning.	Tegning.
3 M. a	Schollert 2	Paulsen 2	Nilssen 5	Wang 2	Thomesen 2
3 M. b	J. A. Erik- sen 2	Paulsen 2	Nilssen 5	Wang 2	Thomesen 2
3 M. c	Odland 2	Paulsen 2	Nilssen 5	Wang 2	Thomesen 2
2 M. a	Olsen 2	Søyland 2	Holler 4	Thorsen 2	Thomesen 2
2 M. b	Fyhn 2	Paulsen 2	Nilssen 4	Thorsen 2	Thomesen 2
2 M. c	Dahl 2	Paulsen 2	Nilssen 4	Thorsen 2	Thomesen 2
1 M. a	Olsen 3	—	Holler 4	Thorsen 3	—
1 M. b	Olsen 3	—	Nilssen 4	Wang 3	—
1 M. c	Fyhn 3	—	Holler 4	Olsen 3	—
3 F. a	Agn. Hol- stad 3	—	Agn. Hol- stad 4	Agn. Hol- stad 3	—
3 F. b	Schollert 3	—	Schollert 4	Thorsen 3	—
2 F. a	Aug. Hol- stad 3	—	Aug. Hol- stad 5	Aug. Hol- stad 4	—
2 F. b	Hansen 3	—	Hansen 5	Thorsen 4	—
1 F. a	—	—	T. Jensen 6	T. Jensen 6	—
1 F. b	—	—	Paulsen 6	Paulsen 6	—

Dimission til Universitetet i 1876.

A. Fra överste Latinklasse efter den gamle Ordning:

1. Bachke, Frants Halvard, f. 22 Juli 1858, Sön af Stifts-
overretsassessor Bachke, Kristiania. (Discipel af Skolen
i 13 Aar).
2. Gautstad, Ole Theodor Olsen, f. 16 Aug. 1855, Sön
af Gaardbruger O. T. Olsen Gautstad, Eidskogen. (Dis-
cipel af Skolen i 1½ Aar).
3. Hazeland, Arnold Matheu John Filip, f. 10 Febr. 1859,
Sön af Sproglærer Hazeland, Kristiania. (Discipel af
Skolen i 11 Aar).
4. Henschien, Georg Fredrik, f. 25 Mai 1858, Sön af
Læge H. F. Henschien, Skedsmo. (Discipel af Skolen i
7 Aar).
5. Kierulf, Fredrik Christian, f. 13 Oktober 1858, Sön
af Statsminister Kierulf, Stockholm. (Discipel af Skolen i
11 Aar).
6. Lasson, Peder Carl, f. 18 April 1859, Sön af Regjerings-
advokat Lasson, Kristiania. (Discipel af Skolen i 10 Aar).
7. Moe, Engebret Moltke, f. 19 Juni 1859, Sön af Biskop
Jörgen Moe, Kristiansand. (Discipel af Skolen i 5 Aar).
8. Olsen, Nils Severin, f. 12 Juni 1858, Sön af Bødker
N. Olsen, Kristiania. (Discipel af Skolen i 12 Aar).
9. Platou, Johan Michael Stonud, f. 4de Juni 1858, Sön af
Kjöbmand A. Platou, Kristiania. (Discipel af Skolen i
7 Aar).
10. Sandberg, Kristian Juell, f. 27 Oktbr. 1858, Sön af
Gaardbruger, cand. theol. O. Sandberg, Furnes. (Discipel
af Skolen i 2 Aar).

11. Scheel, Herman Carsten Johannes, f. 19 Januar 1859, Søn af Sorenskriver Scheel, Toten. (Discipel af Skolen i 9 $\frac{1}{2}$ Aar).
12. Schjöth, Jens Debes, f. 19 Aug. 1858, Søn af Skibsreder J. R. Schjöth, Kristiania. (Discipel af Skolen i 10 Aar).
13. Schjörn, Joakim Jörgensen Lieungh, f. 30 Juni 1859, Søn af Sogneprest Schjörn, Sarpsborg. (Discipel af Skolen i 2 Aar).
14. Schjörn, Johan Ludvig, f. 21 Oktbr. 1857, Søn af Sogneprest Schjörn, Sarpsborg. (Discipel af Skolen i 2 Aar).
15. Sömme, Andreas, f. 6 Febr. 1860, Søn af afd. Byfoged K. Sömme, Bergen. (Discipel af Skolen i 5 Aar).
16. Winge, Paul Emanuel, f. 24 Juli 1857, Søn af Overlæge Winge, Kristiania. (Discipel af Skolen i 3 $\frac{1}{2}$ Aar).

Disse 16 Disciple bestod Examen artium efter det gamle Reglement med følgende Karakterer:

	Norsk Stil.	Lat. Overs.	Latin mundtl.	Graek.	Tysk.	Fransk.	Religion.	Historie.	Geografi.	Arithmetik.	Geometri.	Sum	Hovedkarakter.
Bachke.	4	2	2	2	2	3	2	2	3	3	4	29	Haud illaud.
Gautstad.	4	2	2	2	1	2	2	4	3	1	1	24	Laudabilis.
Hazeland.	2	2	1	1	2	3	2	2	2	1	2	20	Laudabilis.
Henschien.	4	4	3	2	2	2	2	3	2	3	3	30	Haud illaud.
Kierulf.	4	4	3	2	2	2	2	3	2	2	3	29	Haud illaud.
Lasson.	3	4	2	2	2	2	3	3	2	3	2	28	Haud illaud.
Moe.	2	3	3	2	2	2	1	1	2	3	5	26	Laudabilis.
Olsen.	4	4	2	3	2	2	2	4	3	4	3	33	Haud illaud.
Platou.	4	2	2	1	1	2	2	1	2	1	2	20	Laudabilis.
Sandberg.	3	3	3	3	2	3	1	2	2	2	2	26	Laudabilis.
Scheel.	2	2	1	1	1	1	2	2	2	1	1	16	Laud. præ ceteris
Schjörn, Joak.	3	3	2	2	1	2	2	1	1	2	2	21	Laudabilis.
Schjörn, Joh.	2	2	2	2	1	2	1	2	2	3	3	22	Laudabilis.
Schjöth.	3	2	2	3	1	2	1	2	3	3	2	24	Laudabilis.
Sömme.	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	Laud. præ ceteris
Winge.	3	3	3	4	3	4	2	1	1	5	4	33	Haud illaud.

Gjennemsnitskarakteren for de enkelte Fag var følgende:

Norsk Stil	3.06
Latinsk Oversættelse	2.75
Latin mundtlig	2.12
Græsk	2.06
Tysk	1.62
Fransk	2.19
Religion	1.75
Historie	2.12
Geografi	2.06
Aritmetik	2.37
Geometri	2.50

Foruden ovennævnte 16 havde Klassen endnu 2 Disciple; disse gik efter privat Anmeldelse op til Ex. art. og bestod den begge med Hovedkarakteren Haud illaudabilis.

B. Fra Realgymnasiets øverste Klasse:

1. Dahl, Johan, f. 24 Mai 1859, Søn af Gaardbruger Chr. Dahl, Elverum. (Discipel af Skolen i 2½ Aar).
2. Dæhli, Arne Jörgensen, f. 10 Oktbr. 1857, Søn af Gaardbruger Jörgen Dæhli, Ringsaker. (Discipel af Skolen i 2 Aar).
3. Falk, Hjalmar Seiersted, f. 2 April 1859, Søn af Kjøbmand G. Falk, Hamar. (Discipel af Skolen i 2 Aar).
4. Grav, Christen Conrad Johansen, f. 30 Septbr. 1857, Søn af Gaardbruger Grav, Bærum. (Discipel af Skolen i 12 Aar).
5. Süberg, Olaf Arnold, f. 17 Juni 1858, Søn af Gaardbr. Otto Süberg, Elverum. (Discipel af Skolen i 2 Aar).

Disse 5 Disciple bestod Realartium med følgende Karakterer:

	Norsk Stil.	Eng. Stil.	Mathem. skriftl.	Fysik skriftl.	Religion.	Oldnorsk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Math. mundtl.	Naturvidensk.	Sum	Hovedkarakter.
Dahl.	3	3	1	2	2	1	2	2	2	1	2	2	23	Meget godt.
Dæhli.	3	2	2	2	1	1	1	1	2	2	1	2	20	Meget godt.
Falk.	2	2	2	2	1	1	1	1	2	1	2	1	18	Udmerket godt.
Grav.	3	3	2	2	2	2	1	3	1	2	2	2	25	Meget godt.
Söberg.	3	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	16	Udmerket godt.

Gjennomsnittskarakteren for de enkelte Fag var følgende:

Norsk Stil	2.80
Engelsk Stil	2.40
Mathematik, skriftl.	1.60
Fysik, skriftl.	1.80
Religion	1.40
Oldnorsk	1.20
Engelsk	1.40
Fransk	1.20
Historie	2.20
Geografi	1.20
Mathematik, mundtl.	1.60
Naturvidenskab	1.60

Foruden ovennævnte 5 havde Klassen endnu 1 Discipel, der gik op efter privat Anmeldelse og bestod Realartium med Hovedkarakteren Godt.

Middelskolens Afgangsexamen.

Ved Skrivelse af 24de April 1877 har Kirke-Departementet bifaldt følgende nye

Bestemmelser om en Examens-Kommission for Afholdelsen af Middelskolens Afgangsexamen ved de kommunale og private Skoler i Kristiania.

- § 1. Afholdelsen af Afgangsexamen ved de kommunale og private Middelskoler i Kristiania ledes af en Examens-Kommission, der sammensættes paa den Maade, at vedkommende Skolers Bestyrelser inden eller udenfor sin egen Midte opnævner hver et Medlem; samtidig opnævner de samme Bestyrelser hver en Suppleant til at fungere i Forfaldstilfælde. Saavel Kommissionens Medlemmer som Suppleanterne fungerer mindst et Aar hver.
- § 2. Examens-Kommissionen vælger for hvert Aar inden sin Midte en Formand og en Viceformand; de fratrædende kan gjenvælges. Dette Valg foretages senest i Begyndelsen af April Maaned i et af den sidst valgte Formand sammenkaldt Møde.
- § 3. I Tilfælde af, at Opgaver til de skriftlige Prøver ikke maatte blive Skolerne tilstillede fra Overbestyrelsen, bestemmes saadanne Opgaver af Examenskommissionen paa Grundlag af Forslag fra Skolernes Bestyrelser. Opgaverne, hvis Indhold holdes hemmeligt, bestemmes tidligst 3 og senest 1 Dag før Examens Begyndelse. Samme Dag, Examen skal begynde, bliver Opgaverne i forseglede Stand samtlige Skolers Bestyrelser tilstillede fra Examens-Kommissionens Formand.

- § 4. Examens-Kommissionen foreslaar for Kirke-Departementet de fornödne Censorer og approberer de enkelte Skolers Udkast til Examenstabel for de mundtlige Prøver. Saavidt muligt bör i hvert Fag samme Censor fungere ved samtlige Skoler. Censorerens Honorar, der udredes af de enkelte Skoler, bestemmes for hvert Aar af Examens-Kommissionen med Approbation af Kirke-Departementet.
- § 5. Censuren for de skriftlige Prøver foregaar paa følgende Maade. Saasnart Pröven i et Fag er afholdt, gennemgaar vedkommende Lærer Besvarelserne og noterer sine Karakterer; derpaa sendes Besvarelserne uden nogen Meddelelse om de Karakterer, som Læreren har givet, til Censor. Saasnart denne har givet sine Karakterer for samtlige Besvarelser, træffer han Aftale med vedkommende Lærere ved de forskjellige Skoler om et fælles Censurmöde, der bör holdes för den mundtlige Examens Begyndelse; i dette Möde sker den endelige Vedtagelse af Karaktererne; hvis Censor og Læreren er enige om Karakteren for et Arbeide, bliver denne endelig; i modsat Fald skal Arbeidet oplæses og Karakteren fastsættes ved Afstemning af samtlige tilstedeværende. Kommissionens Formand har at underrette Censorerne og Lærerne om disse Regler.
- § 6. Examens-Kommissionen indsender gennem sin Formand efter endt Examen til Kirke-Departementet en Indberetning om dennes Udfald, ledsaget af de Oplysninger og Bemærkninger, hvortil Sagen maatte give Anledning.

For 1876 var Examenskommissionens Medlemmer Skolebestyrerne Voss (Formand), Gjör og Holan. Efter Kommissionens Forslag beskikkede Kirke-Departementet følgende Herrer til Censorer:

I Religion:	Kaldskapellan H. E. Hansen.
- Modersmaal:	Inspektör A. E. Eriksen.
- Tysk:	Cand. philos. E. Johanssen.
- Latin:	Skolebestyrer M. Gjör.
- Engelsk:	Adjunkt D. F. Knudsen.
- Fransk:	Cand. philos. F. Bekkevold.
- Historie & Geografi:	Adjunkt H. Schjöth.
- Matematik:	Löitnant Halvorsen.

- Naturkundskab: Inspektör A. Hüyer.
- Skrivning & Tegning: Telegrafsekretær O. Arnesen.

Opgaverne til de skriftlige Prøver blev i 1876 tilstillede Skolerne fra Kirke-Departementet. De lød saaledes:

I Modersmaalet: Fortæl i Korthed om en historisk Person, som især tiltaler dig, og angiv, hvorfor han gjør det.

I tysk Stil: Napoleon Bonaparte var födt den 15de August 1769 i Ajaccio paa Øen Korsika. I Krigsskolen i Brienne var han bleven uddannet til Officer og havde allerede som Underfeltherre indlagt sig glimrende Fortjenester af Frankrige, hvorfor han hurtig blev befordret til en höiere militær Virkekreds. Naturen havde rigt udstyret ham med alle de Egenskaber, som i vildt bevægede Tider henriver Hære til Beundring. En gjennemtrængende Aandskraft og en Jernvilje var denne Mand egen. For ham gaves der ingen uovervindelig Modstand, ingen Fare; thi hvor Faren havde kunnet skræmme enhver anden, selv den modigste, der ilede han den i Tillid til sit Geni seiersikker og uden Nölen imöde, og ved at foregaa sine Soldater med et saadant Exempel gjorde han endog den ringeste blandt sine Skarer til Helt. Saaledes bragte han det til, at hans Ord, hans Blik, hans Navn fortryllede de Soldater, som han anförte, og at de mente at kjæmpe for Fædreland og Frihed, naar de kjæmpede for hans Person. Uagtet han i Virkeligheden anvendte sin sjeldne Kraft og Udholdenhed i Ærgjerrighedens og Herskesygens Tjeneste, vil man neppe finde mange Feltherrer, som mere villigen blev adlydte af sine undergivne.

I latinsk Stil: Considius holdtes indesluttet i Adrumetum, og det saa ud til ¹⁾, at han vilde forsvare Byen til det yderste. Legaten L. Plancus bad da Cæsar om, at han skulde give ham Tilladelse ²⁾ til at underhandle med Considius; han haabede, sagde han, at denne endnu paa en eller anden Maade kunde bringes til Fornuft ³⁾. Da denne Tilladelse var given, skriver han et Brev og overleverer det til en Fange for at bringes til Considius. Saasnart Fangen var kommen derhen

¹⁾ videri. ²⁾ facultas. ³⁾ sanitas.

og han, saaledes som det var ham befalet, vilde overlevere Brevet, spurgte Considius, fra hvem han bragte det. Da Fangen svarede, at det var ham givet af Overanförelen ⁴⁾, for at han skulde levere det til Considius selv, svarede denne: »Romervolket har for Tiden ⁵⁾ kun en Overanförel, nemlig ⁶⁾ Scipio.» Derpaa lod han Fangen lige for sine Öjne straks dræbe og gav Brevet, forseglet som ⁷⁾ det var, til en paalidelig Mand, som skulde bringe det til Scipio.

I engelsk Stil: Karl den 5tes Liv i Klosteret Yuste.

Klokken 10 kom nogle af Keiserens Kammertjenere for at hjælpe ham med Paaklædningen. Ved Middagstid hörte han Messe. Naar han var frisk nok, overvar han altid Gudstjenesten i egen Person, idet han indtog sin Plads i Koret. Til andre Tider sad han gjerne i sit Kammervindu, der, som vi har seet, vendte mod Alteret, hvor man kunde höre hans Stemmes klare Toner, der blandede sig med Korsangernes nedenunder. Straks efter Messen spiste han Middag, — et vigtigt Maaltid, som altid optog megen Tid for ham, saavel i Klosteret som ved Hoffet. I Yuste beholdt han endnu den af Kongeværdigheden krævede uselskabelige Forrettighed at spise alene. Han fordrev imidlertid Tiden med at samtale med en af Hoffolkene, som var tilstede under Maaltidet. Efter Middagsmaden læste Munken for sin Herre noget af Kirkefædrene; til andre Tider dreiede Samtalen sig om lettere og mere verdslige Gjenstande. Derpaa kom en kort Middagslur, efter hvilken Keiseren begav sig i Kirken, hvor han tre Gange om Ugen hörte paa en Prædiken af en af sine Kapellaner.

I Regning og Konstruktionstegning:

1. Konstruer et ligebenet Triangel, hvis Omkreds er 15^{cm} og Grundlinje 6^{cm} . Afskjær dernæst med en Linje, parallel med Grundlinjen, et Triangel, hvis Fladeindhold er $\frac{5}{9}$ af det oprindelige Triangels.
2. Omkredsen af et Kvadrat er 99.24^{mtr} . Hvor lang er Omkredsen af den Cirkel, hvis Fladeindhold er lig Kvadratets?

⁴⁾ imperator. ⁵⁾ oversæt: paa denne Tid. ⁶⁾ „nemlig“ over-
sættes ikke. ⁷⁾ ut.

3. Tre Personer A B C har sammenskudt en Sum Penge i en Handel, hvorved fortjenes 15 % . Ved Gevinstens Deling faar enhver i Forhold til sit Indskud; A faar $\frac{1}{3}$ af Gevinsten, B faar $\frac{1}{5}$, og C faar Resten, som er Kr. 56. Hvad tilkommer A, og hvad tilkommer B, og hvor stor var den sammenskudte Sum?
4. En Person pligter at betale Kr. 8000 om 10 Aar; han foretrækker imidlertid at betale kontant; hvormeget har han at betale kontant, naar Renten regnes til $5\frac{1}{2}$ % aarlig?
5. At finde Værdien af x og y i Ligningerne
- $$\frac{2x + 5}{y} = \frac{5x + 6y + 8}{2}$$

Af Skolens Elever underkastede 38 sig Middelskole-Examen, deraf 13 paa Latinlinjen, de øvrige 25 paa Engelsklinjen. Af disse blev 2 af Latinlinjen og 7 af Engelsklinjen rejcerede. Forøvrigt var Udfaldet følgende:

Examen paa Latinlinjen:

1. Benneche	Hovedkarakter	Godt	(2.71)
2. Buch	—	Meget godt	(1.93)
3. Fischer	—	Godt	(3.01)
4. Hofgaard	—	Meget godt	(2.43)
5. Isaachsen	—	Meget godt	(2.36)
6. Kamstrup	—	Godt	(2.71)
7. Moe	—	Udmerket godt	(1.36)
8. Schreiner	—	Meget godt	(1.71)
9. Smith	—	Meget godt	(2.31)
10. Stokke	—	Godt	(2.69)
11. Thomlé	—	Udmerket godt	(1.29)

Examen paa Engelsklinjen.

12. Agthe	Hovedkarakter	Godt	(2.53)
13. Bang	—	Meget godt	(1.30)
14. Fougner	—	Godt	(2.80)
15. Grav	—	Udmerket godt	(1.47)
16. Hesselberg	—	Godt	(3.13)

17. Iversen	Hovedkarakter	Godt	(2.80)
18. Jensen	—	Meget godt	(2.07)
19. Larsen	—	Godt	(2.60)
20. Mamen	—	Godt	(2.86)
21. Michelet, Chr.	—	Godt	(2.60)
22. Michelet, T.	—	Udmerket godt	(1.47)
23. Mohn	—	Godt	(2.87)
24. Nelson	—	Meget godt	(2.47)
25. Olsen	—	Godt	(2.67)
26. Pedersen	—	Godt	(2.67)
27. Puntervold	—	Meget godt	(2.13)
28. Sevaldson	—	Godt	(2.60)
29. Swane	—	Godt	(2.64)

Desuden underkastede 6 Privatister (hvoraf to tidligere Elever af Skolen) sig Middelskole-Examen, nemlig paa Latinlinjen:

30. Nicolaysen	Hovedkarakter	Godt	(2.77)
31. Sivle	—	Meget godt	(2.23)

samt en, der ikke bestod den skriftlige Prøve;

paa Engelsklinjen:

32. Börresen	Hovedkarakter	Meget godt	(1.57)
33. Rosenqvist	—	Meget godt	(2.27)
34. Storm	—	Meget godt	(2.40)

Af disse Disciple blev Nr. 1—6, 8, 10, 11, 30 og 31 optagne i Latingymnasiet, Nr. 24 i Realgymnasiet, Nr. 15 og 27, der begge havde gennemgaaet de to øverste Klasser af Skolens Realgymnasium uden først at have taget Middelskole-Examen, gik op til Realartium og blev Studenter (se ovenfor S. 92), Nr. 7 blev optagen i Kristianas og Nr. 9 i Trondhjems tekniske Skole, Nr. 13, 16, 17, 18, 20, 23 og 26 i Kristiania Handelsgymnasium, Nr. 12, 19, 25 og 29 gik over til praktisk Virksomhed; Nr. 32, 33 og 34 blev optagne som Elever af Søkrigsskolen. — Til Optagelse i Landkrigsskolens 1ste Kl. A. fremstillede sig Nr. 14, 21, 22 og 28 samt desuden to Disciple af Realgymnasiets 1ste Klasse. Af disse 6 Disciple bestod 4 Optagelsesprøven og blev optagne som Kadetter resp. som Nr. 2, 5, 10 og 17 i Klassen.

Om Skolepenge og Fripladse.

Skolepengene er fordelt:

for 1ste Forberedelsesklasses	4	Kroner	maanedlig.
- 2den Do.	8	—	—
- 3dje Do.	12	—	—
- 1ste, 2den og 3dje Middelklasse . .	16	—	—
- de høiere Klasser	20	—	—

For den nederste af 2 Brødre fragaar en Tredjedel. Af 3 Brødre gaar den nederste frit, de to andre betaler helt ud. Af 4 Brødre gaar den næstnederste frit, og for den nederste fragaar en Tredjedel. Yderligere Nedsættelser finder ikke Sted. (Ved Betalingen afrundes dog altid til Femmere af Øre, saa at der for Ex. istedenfor $33\frac{1}{3}$ betales 35 og for $66\frac{2}{3}$ betales 65 Øre).

Skolepengene erlægges forskudsvis og skal i Regelen indbetales den første Læsedag i hver Maaned.

Skolepengene beregnes altid for hele Maaneder, nemlig fra Begyndelsen af den Maaned, hvori en Discipel kommer ind, til Slutningen af den Maaned, hvori han gaar ud. Naar altsaa en Discipel indmeldes til et nyt Skoleaars Begyndelse, betaler han Skolepenge fra 1ste August.

Naar en Discipel skal forlade Skolen, maa Udmeldelse ske 2 Maaneder forud. Hvis nogen udmeldes med kortere Varsel, erlægges dog Skolepengene, indtil den bestemte Udmeldelsestid er forløben. Fra denne Regel undtages de Disciple, som gaar ud efter Skolens Raad eller Ønske; disse betaler nemlig kun til Udgangen af den Maaned, i hvilken de gaar ud.

Naar Skolepengene ikke er betalte for 2 Maaneder, kan Bestyrelsen negte vedkommende Discipel Adgang til Skolen.

Fripladse eller Nedsættelse af Skolepengene tilstaaes kun trængende Disciple, der viser god Opførsel og gjør god Fremgang i Skolen, og som har været Skolens Disciple i mindst et Par Aar og i denne Tid har betalt sine Skolepenge ordentlig. I Forberedelsesskolen uddeles ikke Fripladse uden i ganske ekstraordinære Tilfælde.

Ansøgninger om Fripladse for det kommende Skoleaar indleveres inden den 1ste Mai.

Fripladse har i det forløbne Aar været bevilgede med et Beløb af Kr. 6984.

Renterne af **John Heuchs Legat** tildeltes den 5te April d. A. den samme Discipel som ifjor.

Examen 1877.

Fredag 15de Juni.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 Brun.

6 M. L. Norsk Stil Nr. 30	Inspektion Kl. 9—10	Brun.
	Do.	„ 10—11 Andersen.
	Do.	„ 11—12 E. Nicolaysen.
	Do.	„ 12—1 Brochmann.
6 M. E. a. Norsk Stil „ 21	Do.	„ 9—10 Lødstrup.
	Do.	„ 10—11 Fredriksen.
	Do.	„ 11—1 Søyland.
6 M. E. b Norsk Stil „ 28	Do.	„ 9—10 Lyche.
	Do.	„ 10—11 E. Nicolaysen.
	Do.	„ 11—12 Lyche.
	Do.	„ 12—1 Johannesen.

Lørdag 16de Juni.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 Søyland.

6 M. L. Tysk Stil Nr. 30	Inspektion Kl. 9—10	Brochmann.
	Do.	„ 10—11 Høyer.
	Do.	„ 11—12 Fredriksen.
	Do.	„ 12—1 Høyer.
6 M. E. a Tysk Stil „ 21	Do.	„ 9—10 Søyland.
	Do.	„ 10—11 Odland.
	Do.	„ 11—12 Søyland.
	Do.	„ 12—1 Schram.
6 M. E. b Tysk Stil „ 28	Do.	„ 9—10 Lyche.
	Do.	„ 10—11 Johannesen.
	Do.	„ 11—12 Andersen.
	Do.	„ 12—1 Lyche.

Mandag 18de Juni.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 Brochmann.

6 M. L. Latinsk Stil Nr. 30	Inspektion Kl. 9—10 Brochmann.
	Do. " 10—11 Andersen.
	Do. " 11—12 Høyer.
	Do. " 12—1 E. Nicolaysen.
6 M. E. a Engelsk Stil " 21	Do. " 9—10 K. Nicolaysen.
	Do. " 10—11 Søyland.
	Do. " 11—12 Schram.
	Do. " 12—1 Olsen.
6 M. E. b Engelsk Stil " 28	Do. " 9—10 Odland.
	Do. " 10—11 Lyche.
	Do. " 11—12 Schjøth.
	Do. " 12—1 Lyche.

Tirsdag 19de Juni.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 Lødrup.

6 M. L. Regn. skr. og Konstruktionstegn. Nr. 30	Inspektion Kl. 9—10 Brochmann.
	Do. " 10—12 Andersen.
	Do. " 12—1 Høyer.
6 M. E. a Regn. skr. og Konstruktionstegn. " 21	Do. " 9—10 Høyer.
	Do. " 10—11 Odland.
	Do. " 11—12 Lødrup.
	Do. " 12—1 G. Storm.
6 M. E. b Regn. skr. og Konstruktionstegn. " 28	Do. " 9—10 Wang.
	Do. " 10—11 Johannesen.
	Do. " 11—12 Lyche.
	Do. " 12—1 E. Nicolaysen

Fredag 22de Juni.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 Lyche.

6 L. Latinsk Oversættelse Nr. 28	Insp. Kl. 9—10	K. Nicolaysen.
	Do. „ 10—12	Wang.
	Do. „ 12—2	Hofgaard.
1 L. G. Latinsk Stil	„ 19 Do. „ 9—10	Dahl.
	Do. „ 10—11	Weisse.
	Do. „ 11—1	Dahl.
3 R. G. } 2 R. G. } 1 R. G. }	Engelsk Stil „ 18	{ Do. „ 9—10 E. Nicolaysen.
		{ Do. „ 10—12 Holst.
		{ Do. „ 12—2 Høyer.
6 M. E. b Fransk	„ 22	Lyche (Cens. Bekkevold).

Eftermiddag.

Inspektion kl. 3³/₄—4 Andersen.

6 M. L. 1 Latin	Nr. 20	Aars (Cens. Hofgaard).
6 M. L. 2 Fransk Kl. 4	„ 21	Andersen } (Cens. Bekkevold).
6 M. E. a 1 Fransk Kl. 5	„ 21	K. Nicolaysen }
6 M. E. a 2 Historie	„ 22	G. Storm (Cens. A. E. Eriksen).

Lørdag 23de Juni.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 Lødrup.

6 L. Norsk Stil	Nr. 28	Inspektion Kl. 9—10	Brun.	
		Do.	10—12 Kulsberg.	
		Do.	12—1 Aubert.	
		Do.	1—2 Weisse.	
1 L. G.	} Norsk Stil	Nr. 19	Do.	9—11 Holst.
3 R. G.			Do.	11—1 E. Nicolaysen.
1 R. G.			Do.	1—2 Hofgaard.
2 R. G. Religion	„ 21	Odland.		
6 M. E. b Norsk	„ 22	Andersen (Cens. Brock).		
5 M. L. Tysk Stil	„ 18	Inspektion Kl. 9—11	Dahl.	
		Do.	11—1 Johannesen.	
5 M. E. a Tysk Stil	„ 16	Do.	9—12 Lyche.	
		Do.	12—1 Fyhn.	
5 M. E. b Tysk Stil	„ 17	Do.	9—10 Johannesen.	
		Do.	10—11 Wang.	
		Do.	11—1 Schram.	
4 M. L. Latinsk Stil	„ 20	Do.	Lødrup.	

Eftermiddag.

Inspektion Kl. 3³/₄—4 Fyhn.

6 M. L. 1 Religion	Nr. 18	Brun (Cens. Krogh).
6 M. L. 2 Latin	„ 19	Aars (Cens. Hofgaard).
6 M. E. a 1 Engelsk	„ 21	Schram (Cens. Wesenberg).
6 M. E. a 2 Fransk	„ 22	K. Nicolaysen (Cens. Bekkevold).
4 M. L. Norsk Stil	„ 20	Andersen.
4 M. E. a Norsk Stil	„ 17	Fyhn.
4 M. E. b Norsk Stil	„ 23	Aubert.

Mandag 25de Juni.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 Aubert.

6 L. Norsk Stil	Nr. 28	Inspektion Kl. 9—10	Hofgaard.
		Do. „ 10—11	Weisse.
		Do. „ 11—1	Lødrup.
		Do. „ 1—2	Wang.
1 L. G. }	Norsk	„ 19	Aubert.
1 R. G. }			
3 R. G. }	Norsk Stil	„ 21	{ Inspektion Kl. 9—11 E. Nicolaysen.
2 R. G. }			
		Do. „ 11—12	Weisse.
		Do. „ 12—2	Høyer.
5 M. L. Latinsk Stil	„ 18	{	Do. „ 9—11 Dahl.
		Do. „ 11—1	Johannesen.
5 M. E. a Engelsk Stil	„ 16	{	Do. „ 9—11 Høyer.
		Do. „ 11—1	Lyche.
		Do. „ 9—10	Kulsberg.
5 M. E. b Engelsk Stil	„ 17	{	Do. „ 10—11 Thorsen.
		Do. „ 11—1	Schram.

Eftermiddag.

Inspektion Kl. 3³/₄—4 Paulsen.

1 R. G. Naturhistorie	Nr. 22	Søyland.
6 M. L. 1 Geografi	„ 21	Andersen (Cens. Johanssen).
4 M. L. 1 Naturhist.	„ 20	Paulsen.
4 M. E. a Engelsk Stil	„ 19	Lyche.
4 M. E. b Engelsk Stil	„ 23	E. Nicolaysen.

Tirsdag 26de Juni.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 Johannesen.

6 L. 1 Mathem.	Nr. 28	Eliassen.
1 L. G. Tysk	„ 19	E. Nicolaysen.
3 R. G. } Naturl. skr.	„ 23	{ Inspektion Kl. 9—12 Holst.
2 R. G. }		{ Do. „ 12—2 G. Storm.
1 R. G. Geografi	„ 27	Johannesen.
6 M. L. 2 Norsk Kl. 12	„ 21	Aubert. }
6 M. E. a 1 Norsk Kl. 9	„ 21	A. E. Eriksen } (Cens. Brock).
6 M. E. b Engelsk	„ 22	Lyche (Cens. Wesenberg).
5 M. L. Mathem. skr.	„ 18	Inspektion Kl. 9—11 Lødrup.
		Do. „ 11—1 Dahl.
5 M. E. a Mathem. skr.	„ 16	Do. „ 9—10 Wang.
		Do. „ 10—11 Thorsen.
		Do. „ 11—1 Høyer.
5 M. E. b Mathem. skr.	„ 17	Do. „ 9—10 K. Nicolaysen.
		Do. „ 10—1 Schram.
4 M. L. 2 Norsk	„ 20	Andersen.

Eftermiddag.

Inspektion Kl. 3³/₄—4 Odland.

6 L. 2 Fransk	Nr. 30	K. Nicolaysen.
6 M. E. a 2 Geografi	„ 21	G. Storm (Cens. Johansen).
5 M. L. 1 Religion.	„ 18	Fyhn.
5 M. E. a 2 Religion	„ 16	Odland.
5 M. E. b 1 Naturlære	„ 17	Johannesen.
4 M. L. Tysk Stil	„ 20	Hofgaard.
4 M. E. a Tysk Stil	„ 19	Lyche.
4 M. E. b Tysk Stil	„ 23	Lødrup.

Onsdag 27de Juni.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 Petersen.

6 L. 2	Mathematik	Nr. 28	Eliassen.
1 L. G.	Historie og Mythologi	„ 19	Weisse.
3 R. G.	} Mathem. skr.	„ 18	Insp. Kl. 9—11 Holst.
2 R. G.			Do. „ 11—12 Johannesen.
1 R. G.			Do. „ 12—1 Holst.
			Do. „ 1—2 Wang.
6 M. L. 1	Naturkundskab	„ 22	Høyer (Cens. Søyland).
6 M. L. 2	Geografi Kl. 9	„ 21	Andersen } (Cens. Johanssen).
6 M. E. a 1	Geografi Kl. 10 ¹ / ₂	„ 21	G. Storm }
6 M. E. a 2	Engelsk	„ 22	Schram (Cens. Wesenberg).
5 M. L.	Norsk Stil	„ 23	Insp. Kl. 9—10 Isachsen.
			Do. „ 10—1 Dahl.
5 M. E. a	Norsk Stil	„ 16	Do. „ 9—11 Lyche.
			Do. „ 11—1 Fyhn.
5 M. E. b	Norsk Stil	„ 17	Do. „ 9—11 Petersen.
			Do. „ 11—12 Aubert.
			Do. „ 12—1 Steenstrup.

Eftermiddag.

Inspektion Kl. 3³/₄—4 Wang.

6 L. 1	Fransk	Nr. 28	K. Nicolaysen.
6 L. 3	Græsk	„ 30	Aars.
3 R. G.	Religion	„ 21	Odland.
2 R. G.	Historie	„ 18	Weisse.
6 M. E. b	Tysk	„ 22	E. Nicolaysen (Cens. Grüner).
5 M. E. a 1	Norsk	„ 16	Fyhn.
5 M. E. b 2	Naturlære	„ 17	Johannesen.
4 M. L.	Mathem. skr.	„ 20	Søyland.
4 M. E. a	Mathem. skr.	„ 23	Thomesen.
4 M. E. b	Mathem. skr.	„ 19	Wang.

Torsdag 28de Juni.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 Aubert.

6 L. 1 Historie og Geografi	Nr. 28 Schjøth.
3 R. G. }	19 { Inspektion Kl. 9—11 Holst.
2 R. G. } Mathem. skr.	
6 M. L. 1 Historie	" 22 Andersen (Cens. A. F. Eriksen).
5 M. L. 1 Tysk	" 18 E. Nicolaysen.
5 M. E. b 1 Historie og Geografi	" 17 Schram.
4 M. L. 1 Matematik	" 20 Søyland.
4 M. E. a Religion	" 21 Odland.
4 M. E. b Norsk	" 23 Aubert.

Eftermiddag.

Inspektion Kl. 3³/₄—4 Schram.

6 L. 2 Historie og Geografi	Nr. 30 Schjøth.
6 L. 3 Matematik	" 22 Eliassen.
1 L. G. Fransk	" 19 K. Nicolaysen.
3 R. G. Historie	" 21 Weisse.
5 M. E. a 2 Norsk	" 18 Fyhn.
5 M. E. b 2 Historie og Geografi	" 17 Schram.
4 M. L. 2 Matematik	" 20 Søyland.

Fredag 29de Juni.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 2 Et. Steenstrup.Inspektion Kl. 8³/₄—9 1 Et. Holler.

6 L. 1 Religion	Nr. 28 Brun.	
3 R. G. Naturlære	„ 19 Johannesen.	
2 R. G. Fransk	„ 23 J. Storm.	
1 R. G. Tysk	„ 27 E. Nicolaysen.	
6 M. L. 2 Historie Kl. 9	Nr. 21 Andersen.	} (Cens. A. E. Eriksen).
6 M. E. a 1 Historie Kl. 10 ¹ / ₂	„ 21 G. Storm.	
6 M. E. a 2 Naturkundskab	Nr. 22 Søyland	(Cens. Høyer).
5 M. L. Norsk	„ 18 Aubert.	
5 M. E. a 1 Historie og Geografi	„ 16 Fyhn.	
5 M. E. b 1 Norsk	„ 17 Steenstrup.	
4 M. L. 1 Religion	„ 20 Odland.	
3 M. a Regning	„ 7 Nilssen.	
3 M. b Norsk	„ 9 Kulsberg.	
3 M. c Norsk	„ 10 Hofgaard.	
2 M. a Geografi	„ 8 Olsen.	
2 M. c Historie	„ 11 Dahl.	
1 M. a Regning	„ 14 Holler.	
1 M. c Norsk	„ 15 Fredriksen.	

Eftermiddag.

Inspektion Kl. 3³/₄—4 2 Et. Søyland.Inspektion Kl. 3³/₄—4 1 Et. Olsen.

6 L. 2 Tysk	Nr. 30 Hofgaard.	
1 R. G. Fransk	„ 19 K. Nicolaysen.	
6 M. E. b Geografi	„ 22 Schjøth	(Cens. Johansen).
5 M. I. 2 Tysk	„ 18 E. Nicolaysen.	
5 M. E. b 2 Norsk	„ 17 Steenstrup.	
4 M. L. 2 Religion	„ 20 Odland.	
4 M. E. a Historie og Geografi	„ 21 J. A. Eriksen.	
4 M. E. b 1 Matematik	„ 23 Søyland.	
3 M. a Naturhistorie	„ 11 Paulsen.	
2 M. a Regning	„ 8 Holler.	
2 M. b Historie	„ 12 Fyhn.	
1 M. a Historie	„ 14 Dahl.	
1 M. b Geografi	„ 15 Olsen.	

Lørdag 30te Juni.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 2 Et. Høyer.
 Inspektion Kl. 8³/₄—9 1 Et. Kulsberg.

6 L. 1 Tysk	Nr. 23 Hofgaard.
1 L. G. Religion	„ 19 Odland.
3 R. G. Fransk	„ 22 J. Storm.
2 R. G. Oldnorsk	„ 21 Aubert.
1 R. G. Historie	„ 29 Weisse.
5 M. L. 1 Historie	„ 18 Fyhn.
5 M. E. a 1 Matematik	„ 16 Høyer.
5 M. E. b 1 Matematik	„ 17 Johannesen.
4 M. L. 1 Historie	„ 20 A. E. Eriksen.
4 M. E. a Naturhistorie	„ 27 Søyland.
4 M. E. b 1 Engelsk	„ 23 E. Nicolaysen.
2 M. a Historie	„ 8 Olsen.
2 M. b Regning	„ 12 Nilssen.
2 M. c Geografi	„ 11 Dahl.
1 M. a Norsk	„ 14 Steenstrup.
1 M. b Norsk	„ 15 Kulsberg.
1 M. c Regning	„ 13 Holler.

Eftermiddag.

Inspektion Kl. 3³/₄—4 Dahl.

6 L. 2 Religion	Nr. 30 Brun.
2 R. G. Geografi	„ 27 Høyer.
5 M. L. 2 Geografi	„ 18 Dahl.
5 M. E. a 2 Historie og Geografi	„ 16 Fyhn.
5 M. E. b 2 Religion	„ 17 Steenstrup.
4 M. L. 2 Historie	„ 20 A. E. Eriksen.
4 M. E. b Naturhistorie	„ 23 Søyland.
3 M. a Religion	„ 19 Schollert.
3 M. b Religion -	„ 21 Odland.
3 M. c Naturhistorie	„ 22 Paulsen.

Mandag 2den Juli.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 2 Et. F. Nicolaysen.Inspektion Kl. 8³/₄—9 1 Et. Nilssen.

6 L. 1 Latin	Nr. 28 Hofgaard.	
1 L. G. Matematik	" 19 Holst.	
3 R. G. Geografi	" 29 Høyer.	
2 R. G. Naturlære	" 20 Søyland.	
1 R. G. Engelsk	" 27 E. Nicolaysen.	
6 M. L. 1 Fransk	" 30 Andersen (Cens. Bekkevold).	
6 M. L. 2 Tysk Kl. 9	" 21 E. Nicolaysen	} (Cens. Grüner).
6 M. E. a 1 Tysk Kl. 10 ¹ / ₂	" 21 Lødstrup.	
6 M. E. a 2 Religion	" 22 Odland (Cens. Krogh).	
5 M. L. 1 Geografi	" 18 Dahl.	
5 M. E. a Engelsk	" 16 Lyche.	
5 M. E. b 1 Religion	" 17 Steenstrup.	
4 M. E. a Matematik	" 23 Johannesen.	
3 M. a Norsk	" 7 Aubert.	
3 M. b Tysk	" 9 Kulsberg.	
2 M. a Tysk	" 8 Fredriksen.	
2 M. c Regning	" 11 Nilssen.	
1 M. a Geografi	" 14 Olsen.	
1 M. c Historie	" 13 Fyhn.	

Eftermiddag.

Inspektion Kl. 3³/₄—4 2 Et. Fyhn.

6 M. E. b Naturkundskab	Nr. 22 Søyland (Cens. Høyer).
5 M. L. 2 Historie	" 18 Fyhn.
5 M. E. b 2 Matematik	" 17 Johannesen.
4 M. L. Tysk	" 20 Hofgaard.
4 M. E. b 2 Engelsk	" 23 E. Nicolaysen.
3 M. c Religion	" 21 Odland.
2 M. b Naturhistorie	" 16 Paulsen.
1 M. b Regning	" 19 Nilssen.

Tirsdag 3dje Juli.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 2 Et. Holst.Inspektion Kl. 8³/₄—9 1 Et. Fredriksen.

6 L. 2 Latin	Nr. 28 Hofgaard.
3 R. G. Oldnorsk	„ 29 Kjær.
2 R. G. Engelsk	„ 17 E. Nicolaysen.
1 R. G. Matematik	„ 27 Holst.
6 M. L. 1 Norsk	„ 30 Aubert (Cens. Brock).
6 M. E. a 2 Matematik	„ 21 Søyland (Cens. Friis).
6 M. E. b Historie	„ 22 Schjøth (Cens. A. E. Eriksen).
5 M. L. 1 Latin	„ 18 Dahl.
5 M. E. a Naturlære	„ 16 Høyer.
4 M. L. 1 Geografi	„ 20 Andersen.
4 M. E. a Tysk	„ 19 Lyche.
4 M. E. b 1 Tysk	„ 23 Lødrup.
3 M. b Regning	„ 9 Nilssen.
3 M. c Historie	„ 10 Odland.
2 M. b Norsk	„ 12 Steenstrup.
2 M. c Norsk	„ 11 Fredriksen.
1 M. c Geografi	„ 13 Fyhn.

Eftermiddag.

Inspektion Kl. 3³/₄—4 2 Et. Andersen.

6 L. 3 Historie og Geografi	Nr. 30 Schjøth.
3 R. G. Naturhistorie	„ 29 Høyer.
6 M. L. 2 Religion Kl. 4	„ 21 Brun
6 M. E. a 1 Religion Kl. 5 ¹ / ₂	„ 21 Odland
5 M. L. 2 Matematik	„ 27 Johannesen.
5 M. E. b 2 Tysk	„ 17 Hofgaard.
4 M. L. 2 Geografi	„ 20 Andersen.
4 M. E. b 2 Religion	„ 23 Fyhn.
3 M. a Geografi	„ 19 Schollert.
2 M. a Naturhistorie	„ 18 Søyland.
2 M. c Naturhistorie	„ 22 Paulsen.
1 M. b Religion	„ 16 Hansen.

Onsdag 4de Juli.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8³/₄—9 2 Et. Lødrup.Inspektion Kl. 8³/₄—9 1 Et. J. A. Eriksen.

6 L. 1 Græsk Kl. 8	Nr. 28 Aars.
1 L. G. Latin	” 19 A. E. Eriksen.
3 R. G. Engelsk	” 29 E. Nieolaysen.
2 R. G. Matematik	” 22 Holst.
1 R. G. Naturlære	” 27 Søyland.
6 M. L. 1 Matematik	” 30 Høyer (Cens. Friis).
6 M. E. a 2 Tysk	” 21 Lødrup (Cens. Grüner).
5 M. L. 1 Matematik	” 18 Johannesen.
5 M. E. a Tysk	” 16 Lyche.
5 M. E. b 1 Engelsk	” 17 Schram.
4 M. L. 1 Norsk	” 20 Andersen.
4 M. E. b 1 Historie og Geografi	” 23 Dahl.
3 M. a Tysk	” 7 Aubert.
3 M. b Historie	” 9 J. A. Eriksen.
3 M. c Tysk	” 10 Hofgaard.
2 M. a Religion	” 8 Steenstrup.
2 M. b Geografi	” 12 Fyhn.
1 M. b Historie	” 15 Nilssen.
1 M. c Tysk	” 13 Fredriksen.
3 F. a (Nr. 5) } Kl. 9—11 Norsk.	
3 F. b (Nr. 2) } ” 11 ¹ / ₄ —1 Historie og Geografi.	
2 F. a (Nr. 4) } ” 9—11 Norsk.	
2 F. b (Nr. 1) } ” 11 ¹ / ₄ —1 Geografi.	

Eftermiddag.

Inspektion Kl. 3³/₄—4 2 Et. Andersen.

6 L. 3 Latin	Nr. 28 Hofgaard.
6 M. L. 2 Matematik Kl. 4	” 30 Høyer } (Cens. Friis).
6 M. E. a 1 Matematik Kl. 5 ¹ / ₂	” 30 Søyland }
6 M. E. b Religion	” 22 Odland (Cens. Krogh).
5 M. L. 2 Latin	” 18 Dahl.
5 M. E. a 2 Matematik	” 16 Høyer.
5 M. E. b 2 Engelsk	” 17 Schram.
4 M. L. 2 Naturhistorie	” 20 Paulsen.
4 M. E. a Norsk	” 27 Fyhn.
4 M. E. b 2 Tysk	” 23 Lødrup.
2 M. c Religion	” 19 Schollert.
1 M. a Religion	” 21 Steenstrup.

Torsdag 5te Juli.

Formiddag.

Inspektion Kl. 8 $\frac{3}{4}$ —9 2 Et. Hofgaard.Inspektion Kl. 8 $\frac{3}{4}$ —9 1 Et. Fredriksen.

6 L. 2 Græsk Kl. 8	Nr. 28 Aars.
1 L. G. Græsk	„ 19 Dahl.
3 R. G. Matematik	„ 29 Holst.
2 R. G. Naturhistorie	„ 17 Søyland.
1 R. G. Religion Kl. 12 $\frac{1}{2}$	„ 17 Odland.
6 M. L. 1 Tysk	„ 30 E. Nicolaysen (Cens. Grüner).
6 M. E. a 2 Norsk Kl. 8	„ 21 A. E. Eriksen (Cens. Brock).
6 M. E. b Matematik	„ 22 Johannesen (Cens. Friis).
5 M. L. Naturlære	„ 18 Høyer.
5 M. E. a 1 Religion	„ 16 Odland.
4 M. L. 1 Latin	„ 20 Lødrup.
4 M. E. a Engelsk	„ 27 Lyche.
4 M. E. b 1 Religion	„ 23 Fyhn.
3 M. a Historie	„ 7 Aubert.
3 M. b Geografi	„ 9 J. A. Eriksen.
3 M. c Regning	„ 10 Nilssen.
2 M. a Norsk	„ 8 Hofgaard.
2 M. b Tysk	„ 12 Steenstrup.
2 M. c Tysk	„ 11 Fredriksen.
1 M. b Tysk	„ 15 Kulsberg.
1 M. c Religion	„ 13 Borchgrevinck.
3 F. a (Nr. 5)	} Kl. 9—10 Regning.
3 F. b (Nr. 2)	
2 F. a (Nr. 4)	} „ 10 $\frac{1}{2}$ —11 Religion.
2 F. b (Nr. 1)	
1 F. a (Nr. 3)	} „ 9—10 Regning.
1 F. b (Nr. 6)	
	„ 9—10 Norsk.
	„ 10—11 Regning.
	„ 11—12 Religion.

Eftermiddag.

Inspektion Kl. 3 $\frac{3}{4}$ —4 2 Et. Fyhn.

6 M. L. 2 Naturkundskab Kl. 4	„ 21 Høyer (Cens. Søyland).
6 M. E. a 1 Naturkundskab Kl. 5 $\frac{1}{2}$	„ 21 Søyland (Cens. Høyer).
5 M. L. 2 Religion	„ 18 Fyhn.
5 M. E. b 1 Tysk	„ 17 Hofgaard.
4 M. L. 2 Latin	„ 20 Lødrup.
4 M. E. b 2 Historie og Geografi	„ 23 Dahl.
3 M. b Naturhistorie	„ 16 Paulsen.
3 M. c Geografi	„ 10 Odland.
2 M. b Religion	„ 19 Schollert.
1 M. a Tysk	„ 22 Steenstrup.

Den daglige Undervisning slutter:

For 6 M.	Lördag den 9de Juni.
- 6 J. og 3 R. G.	Torsdag den 14de Juni.
- 1 J. G. og 1 og 2 R. G.	Lördag den 16de Juni.
- 5 M. og 4 M.	Tirsdag den 19de Juni.
- 3 M. og 2 M.	Tirsdag den 26de Juni.
- 1 M.	Onsdag den 27de Juni.

Examen i Skrivning og Tegning samt de skriftlige Prøver for 1ste til 3dje Middelklasse afholdes tidligere.

Hvor ikke anderledes er bemærket, begynder Examen om Formiddagen Kl. 9, om Eftermiddagen Kl. 4.

Det ved hvert Fag anførte Nummer betegner det Værelse, hvor Examen holdes. (Nr. 1—6 er i Sidebygningen, Nr. 7—15 i Hovedbygningens 1ste Etage, Nr. 16—27 i dens 2den og Nr. 28—30 i dens 3dje Etage).

For Forberedelsesklasserne holdes ingen egentlig Examen; men Forældre og Verger indbydes til at overvære Undervisningen i 2 F. og 3 F. de to sidste Læsedage (4de og 5te Juli) og i 1 F. den sidste Læsedag (5te Juli) for at gjøre sig bekendte med det Standpunkt, Klasserne har naaet. Den Orden, hvori Overhøringen i de forskjellige Fag vil foregaa, kan sees af Examenstabellen for de nævnte Dage (S. 115 og 116).

NB. Skolepenge betales Mandag den 2den og Tirsdag den 3dje Juli Kl. 9—11 Formiddag.

Udlevering af Karaktersedler foregaar for Forberedelsesklasserne Torsdag den 5te Juli Kl. 12 og for de høiere Klasser ved den sedvanlige Aarsfest, som holdes Lördag den 7de Juli Kl. 12 i Gymnastiksalen.

Til at være tilstede ved disse Leiligheder, ligesom til at overvære Examens mundtlige Del, indbydes herved Disciplenes Forældre og Verger samt enhver anden, hvem Skolens Gjerning maatte interessere.

Ferierne varer til Lördag den 18de August Kl. 10 Formiddag.

De til 1ste Forberedelsesklasse indmeldte Disciple møder Lördag den 18de August Kl. 12; de øvrige nye Disciple møder til Optagelsesprøve Fredag den 17de August Kl. 9 Formiddag.

Kristiania den 26de Mai 1877.

J. Aars. A. E. Eriksen.

konst.

Trakt hos W. C. Fabricius.